

บทที่ 6

ผลการวิเคราะห์

สัมพันธบทและความหมายเชิงมายาคติ

บทนี้ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์สัมพันธบทและความหมายเชิงมายาคติของความหมายเกี่ยวกับมายากลในสังคมไทย โดยการวิเคราะห์ความหมายของมายากลจะเป็นสถานะของการเคลื่อนย้ายโครงสร้างออกจากตัวบทหนึ่งๆ จากตัวมันเองออกไปสู่ภายนอก ที่ไม่ได้อ้างอิงอยู่บนโครงสร้างภายในตัวเองแต่ประการใด และมีใช้หมายถึง การรื้อทำลายโครงสร้างจนหมดสิ้น แต่เป็นการรื้อสร้างของตัวบทและสัมพันธบท (อ้างถึงใน สันติรักษ์ ประเสริฐสุข, 2005, น.138)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงสัมพันธบทและความหมายเชิงมายาคติ โดยอาศัยการวิเคราะห์สัญลักษณ์และการวิเคราะห์ของผู้วิจัยมาร่วมอธิบายความรู้ โดยยึดโยงเหตุผลจากหลักฐานที่ปรากฏจริง(Empirical Evidence) โดยความหมายที่พบอาจเกิดขึ้น โดยไม่มีส่วนเชื่อมของรูปสัญลักษณ์กับความเป็นธรรมชาติ แต่เกิดจากการประกอบสร้างความหมายทางวัฒนธรรม 17 มายาคติดังนี้

(3) ความหมายขั้นต้นและสัมพันธบทของสถาบันมายากล (ก) กับสถาบันที่ใช้ มายากล (ข)	(4) ความหมายเชิงมายาคติที่ปรากฏในสังคมไทย
1.ชนชั้นปกครองในอดีต	1. มายากลเป็นของคนชั้นสูง
2.วัฒนธรรมชาวต่างชาติ	2. มายากลมีความเป็นสากล
3.อำนาจเหนือธรรมชาติ	3. มายากลเป็นความวิเศษ
4.วิทยาศาสตร์และการเรียนรู้	4. มายากลเป็นวิทยาการที่น่าเชื่อถือ
5.การหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ	5. มายากลเป็นสิ่งชั่วร้าย
6.ศิลปะการแสดง	6. มายากลเป็นความบันเทิง
7.จินตนาการและความเป็นไปได้	7. มายากลคือความหวังต่อความเป็นไปได้
8.เทคโนโลยีและความทันสมัย	8. มายากลเป็นสิ่งร่วมสมัย
9.สินค้าและธุรกิจ	9. มายากลมีมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ
10. กลุ่มสมาชิกและการรวมตัว	10. มายากลมีตัวตนและมีสังคม
11.กฎระเบียบ จรรยาบรรณ	11. มายากลเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าและมีเกียรติ
12.ความเร็ว	12. มายากลเป็นอุดมการณ์ความเร่งรีบ
13. การเปลี่ยนแปลง	13. มายากลเป็นอุดมการณ์การพัฒนา
14. การปกป้องคุ้มครอง	14. มายากลเป็นอุดมการณ์ความปลอดภัย
15. การทำนาย	15. มายากลเป็นอุดมการณ์การทำนาย
16. การต้านกฎธรรมชาติ	16. มายากลเป็นอุดมการณ์การทำลายธรรมชาติ
17. การทำลายล้าง	17. มายากลเป็นอุดมการณ์การทำลายล้าง

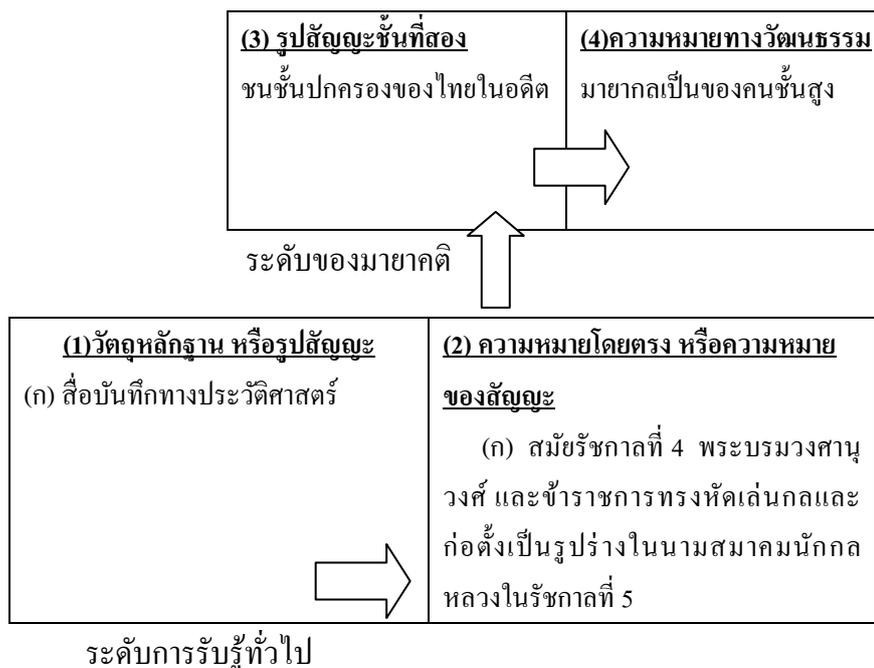
6.1 สัมพันธบทความหมายที่สื่อถึงชนชั้นปกครองของไทยในอดีตและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็นของคนชั้นสูง

ตารางที่ 6.1 แสดงสัมพันธบทความหมายที่สื่อถึงชนชั้นปกครองของไทยในอดีต

แสดงสัมพันธบทความหมาย	ชนชั้นปกครองของไทยในอดีต
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	สถาบันมายากลเท่านั้นที่ผลิตซ้ำความหมายออกไปเช่นนี้
คล้อยตาม	-

จากหลักฐานการวิเคราะห์เอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย (ภาคผนวกที่ ก1.2) พบการบันทึกเรื่องราวของมายากลที่มีความเกี่ยวข้องกับราชวงศ์ของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ทั้งนี้ประชาชนไทยส่วนมีความคุ้นชินกับระบบการปกครองแบบพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตั้งแต่สมัยโบราณ ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะมีการอ้างอิงถึงชนชั้นปกครองที่เป็นกษัตริย์ให้มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับมายากล ดังที่ผู้เขียนประวัติศาสตร์ได้อ้างอิงถึงหนังสือพิมพ์ของหมอบรัดเลย์ ซึ่งพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 4 และมีบันทึกว่า "ปี พ.ศ. 2409 กรมพระราชวังบวรไชยชาญ ทรงกำลังหัดเล่นกลด้วยน้ำยาเคมีต่าง ๆ เป็นการประหลาด " นั่นแสดงให้เห็นว่าวิทยากลเป็นที่นิยมมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 และต่อมีการรวมตัวก่อตั้งเป็นรูปร่างในนามของสมาคมนักกลหลวงในสมัยรัชกาลที่ 5

ต่อมา มายากลจึงเป็นคำที่ถูกประกอบสร้างให้มีความสำคัญในฐานะเป็นประวัติศาสตร์ส่วนหนึ่งของสังคมไทย ซึ่งอ้างว่าเป็นศิลปะความรู้ที่ชนชั้นสูงในอดีตของไทยให้ความสนใจและเป็นที่ยอมรับในขณะนั้น หลักฐานนี้จึงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้ปรากฏขึ้นกับสถาบันมายากลผ่านการเล่าประวัติศาสตร์และการเผยแพร่ซ้ำๆ ในแวดวงมายากลของตน ว่า มายากลเป็นของคนชั้นสูง ทั้งนี้พบความหมายดังกล่าวเฉพาะสถาบันมายากลเท่านั้น

ภาพที่ 6.1 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นของคนชั้นสูง

ความหมายที่ปรากฏในหลักฐานพบเฉพาะสถาบันมายากล ซึ่งเป็นสถาบันที่ได้รับผลประโยชน์ต่อความหมายที่สื่อออกไปในระดับมายาคติที่ว่า "มายากลเป็นของคนชั้นสูง" ซึ่งในที่นี้ไม่ได้หมายถึงชนชั้นกษัตริย์เพียงเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการยอมรับของกลุ่มคนชั้นผู้นำว่า มายากล เป็นสิ่งที่มีสาระและเป็นที่ยอมรับในอดีต จึงเป็นการบอกถึงคุณค่าของมายากลให้คนรุ่นปัจจุบันควรอนุรักษ์และสืบทอด ซึ่งคล้ายกับภาษาที่เรามักพบเจอในสังคมไทย อาทิ ขนมหาววัง อาหารชาววัง เป็นต้น เพื่อสร้างการเชื่อมโยงว่าเป็นสูตรอาหารที่มาจากคนในวังที่เป็นคนชั้นสูงรับประทานกัน

เพราะฉะนั้นการอ้างอิงถึงชนชั้นปกครองในอดีตที่เป็นชนชั้นกษัตริย์ จึงมีความหมายเกี่ยวข้องกับ ความสูงศักดิ์ การมีอำนาจ ความเป็นผู้นำ และเมื่อนำมาเชื่อมโยงความหมายกับมายากลก็จะทำให้กลายเป็นสิ่งที่สำคัญและมีคุณค่าไปในที่สุด จึงไม่น่าแปลกใจว่าจะพบเพียงสถาบันมายากลเท่านั้นที่ผลิตซ้ำความหมายเช่นนี้ออกไป จึงแสดงให้เห็นถึงความพยายามของคนในสถาบันมายากลที่ต้องการจะประกอบสร้างความหมายเช่นนี้ เพื่อต้องการยกระดับมายากลให้มีความสำคัญมากขึ้นและหลีกเลี่ยงที่จะระบุถึงมายากลในแบบอื่นๆที่สังคมไม่ยอมรับ

6.2 สัมพันธภาพความหมายที่สื่อถึงวัฒนธรรมชาวต่างชาติและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลมีความเป็นสากล

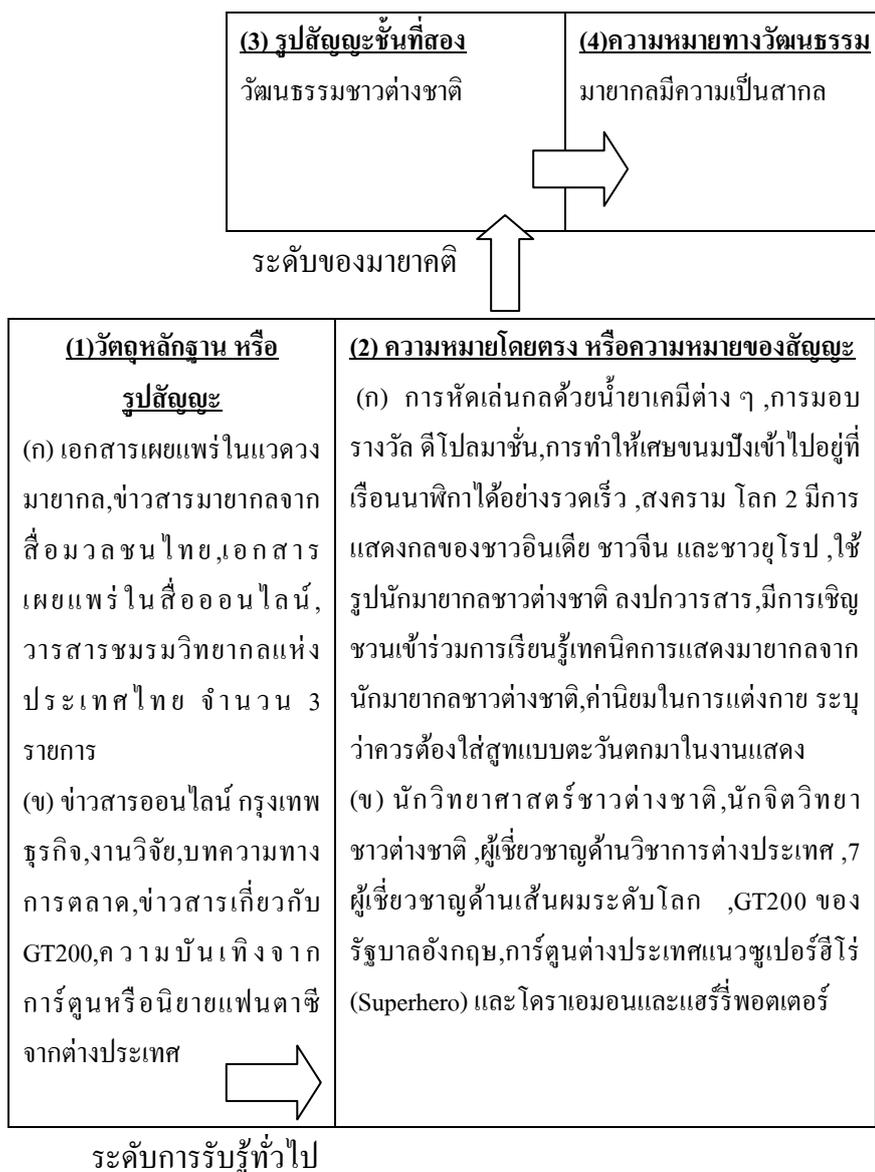
ตารางที่ 6.2 แสดงสัมพันธภาพความหมายที่สื่อถึงวัฒนธรรมชาวต่างชาติ

แสดงสัมพันธภาพ ความหมาย	วัฒนธรรมชาวต่างชาติ
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-หลักฐานในสถาบันมายากลพบความหมายโดยตรงที่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นวัฒนธรรมชาวต่างชาติซึ่งอาจยังไม่แสดงถึงความเป็นสากลได้อย่างชัดเจนในขณะนั้น อาทิ ช่วงสงครามโลกครั้งที่สองที่มีการแสดงกลของชาวอินเดีย ชาวจีน
คล้ายตาม	-สถาบันมายากลปรากฏหลักฐานเชิงประวัติศาสตร์ระบุถึงวัฒนธรรมการแสดงมายากลที่ชาวต่างชาติเป็นผู้นำเข้ามาในอดีต ทั้งนี้ยังพบหลักฐานการแสดงมายากลและการรวมกลุ่มกิจกรรมที่ยังคงมีชาวต่างชาติเข้ามามีบทบาทอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้มายากลยังคงสื่อความหมายให้เข้าใจได้ในแบบสากล ซึ่งมีวัฒนธรรมชาติต่างชาติเป็นศูนย์กลาง -สถาบันที่ใช้มายากลได้ระบุถึงความเป็นจริงในสังคมที่ยังคงมีชาวต่างชาติเป็นผู้ให้ความหมายของมายากล ผ่านบทความวิจัย หรือการทดลองทางวิทยาศาสตร์ และยังมีคติความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติในแบบตะวันตกอยู่มาก ทั้งนี้มายากลยังคงสื่อความหมายให้เข้าใจได้ในแบบสากล ซึ่งมีวัฒนธรรมชาติต่างชาติเป็นศูนย์กลาง

สถาบันมายากล (ก) พบความหมายโดยตรงที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นการพบหลักฐานเกี่ยวกับการละเล่นมายากลที่มีการแต่งกายในแบบชาวต่างชาติ หรือการมอบรางวัล "ดีโพลมาชั่น" ที่สื่อถึงความเป็นต่างชาติ หรือการใช้สินค้าทางวัฒนธรรมของชาวต่างชาติในการแสดงมายากล อาทิ ขนมอบัง หรือเรือนาฬิกา อันเป็นสินค้าเครื่องใช้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 4 อีกทั้งยังพบหลักฐานการแสดงมายากลในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองของชาวอินเดีย ชาวจีน และชาวยุโรป ส่วนในการสังเกตการณ์ข้อมูลจากกิจกรรมการร่วมตัวของกลุ่มนักมายากล พบว่า มีการเชิญนักมายากลชาวต่างชาติมาร่วมสอนและให้ความรู้จึงเป็นการส่งผลต่อค่านิยมในการแต่งกายที่ โดยในหลักฐานยังระบุว่าควรต้องใส่ชุดแบบตะวันตกมาในงานแสดงมายากลเท่านั้น

สถาบันที่ใช้มายากลในสังคมไทย (ข) พบความหมายที่สื่อถึงความเป็นวัฒนธรรมชาวต่างชาติเช่นกัน อาทิ ดร.อันเดรียส นักวิทยาศาสตร์ชาวต่างชาติ ที่ทำการสาธิตทดลองอย่างตระการตามความสนุกสนานด้วยรูปแบบของมายากล และนักจิตวิทยาชาวต่างชาติจากมหาวิทยาลัยเฮอร์ต์ฟอร์ดเชอร์ได้ให้ความสนใจทำวิจัยเกี่ยวกับมายากลขึ้น และยังมีรูปแบบความ

มหัศจรรย์ต่างๆที่ถูกนำมาใช้ในทางการตลาดหรือการเมืองที่ล้วนอาศัยศรัทธาความเชื่อในแบบชาวต่างชาติทั้งสิ้น อาทิ ความฉลาด ผู้ช่วยที่วิเศษที่มักเป็นผู้ช่วยในการแก้ไขปัญหาหรือสิ่งต่างๆเกี่ยวกับเส้นผม นอกจากนี้ยังพบเครื่องตรวจหาวัตถุระเบิด GT200 ของรัฐบาลอังกฤษ และการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย ทั้งหมดนี้ได้นำความหมายแบบมายากลเข้ามาเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของชาวต่างชาติทั้งสิ้น

ภาพที่ 6.2 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลมีความเป็นสากล

ในประเทศไทยพบว่า อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย นั้นมีมาตั้งแต่สมัยอดีต โดยมีตั้งแต่วัฒนธรรมขอม อินเดียที่เข้ามาอิทธิพลในสมัยสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยา หรือ ภาษาตะวันตกที่เริ่มเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และต่อมาก็ได้มีการปฏิรูปการศึกษาและสังคม เริ่มมีการจัดการศึกษาแบบตะวันตก ทั้งด้านปรัชญาการศึกษา เนื้อหา และกระบวนการเรียนการสอน

วัฒนธรรมชาตินิยมตะวันตกมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทย มากกว่าประเทศอื่นๆ ด้วยเหตุผลของอิทธิพลที่แผ่มาในด้านต่างๆ อาทิ 1) ด้านการทหารแบบวัฒนธรรมตะวันตก ที่คนไทยรับมาตั้งแต่อยุธยา ผ่านการซื้อขานอาวุธปืนและมีการสร้างป้อมปราการตามแบบตะวันตก มีการตั้งโรงเรียนนายร้อยและการฝึกหัดทหารแบบตะวันตก 2) ด้านการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 3 มีชนชั้นนำจำนวนหนึ่ง เช่น พระอนุชาและขุนนางได้เรียนภาษาอังกฤษและวิทยาการตะวันตก และในสมัยรัชกาลที่ 4 มีการจ้างครูชาวต่างชาติมาสอนภาษาอังกฤษและความรู้แบบตะวันตกในราชสำนัก และในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการตั้งโรงเรียนแผนใหม่ ตั้งกระทรวงธรรมการขึ้นมาจัดการศึกษาแบบใหม่ มีการทรงส่งพระราชโอรสและนักเรียนไทยไปศึกษาที่ประเทศทางตะวันตก 3) ด้านวิทยาการ ซึ่งเริ่มในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ที่พบว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้ความรู้ทางดาราศาสตร์คำนวณการเกิดสุริยุปราคา มีความรู้ทางการแพทย์สมัยใหม่ มีการจัดตั้งโรงพยาบาล โรงเรียนฝึกหัดแพทย์พยาบาล และในปัจจุบันยังได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตก อาทิ การสร้างถนน สะพาน โทรทัศน์ โทรศัพท์ กล้องถ่ายภาพ รถยนต์ รถไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น 4) ด้านแนวคิดแบบตะวันตก พบว่า วรรณกรรมตะวันตกจำนวนมากก็ได้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนรูปแบบการประพันธ์จากร้อยกรองเป็นร้อยแก้วและการสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ในสังคมไทย 5) ด้านวิถีการดำเนินชีวิต พบว่าสังคมไทยการรับวัฒนธรรมตะวันตกและสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ มาใช้ ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยแบบเดิมเปลี่ยนแปลงไป เช่น การใช้ช้อนส้อมรับประทาน อาหารแทนการใช้มือ การนั่งเก้าอี้แทนการนั่งพื้น การใช้เครื่องแต่งกายแบบตะวันตกหรือปรับจากตะวันตก การปลูกสร้างพระราชวัง อาคารบ้านเรือนแบบตะวันตก ตลอดจนนำกีฬาของชาวตะวันตก เช่น ฟุตบอล กอล์ฟ เข้ามาเผยแพร่ เป็นต้น (อมรา พงศาพิชญ์, 2541)

ทั้งหมดนี้จึงเกิดความเชื่อมโยงไปว่า วัฒนธรรมชาวต่างชาติที่เป็นแบบตะวันตกเป็นสิ่งที่ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับในแบบสากล แม้คำว่า สากลจะถูกจำกัดเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตกก็ตาม แต่หลักฐานต่างๆก็สนับสนุนว่า ฆาตกลในสังคมไทยถูกให้ความหมายในแบบชาวตะวันตกเป็นส่วนมาก นั่นจึงทำให้ฆาตกลมีความเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับทั้งในแง่มุมมองของประวัติศาสตร์และการประกอบสร้างความหมายที่เกิดขึ้น

6.3 สัมพันธบทความหมายของอำนาจเหนือธรรมชาติและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากล เป็นความวิเศษ

ตารางที่ 6.3 แสดงสัมพันธบทความหมายของอำนาจเหนือธรรมชาติ

แสดงสัมพันธบทความหมาย	อำนาจเหนือธรรมชาติ
ขัดแย้ง	-พบว่าความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึงวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ หรือเป็นวิทยาการที่น่าเชื่อถือ ได้ให้ความหมายที่มีความขัดแย้งกับมายากลเป็นความวิเศษ -พบว่าความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง การหลอกลวง กลอุบาย และการกล่าวโทษได้ให้ความหมายที่ขัดแย้งกับมายากลเป็นความวิเศษ
ต่อรอง	-พบหลักฐานบางส่วนปรากฏความหมายที่สื่อถึงความเชื่อ ความศรัทธา ในอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ หรือความวิเศษ ซึ่งสื่อความหมายออกมาในแง่ความไม่แน่ใจ
คล้อยตาม	-สถาบันมายากลได้สื่อความหมายเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติผ่านไปใน ข่าวสารมายากล จากสื่อมวลชนไทย ,เอกสารเผยแพร่แวดวงมายากล ,เอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ , หนังสือสอนมายากล ,หนังสือประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนักมายากลไทย ,สื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์ ,สื่อบันทึก รายการคนชอบกล ของ “คริส แองเจิล , สื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทย ,สื่อจากสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล -สถาบันที่ใช้มายากล พบการสื่อความหมายเกี่ยวกับแนวความคิดอำนาจเหนือธรรมชาติ ประปนอยู่ใน ข้อค้นพบจากงานวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศ,ข่าวสารทางการเมือง, บทความทางการตลาด,เนื้อหาข่าวอาชญากรรมต่างๆ,เชื่อความศรัทธาเกี่ยวกับพญานาค , ข่าวสารเกี่ยวกับ พระเครื่ององค์จตุครามรามเทพ,เนื้อเพลงไทย,ภาพยนตร์ไทย,การ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย

ความหมายที่สื่อถึงความขัดแย้ง พบว่าความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึงวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ หรือเป็นวิทยาการที่น่าเชื่อถือ ได้ให้ความหมายตรงกันข้ามกับมายากลเป็นความวิเศษ ทั้งนี้ในสถาบันมายากล พบว่า ได้เสนอความหมายไปทำนองว่า มายากลเป็นสิ่งที่อธิบายได้และห่างไกลจากความมงงาย มากกว่าความวิเศษ และปฏิเสธความเป็นอำนาจเหนือธรรมชาติ และสามารถเรียนรู้ได้ผ่านวิชาการต่างๆ และพิสูจน์ได้ในแบบวิทยาศาสตร์ อีกทั้งยังสามารถนำไปสอดแทรกในการเรียนการสอน แต่ในบางหลักฐานการวิเคราะห์ พบว่ามายากลยังสื่อถึงการหลอกลวง กลอุบาย และการกล่าวโทษ ทำให้เกิดการปฏิเสธความหมายของอำนาจเหนือธรรมชาติ หรือผู้วิเศษ

ทั้งนี้ยังพบว่า มีการต่อรองความหมายจากหลักฐานบางส่วนที่สื่อถึงความเชื่อความศรัทธา ในแง่มุมของความไม่รู้และไม่แน่ใจ โดยไม่ได้ระบุชี้ชัดว่าเป็นเรื่องจริงหรือหลอกลวง แต่สื่อความหมายไปในความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติและความพิเศษของแต่ละบุคคล อาทิ การรอดตายปาฏิหาริย์หรือตำนานความเชื่อของบั้งไฟพญานาค เป็นต้น

โดยสรุป มายากลเป็นความพิเศษ ยังคงมีความหมายสอดคล้องกันในสถาบันมายากล และสถาบันที่ใช้มายากลผ่านหลักฐานต่างๆ คือ 1) ข่าวสารมายากลจากสื่อมวลชนไทย ที่ระบุถึงการเปลี่ยนสภาพของเหล้าให้กลายเป็นน้ำ การต่อต้านกฎธรรมชาติด้วยการใช้ของมีคมแทงตนเอง และการหุงข้าวให้สุกโดยการเร่งเวลาให้เร็วขึ้นเกินความปกติ 2) เอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากลที่ระบุถึง สมัยกรุงธนบุรี กรุงศรีอยุธยา และกรุงสุโขทัยว่าจะพบบันทึกต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอำนาจวิเศษคล้ายการแสดงมายากล 3) เอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ที่ระบุถึงวิญาณและความตายในการแสดงอัศจรรย์ของชาวอินเดีย และพลังอำนาจวิเศษของร่างกายที่เหนอมนุษย์ทั่วไปของกลปาที่แบบชาวจีนและอิทธิฤทธิ์ เวทมนตร์ของชาวยุโรป 4) หนังสือสอนมายากลที่อาศัยแนวคิดความวิเศษ ความแสนรู้ แสนกล ความมหัศจรรย์ อภินิหารและความพิสดาร ผ่านรูปแบบการแสดงมายากล 5) หนังสือประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนักมายากลไทย ที่มีวาทะความมหัศจรรย์หรือปาฏิหาริย์ อาทิ ความวิเศษ การทาย กระแสจิต อ่านใจ การหาย ล่องหน รวดเร็ว การแปลงกาย เปลี่ยนสี การลอย การบิน กายกรรม จอมพลัง ตัดต่อ ทะลุผ่าน และยังใช้เนื้อหาของภูตผี 6) สื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์ที่ต่อสู้กับพลังของธรรมชาติ หรือการผจญเพลิงและการหนีจากความตาย การเอาตัวรอด หรือการ โกงความตาย การหายตัวไปแบบชั่วพริบตา การหายไปอย่างรวดเร็ว พลังพิเศษจากร่างกาย 7) สื่อบันทึก รายการคนชอบกล ของคริส แองเจิลที่มีการทำทายอำนาจเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในตำนานความเชื่อในศาสนา อาทิ การเดินบนน้ำ หรือการลอยตัว 8) สื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทย ที่พบการใช้รูปแบบอำนาจเหนือธรรมชาติ หรือรูปแบบความมหัศจรรย์ เพื่อสื่อถึงการทำสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ให้เกิดขึ้น อาทิ การหายไปอย่างรวดเร็ว การย้ายสลัปที่ การลอย การเสกเนรมิต การทำนาย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การทะลุทะลวง การทำลายล้าง และการคืนสภาพ 9) สื่อจากสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากลปรากฏความเชื่อในกิจกรรมพิธีไหว้ครูและครอบครู ประเพณีที่มีความศักดิ์สิทธิ์แสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่อยู่เบื้องหลังนักมายากลว่ายังคงเกาะเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติ

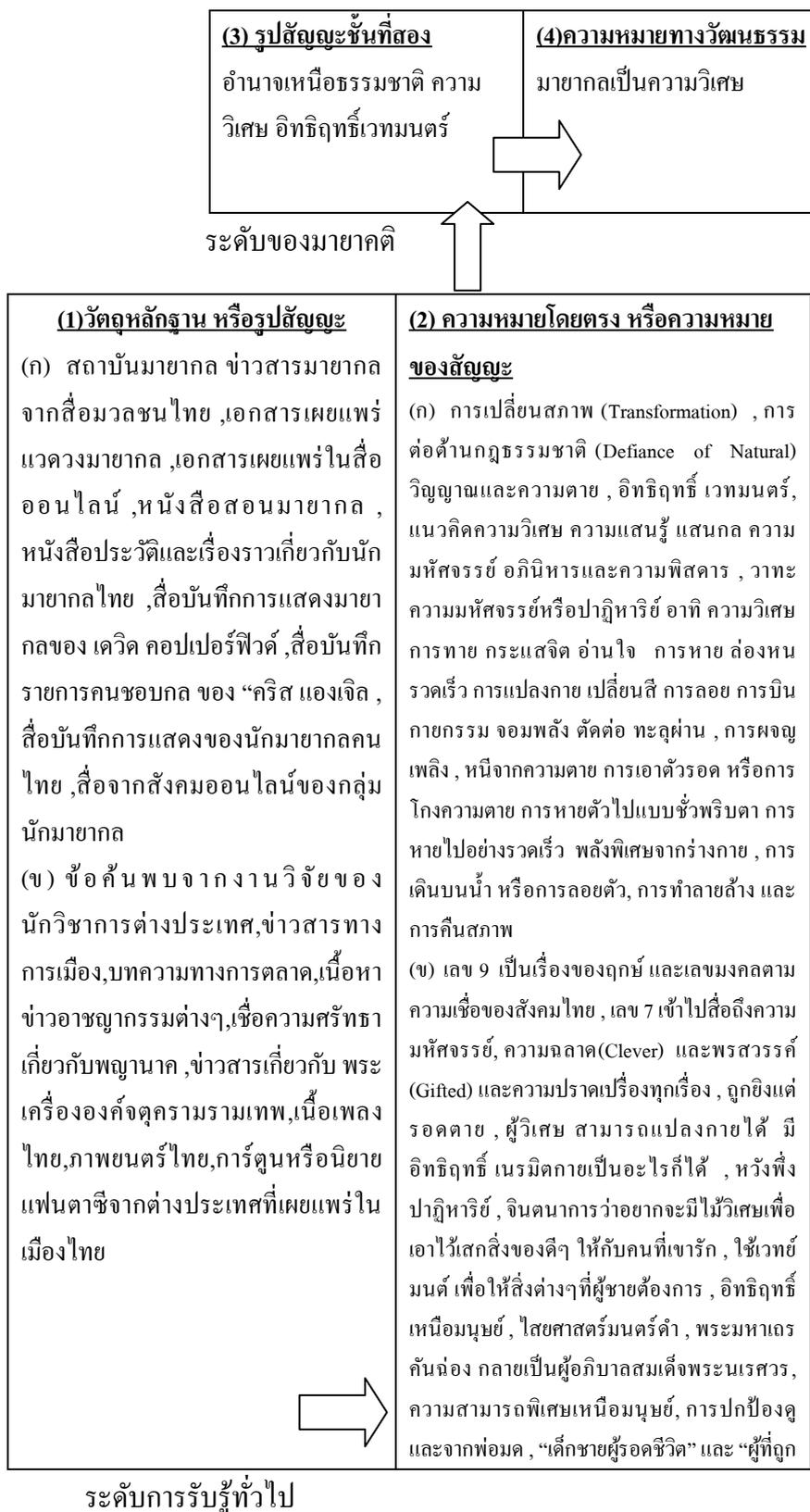
ในส่วนของสถาบันที่ใช้มายากล พบความหมายเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติและความวิเศษ ได้แก่ 1) งานวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศที่ พบว่า การสร้างภาพยนตร์ที่มีเทคนิคพิเศษเพื่อสร้างความตื่นเต้น โดยได้รับอิทธิพลและแนวคิดจากตำนานและความเชื่อในเวทย์มนตร์ 2) ข่าวสารทางการเมืองระบุถึง นโยบายทุกอย่างให้เสร็จภายใน 99 วัน โดยใช้เลข 9 เป็นเรื่องของ

ถูกษ์ และเลขมงคลตามความเชื่อของสังคมไทย ซึ่งเป็นแนวคิดแบบอำนาจเหนือธรรมชาติ 3) บทความทางการตลาดพบ แบนด์ พอนด์ส ฟลอเลสไวท์ ที่เชื่อว่า ช่วยให้ผู้หญิงมีผิวกระจ่างใสได้ ภายใน 7 วัน ซึ่งตามปรีมปราศติมักจะมีเลข 7 เข้าไปสื่อถึงความมหัศจรรย์และอำนาจเหนือธรรมชาติ อาทิ บริษัทยูนิลีเวอร์ ในผลิตภัณฑ์ซันซิล สื่อถึง 7 ผู้เชี่ยวชาญระดับโลกพร้อมคิดค้น 7 สูตรลับพิเศษของผลิตภัณฑ์ที่จะทำให้เส้นผมสวยงามคล้ายกับผู้หญิงที่เจ็ดสื่อถึง ความมหัศจรรย์ และอำนาจเหนือธรรมชาติร่วมด้วย 4) แบนด์เครื่องคัมต่างๆ ได้แก่ อาหารบำรุงสมอง แบนด์ซูป ไข่ นมผง เปปทีน พบการสร้างจุดขายทางการตลาดโดยเน้นที่ความฉลาด(Clever) และพรสวรรค์ (Gifted) และความปรารถนาปรารถนาทุกเรื่องในแบบอำนาจเหนือธรรมชาติที่พิเศษ ซึ่งคล้ายกับความฉลาดที่มาจากสิ่งวิเศษตามความเชื่อในสังคมไทย อาทิ น้ำมันตรี ยาวิเศษ ที่คัมกินแล้วจะฉลาดหรือจะมีชีวิตที่ดี 5) หลักสูตรพอมดทางการเงิน โดยกุเกิ้ล สื่อถึงอาจารย์ผู้สอนที่เปรียบเสมือนเทวดาลงมาโปรด ช่วยชี้ทางสว่างคนไทยให้รวยกันอย่างง่ายดาย คล้ายกับความฉลาด (Clever) และพรสวรรค์ (Gifted) หรือมีความฉลาดที่มาจากอำนาจเหนือธรรมชาติที่พิเศษ โดยอาศัยปรีมปราศติที่มักจะมีเลข 7 เข้าไปสื่อถึงความมหัศจรรย์ด้วยการหาเงิน 7 หมื่นบาท ในระยะเวลาเพียง 7 วัน

6) เนื้อหาข่าวเหตุการณ์จับเป็นตัวประกัน โดยคนร้ายใช้ปืนตีหัว 2 ครั้ง และบังคับให้หมอบอยู่ในเบาะข้างคนขับ และรอดมาได้เพราะความเชื่อที่ว่าอากังมาช่วย 7) เนื้อหาข่าวเคลนิวิสต์ เรื่อง เอ็ม16 ยิงถล่มตำรวจหนังเหนียวรอดปาฏิหาริย์ ซึ่งเป็นความเชื่อที่ปรากฏความหมายผ่านพระเครื่อง 3 องค์ ซึ่งสื่อถึงความศักดิ์สิทธิ์ 8) เนื้อหาจากข่าว ศ.ส. "ประชา ประ สพลดี" ถูกยิงแต่รอดตาย เพราะปาฏิหาริย์ระบุว่าเป็นเพราะสิ่งศักดิ์สิทธิ์และเทวดาฟ้าดินช่วยปกป้องคุ้มครองซึ่งสื่อถึงอำนาจเหนือธรรมชาติในพระเครื่อง องค์พระสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พิมพ์เส้นด้าย 9) ความเชื่อความศรัทธาเกี่ยวกับพญานาค ระบุ “บั้งไฟพญานาค” เชื่อว่าเป็นสัตว์มหัศจรรย์ดังผู้วิเศษ สามารถแปลงกายได้ มีอิทธิฤทธิ์ เนรมิตกายเป็นอะไรก็ได้ ซึ่งเป็นความเชื่อความศรัทธาต่ออำนาจเหนือธรรมชาติที่เกิดขึ้น เป็นความสามารถของผู้วิเศษในการทำสิ่งที่มนุษย์ปกติธรรมดาไม่สามารถทำได้ 10) ข่าวสารเกี่ยวกับ พระเครื่ององค์จตุครามรามเทพรูปวงกลมคล้าย “องค์จตุครามรามเทพ” ขนาดใหญ่เด่นชัดลอยอยู่เหนือหัวและไหล่ ซึ่งบ่งบอกถึงความศักดิ์สิทธิ์ เกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติที่เกิดขึ้น อันเป็นความมีศรัทธาในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในขณะนั้น 11) เนื้อเพลงไทยนักมายากล ของวงพาราได้ออกซ์ พบว่า เพลงนักมายากล ได้เปรียบเปรยถึงการเป็นนักมายากล ว่าเป็นดังผู้วิเศษที่สามารถกระทำสิ่งใดได้โดยใช้อำนาจวิเศษ โดยนักมายากลที่เขาได้เสกให้คนรักหายตัวไปภายในพริบตา 12) ปาฏิหาริย์ ขับร้องโดย นายทรงสิทธิ์ รุ่งนพคุณศรี ได้สื่อถึงเรื่องราวของความรักที่เชื่อมโยงระหว่างความเชื่อ และความปรีชาญาณ เมื่อคนที่ได้เจอนั้นมีเจ้าของอยู่ก่อนเสียแล้ว และเมื่อต้องพบกับความผิดหวัง เสียใจ หรือท้อแท้ คนเราก็มักจะหวังพึ่งปาฏิหาริย์ทั้งที่ไม่มีอยู่จริง 13)

เพียงชายคนนี้ ไม่ใช่ผู้วิเศษโดย นายเพชร โอสธานุเคราะห์ สื่อถึงการเป็นผู้วิเศษนั้นสามารถเสกสิ่งของได้ มีอิทธิฤทธิ์ มีฤทธิ์เดช มีอำนาจต่าง ๆ นานาตามที่ต้องการสามารถเสกสิ่งของที่มีมูลค่ามากมายให้แก่หญิงสาวที่ตนเองรักได้ แต่ชายคนดังกล่าวตามเนื้อเพลงที่กำลังร้องเพลงเป็นเพียงแค่มนุษย์ธรรมดาคนหนึ่งเท่านั้น 14) ไม้วิเศษ โดย มอส ปฏิภาณ ปฐวีกานต์ สื่อถึงการเกี่ยวพาราสิของชายหนุ่ม และหญิงสาว โดยการเอาไม้วิเศษมาเกี่ยวข้อง ซึ่งคนร้องได้ใช้จินตนาการว่าอยากจะมีไม้วิเศษเพื่อเอาไว้เสกสิ่งของดีๆ ให้กับคนที่เขารัก 15) แม่แมด โดย แสงระวี อัสวรักษ์ ได้เปรียบเทียบการเป็นแม่แมดผู้ซึ่งมีเวทย์มนต์ ที่สามารถเสกสิ่งต่างๆ เพื่อให้ฝ่ายชายเชื่อฟังและบอกรัก อย่างไม่อาจขัดขืนและพร้อมที่จะใช้เวทย์มนต์ เพื่อให้สิ่งต่างๆ ที่ผู้ชายต้องการ 16) ภาพยนตร์ไทยเรื่อง บั้งไฟพญานาค 2545 ได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตคนไทยในอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ที่มีความเชื่อความศรัทธาต่อสิ่งเร้นลับมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นตรงกันทุกปี ในคืนวันออกพรรษา และเป็นผู้สืบทอดเรื่องราวเกี่ยวกับความศักดิ์ของบั้งไฟพญานาค 17) เรื่องจอมขมังเวทย์ 2548 ที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุประหลาดลึกลับ อิทธิฤทธิ์เหนือมนุษย์เกี่ยวกับ นักโทษที่มีความสามารถพิเศษในการแหกคุก และยังมีอาคมอันน่าสะพรึงกลัว เป็นจอมขมังเวทย์ ผู้ครองครอบอาคมเวทย์ 18) เรื่อง ล่องของ 2548 แนวคิดและรูปแบบของมายากล ถูกใช้ในการสร้างโครงเรื่องเกี่ยวกับ ความกลัวในไสยศาสตร์มนตร์ดำ ที่สื่อความหมายในแง่ของความลึกลับไม่เปิดเผย อาทิ การบังคับ สะกดจิต (Hypnosis)

19) เรื่อง ตำนานสมเด็จพระนเรศวร ตอนองค์ประกันหงสา 2550 เนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติได้รับการถ่ายทอดผ่านภาพยนตร์ ที่กล่าวถึง สมเด็จพระนเรศวรราชโอรสองค์โต ที่ต้องไปเป็นองค์ประกันประทับยังหงสาประเทศ ในครั้งทรงเยาว์วัยโดยใช้เลข 9 สื่อถึงอายุที่น้อย แต่ก็ยังเป็นเลขแห่งความมงคลและความสำเร็จตามคติความเชื่อของ หรือการที่พระมหาเถรคันฉ่องกลายเป็นผู้อภิบาลสมเด็จพระนเรศวรตั้งแต่เยาว์วัยและได้ถ่ายทอดศิลปะวิทยาการ 20) การ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย ได้แก่ ซูเปอร์แมน (Superman) แบทแมน (Batman) สไปเดอร์แมน (Spider-Man) กัปตันอเมริกา (Captain America) ขบวนการนักสู้ต่างๆ โจ้เรนเจอร์ (Joe Ranger) ฮีโร่หล่อช่วยได้ เป็นต้น 21) โดราเอมอน มีโครงสร้างความหมายเดียวกับตำนานของเหล่าอสูรที่มักจะได้รับ การถ่ายทอด หรือการปกป้องดูแลจากพ่อมด หรือผู้มีเวทย์มนตร์ ที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาของ โนบิตะเด็กชายชั้น ป.4 ที่มักถูกเพื่อนๆ แกล้ง โดยมีโดราเอมอน หุ่นยนต์แมวจากอนาคตที่คอยดูแลช่วยเหลือ โนบิตะตลอดเวลาด้วยของวิเศษต่างๆ 22) แฮร์รี่ พอตเตอร์ ประพันธ์โดย เจ.เค. โรว์ลิ่ง เรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ มีจำนวน 7 เล่ม “เด็กชายผู้รอดชีวิต” และ “ผู้ที่ถูกเลือก เรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ จึงสื่อไปถึงโลกเวทย์มนตร์ที่เป็นโครงสร้างความหมายเดียวกับอำนาจเหนือธรรมชาติและผู้วิเศษ

ภาพที่ 6.3 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นความวิเศษ

ในสังคมไทยพบว่า ด้านความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติและผู้วิเศษว่ายังคงมีปะปนผ่านหลักฐานต่างๆ ในสังคม ซึ่งบางครั้งก็ไม่สามารถแยกให้ชัดเจนว่า เป็นเรื่องจริงหรือเท็จ แต่มักจะพูดว่า "ไม่เชื่อแต่อย่างลบลู่" นั้นแสดงให้เห็นถึง ความเชื่อลึกลับที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ และความหมายก็กดทับให้กลัวไม่กล้าละเมิด เพราะไม่แน่ใจว่าจริงหรือเท็จ จะมีก็แต่เพียงสังคม วิทยาศาสตร์เพียงเท่านั้นที่กล้าออกมายืนยันว่า ด้านความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติและผู้วิเศษอธิบายได้และเป็นเพียงวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง หรือเป็นจินตนาการที่มีประโยชน์ในการบำบัดก็เท่านั้น ทั้งนี้ความหมายของอำนาจเหนือธรรมชาติและผู้วิเศษ ยังชุกช่อนไปในโครงสร้าง ความหมายของมายากล ซึ่งยังคลุมเครือว่าเป็นเพียงการแสดง หรืออาจมีอำนาจวิเศษอยู่จริงๆ

ผู้วิเศษ (Magician) นับเป็นผู้ที่มีอำนาจมหาศาลตั้งแต่ในยุคโบราณและสังคมเก่าบางเผ่า ผู้วิเศษยังเป็นหัวหน้าเผ่าและจะมีอำนาจสิทธิ์ขาดทุกอย่างในเผ่า โดยจากตำนานปรากฏผู้วิเศษที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลกก็คือ “เมอร์ลิน” พ่อมดแห่งกษัตริย์อาเธอร์ผู้ร่วมประเทศอังกฤษ ไม่ว่าเมอร์ลินจะมีตัวตนจริงหรือไม่ก็ไม่สำคัญ เพราะการที่เขาปรากฏตัวอย่างต่อเนื่องมานับพันปีผ่านวรรณกรรมต่างๆ มากมาย ก็เป็นการยืนยันความคิดของคนในยุคโบราณว่า “ผู้วิเศษ” นั้นมีความสำคัญมากขนาดไหน โดยจากการวิเคราะห์หลักฐานในภาพยนตร์ไทยและการ์ตูน ก็พบโครงสร้างความหมายเช่นเดียวกัน อาทิ เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวรที่มีพระเถระคันฉ่องที่คอยอภิบาลพระนเรศวรตั้งแต่เด็ก และโตราม่อนที่เป็นหุ่นยนตร์จากอนาคตที่ส่งมาเพื่อคอยช่วยเหลือโนบิตะ เป็นต้น

ในอารยธรรมกรีกและโรมันที่ระบผ่านพระคัมภีร์ไบเบิล ระบุว่าบรรดานักบวชจะมีอำนาจจากการใช้ “มายากล” ในการทำให้ประตูดินเปิดเอง และรูปสลักเทพรินเหล้าองุ่นดับไฟ แม้แต่ในอารยธรรมอียิปต์ยังระบุว่า “ฟาโรห์” เป็นเทพมาจุติและไม่มีใครยิ่งใหญ่ทัดเทียมพระองค์ แต่เหล่าฟาโรห์ก็ต้องฟังคำแนะนำ หรือคำคัดค้านของเหล่านักบวชของพระองค์ ดังเช่นกรณี “เดดิ” (Dedi) ตัดคอห่าน หรือการทำนายฝันของ “โจเซฟ” (Joseph) ตลอดจน “อิมโฮเทป” นักบวชผู้เป็นตำนาน หรือแม่แต่กรณีของ “โมเสส” (Moses) ผู้นำชาวยิวก็ยังใช้ “มายากล” เพื่อแสดงอิทธิฤทธิ์หลายครั้งดังที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิล ในอินเดียซึ่งอยู่ห่างกันคนละซีกโลก บรรดานักบวชหรือฤๅษีต่างๆ ที่เรียกว่า “สวามิ” (Swami) หรือ “กูรู” (Guru) หรือ “ฟาห์เคีย” (Fakir) ก็ล้วนแต่เป็นที่เคารพยกย่องและก็มีหลักฐานที่ปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เบื้องหลังการทำอิทธิฤทธิ์ต่างๆ เหล่านั้นล้วนมีการใช้เทคนิคของ “มายากล” มาช่วยอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเดินบนน้ำ การจุดไฟเผาหัวขณะนั่งสมาธิ เดินลุยไฟ การฝ่าตัดโดยใช้มือเปล่า หรือการทำสมาธิลอยตัวนั่งอยู่บนปลายขนนก (อ้างใน คมกริช ลิปภานนท์, 2551)

ในสังคมตะวันตกแล้ว ผู้วิเศษส่วนใหญ่จะถูกนำเสนอในลักษณะที่ไม่ดีหรือด้านลบ นั้นเป็นเพราะการมีอำนาจเหนือคนอื่นเท่ากับเป็นการไม่เคารพต่อพระผู้เป็นเจ้าสูงสุด เช่น แม่มดที่อยู่ในสังคมของตะวันตกในยุคกลางจึงถูกจำกัด ต้องถูกสังหาร โดยการแขวนคอ หรือเผาทั้งเป็น แต่ในขณะที่ผู้วิเศษของไทยกลับเป็นผู้ที่ได้รับการนับถือบูชาเคารพยกย่อง (อ้างใน อริชัย อรรถอุดม, 2552, น.168)

ในสังคมไทย ผู้วิเศษจะมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่าคำว่า "Magician" ในภาษาอังกฤษ เพราะคำว่า "Magician" อาจทำให้นึกถึงเพียงนักมายากลเท่านั้น แต่ความเป็นผู้วิเศษในความหมายของสังคมไทยนั้นจะมีสถานะคล้ายกับนักปราชญ์ และเป็นผู้สั่งสมความรู้หรืออาจมีความสามารถเหนือไปจากความรู้ทั่วไปอาทิ ความรู้ในวิชาบางอย่างที่สาบสูญ หรือวิชาที่ผู้อื่นไม่รู้ว่ามีอยู่จริง โดยสังคมไทยจะมีคติความเชื่อที่ว่า วิชาที่มีความพิเศษเหล่านั้นอาจมีอยู่จริง แต่อาจสูญสิ้นไปแล้ว จึงไม่รู้กันอย่างไร้พรวนหลาย

ความแตกต่างระหว่างความรู้ของปราชญ์กับผู้วิเศษ คือ ความเป็นนักปราชญ์นั้นจะเป็นการสั่งสมความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม ส่วนผู้วิเศษนั้นสั่งสมความรู้ในรูปแบบที่เป็นรูปธรรมมากกว่า ผู้วิเศษจึงเป็นผู้ที่มีความรู้เช่นเดียวกับนักปราชญ์ แต่สามารถแสดงออกมาทางกายภาพแบบเป็นรูปธรรมได้ด้วย เช่น การสาแดงอิทธิฤทธิ์ และยังแสดงออกมาเป็นลักษณะเดียวกับนักปราชญ์ เช่น เป็นพระฤาษี หรือเป็นเทพ พระอินทร์ เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะสังคมไทยได้รับความเชื่อมาจากหลายวัฒนธรรม อาทิ ฮินดู พราหมณ์ และศาสนาพุทธ เป็นต้น

คนไทยนั้นเชื่อว่า เรื่องเหนือธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ และก็มีได้รู้สึกแปลกแยกกับเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติ รวมถึงไม่ตั้งข้อสงสัยว่ามีจริงหรือไม่จริง วิถีชีวิตของคนไทยจึงกลมกลืนกับอำนาจเหนือธรรมชาติโดยไม่มีความรู้สึกว่าต้องกำจัดออกไป ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สังคมไทยแต่ดั้งเดิมก็เป็นสังคมที่นับถือเรื่องเหนือธรรมชาติ สิ่งใดที่มีอำนาจมากกว่าจะยกย่องตั้งเป็นเทพ อาทิ เทพารักษ์ ศาลหลักเมือง โดยนับถือสิ่งเหล่านี้ในฐานะสิ่งที่มีมงคล และคนไทยนับถือเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติ โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งวิถีชีวิตและมองว่าธรรมชาติก็คือสิ่งที่มองเห็นและมองไม่เห็น เช่น ต้นไม้ก็ต้องมีเทพารักษ์ ตั้งศาลหลักเมืองก็ต้องมีเทวดาคุ้มครอง แม้แต่พระมหากษัตริย์ที่สวรรคตไปแล้วก็ยกย่องขึ้นให้เป็นเทพ (อ้างถึงใน อริชัย อรรถอุดม, 2552, น.167)

ทั้งนี้สังคมไทยมีความผูกพันกับเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติ และสิ่งที่สามารถบันดาลสิ่งที่ไม่คิดว่าจะเป็นความจริงให้เป็นจริงได้ มีความเชื่อในสิ่งที่น่าเหลือเชื่อ และมีจินตนาการที่ต้องการหลุดพ้นจากข้อจำกัดใดๆ ซึ่งอันที่จริงจะพบความหมายในลักษณะนี้ในทุกสังคม เพียงแต่ว่าในแต่ละสังคมนั้นจะมีความเข้มข้นไม่เท่ากัน ในขณะที่บางสังคมเชื่อเรื่องความวิเศษและสิ่ง

เหนือธรรมชาติเพียงเพื่อการแสดงออกในลักษณะการหลีกหนี (Escapism) ไปจากเรื่องปกติ แต่ในบางสังคมกลับถือความวิเศษและสิ่งเหนือธรรมชาติว่าเป็นสิ่งปกติในชีวิตประจำวัน แต่สำหรับคนไทยนั้นธรรมชาตินั้นฝืนไม่ได้ นั่นทำให้ในสังคมไทยเรารับเรื่องเหลือเชื่อได้ง่าย เพราะนอกจากจะไม่ฝืนธรรมชาติแล้ว เรื่องเหนือธรรมชาตินั้นยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติด้วย

ดังนั้น โครงสร้างความหมายแบบ “มายากล” ที่สื่อถึงผู้วิเศษ จึงมีส่วนโน้มน้าวใจต่ออุดมการณ์ความเชื่อ (Ideology) ในการใช้ชีวิต (Life Style) ผ่านการบริโภคสินค้าเพื่อความขาวใสเพียงไม่กี่วัน หรือการดื่มชูปักเพื่อความอจรรย์ยะ หรือนมผงเด็กที่สร้างการเติบโตและความเฉลียวฉลาดเกินวัย หรือการหาเสียงของนักการเมืองที่เน้นนโยบายแห่งความรวดเร็ว สิ่งเหล่านี้ล้วนอาศัยความหมายแบบอำนาจเหนือธรรมชาติ เพื่อหวังผลประโยชน์เชิงการตลาดที่สังคมไทยยอมรับและคุ้นเคยทั้งสิ้น

6.4 สัมพันธบทความหมายของวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้และความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึงมายากลเป็นวิทยาการที่น่าเชื่อถือ

ตารางที่ 6.4 แสดงสัมพันธบทความหมายของวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้

แสดงสัมพันธบทความหมาย	วิทยาศาสตร์และการเรียนรู้
ขัดแย้ง	<p>-หลักฐานที่สื่อถึงอำนาจเหนือธรรมชาติ ซึ่งปรากฏอยู่ในสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล</p> <p>-หลักฐานที่สื่อถึงการหลอกลวง กลอุบาย ซึ่งปรากฏอยู่ในสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล</p>
ต่อรอง	<p>-ความหมายของวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้จะพบการใช้ความหมายทั้งใน โลกความเป็นจริงและโลกจินตนาการและความบันเทิง ซึ่งจะยกเว้นเฉพาะหลักฐานที่สื่อความหมายถึงความเชื่อความศรัทธา เท่านั้น</p>
คล้อยตาม	<p>-หลักฐานจากสถาบันมายากลได้สื่อความหมายเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ผ่านไปในสังคม อาทิ ข่าวสารจากสื่อมวลชนไทย ,เอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล ,วารสารชมรมวิทยากลแห่งประเทศไทย ,หนังสือสอนมายากล ,กิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน ,โรงเรียนสอนมายากลและสื่อประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์ ,ร้านขายอุปกรณ์มายากล</p> <p>-หลักฐานจากสถาบันที่ใช้มายากลได้สื่อความหมายเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ผ่านไปในสังคม อาทิ ข่าวสารออนไลน์ กรุงเทพธุรกิจ ,งานวิจัยในข่าวออนไลน์โดย ผู้จัดการออนไลน์ ,งานวิจัยของนพดล วศิณสุนทร. (2553) เรื่อง จิตวิทยาการสื่อสารกับความต้องการเรียนรู้ในการแสดงมายากล ,ความไม่แน่ใจเกี่ยวกับบั้งไฟพญานาคจาก www.panyathai.or.th ,ข่าวสารเกี่ยวกับ GT200 ,ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่อง นักฟิสิกส์ไปปริศนา "พลังงานสเกลาร์ในเหรียญควอนตัม" ,เนื้อหาจาก พันทิป (www.PANTIP.com) เป็นการแสดงความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปต่อโรงเรียนสอนปิดตาอ่านหนังสือ “เพาวเวอร์มายด์แคมป์” ,เนื้อหาจากข่าวสารเกี่ยวกับ พระเครื่ององค์จตุครามรามเทพ ,การ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) และ โดราเอมอน</p>

หลักฐานบางส่วนที่สื่อถึงการหลอกลวง กลอุบายจะปรากฏอยู่ทั้งในสถาบันมายากล และสถาบันที่ใช้มายากล โดยสื่อความหมายที่ขัดแย้งกับความเป็นวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ และระบุว่า มายากลนั้นเป็นความไม่จริงใจ ไม่เปิดเผย หลอกลวงเพื่อหวังผลประโยชน์โดยมิชอบ ทำให้มายากลไม่อยู่ในฐานะของวิทยาการที่น่าเรียนรู้แต่เป็นที่รังเกียจในสังคม ทั้งนี้ยังพบการต่อรองทางความหมายในความหมายของวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ ของมายากล ที่จะพบเฉพาะการใช้ความหมายของมายากลในโลกความเป็นจริงและการใช้ความหมายของมายากลในโลกความบันเทิง แต่ไม่พบในหลักฐานที่สื่อความหมายถึงความเชื่อความศรัทธา

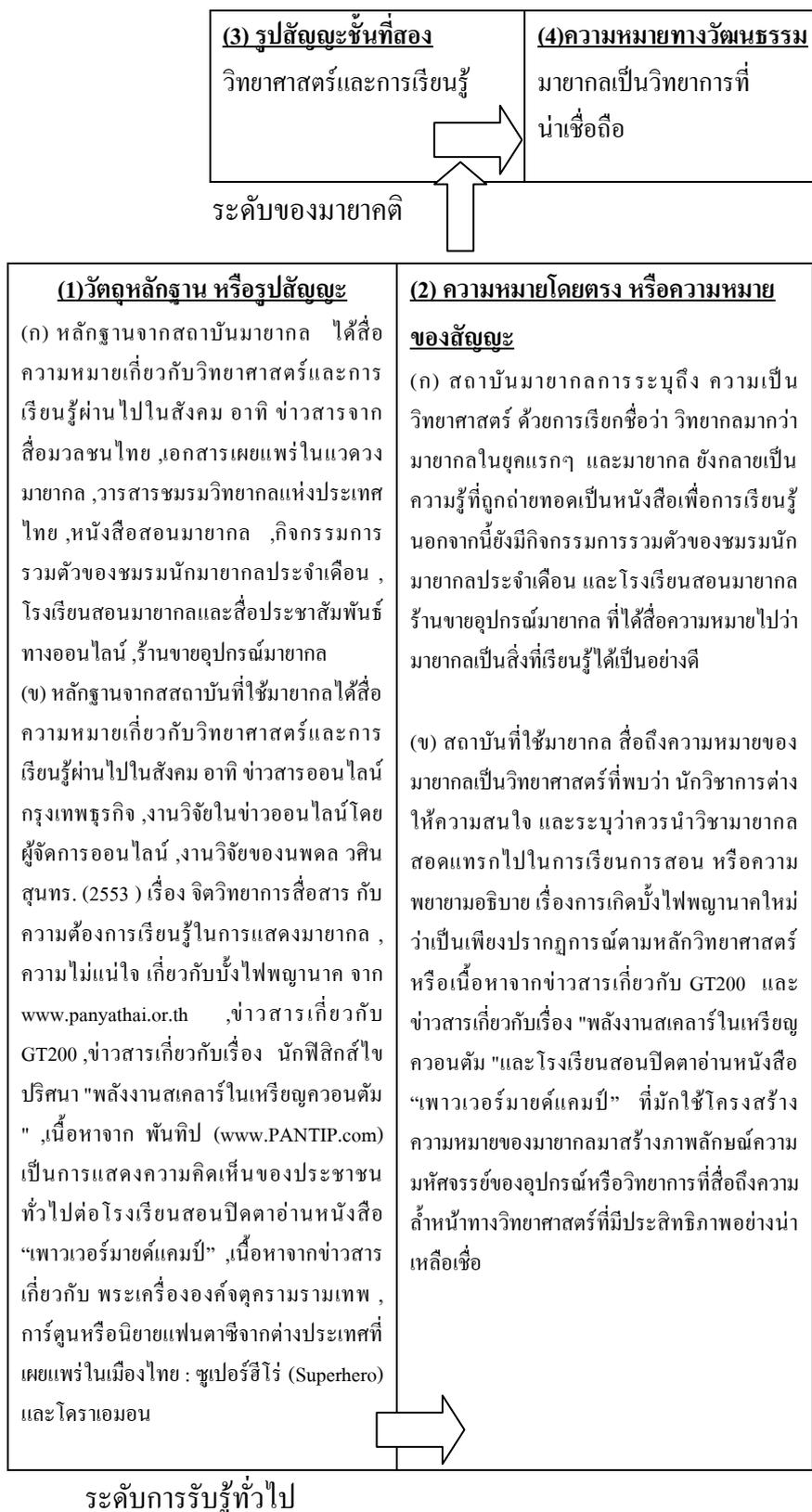
นอกจากนี้ยังพบว่า ความสอดคล้องกันทางความหมายของมายากลเป็นวิทยาศาสตร์ และการเรียนรู้จะปรากฏในหลักฐาน อาทิ ข่าวสารจากสื่อมวลชนไทย เรื่อง ตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี โดยที่ระบุว่า มายากลในสมัยรัชกาลที่ 6 คือการแสดงที่เรียนรู้ได้เป็นวิทยาการที่ได้รับความนิยม และเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย และวารสารชมรมวิทยากลแห่งประเทศไทยและหนังสือสอนมายากล ทั้งนี้ได้ปรากฏว่า มายากลถูกกระทำให้เป็นความรู้ที่ถูกถ่ายทอดในลักษณะความเป็นวิทยาศาสตร์ด้วยการเรียกชื่อว่า วิทยากลแทนมายากลในยุคแรกๆ และมายากลยังกลายเป็นความรู้ที่ถูกถ่ายทอดเป็นหนังสือเพื่อการเรียนรู้ และยังมีกิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน โรงเรียนสอนมายากล และร้านขายอุปกรณ์มายากล ที่ได้สื่อความหมายไปว่า มายากลเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

ในสถาบันที่ใช้มายากลจะพบหลักฐานที่สื่อถึงความหมายว่า มายากลเป็นวิทยาศาสตร์ และการเรียนรู้ อาทิ ข่าวสารออนไลน์ เรื่องนักวิทยาศาสตร์มายากล และงานวิจัยเกี่ยวกับมายากลต่างๆที่พบว่า นักวิชาการให้ความสนใจและระบุว่าควรนำวิชามายากลสอดแทรกไปในการเรียนการสอนอาทิ การอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และยังพบความหมายของบั้งไฟพญานาคที่ได้พยายามอธิบายใหม่ว่าเป็นเพียงปรากฏการณ์ตามหลักวิทยาศาสตร์ แม้ว่าจะมีความเชื่อความศรัทธาในอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ของพญานาคก็ตาม และยังพบเนื้อหาจากข่าวสารเกี่ยวกับ GT200 และข่าวสารเกี่ยวกับเรื่อง "พลังงานสเกลาร์ในเหรียญควอนตัม" และโรงเรียนสอนปิดตาอ่านหนังสือ "เพาวเวอร์มายด์แคมป์" ที่มักใช้โครงสร้างความหมายแบบมายากล มาสร้างภาพลักษณ์ความมหัศจรรย์ของอุปกรณ์ที่สื่อถึงความล้ำหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพอย่างน่าเหลือเชื่อ นอกจากนี้ความหมายแบบมายากล ยังสะท้อนผ่านจินตนาการและความบันเทิงจากการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย อาทิ ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) และโดราเอมอนที่ปรากฏตัวละครที่มีเครื่องมือพิเศษทางเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย อาทิ ชุดผ้าคลุมของซูเปอร์แมนที่มีความวิเศษในตัว หรือชุดของแบทแมนที่ผลิตขึ้นจากเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยโดยนักวิทยาศาสตร์ส่วนตัว หรือคอปเตอร์ไม้ไผ่ของโดราเอมอนที่มีลักษณะเป็นใบพัด 2 แฉก ใช้

พลังงานเป็นแบตเตอรี่สามารถใช้งานได้ต่อเนื่องนาน 8 ชั่วโมง หากหมดก็จะตจากบนท้องฟ้าทันที เหมาะสำหรับการเดินทางที่ระยะทางไม่เกิน 600 กิโลเมตร เป็นต้น

ดังนั้นสัมพันธภาพความหมายของวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ได้ถูกนำไปสื่อความหมายผ่านตัวบทที่มีคุณลักษณะของสื่อที่มีความแตกต่างกัน และเชื่อมโยงความหมายไปในลักษณะการใช้งานตามผลประโยชน์ของแต่ละสถาบัน โดยพบถึงความขัดแย้ง ต่อรอง และคล้อยตามของความหมายที่เกิดขึ้น

หลักฐานที่สื่อถึงอำนาจเหนือธรรมชาติปรากฏอยู่ในสถาบันมายากล และสถาบันที่ใช้มายากลและสื่อความหมายที่เป็นความขัดแย้งกับความเป็นวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะในการสื่อความหมายของมายากลของกลุ่มผู้ใช้ผลประโยชน์ ยังมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความหมายของอำนาจเหนือธรรมชาติ เพื่อสื่อความหมายถึงจินตนาการและความเชื่อความศรัทธาที่อาจอยู่เหนือการใส่ใจต่อความเป็นจริง โดยรักษาอำนาจและผลประโยชน์ผ่านรูปแบบการแสดงมายากลที่ไม่เปิดเผย อาทิ การสร้างจินตนาการและความเป็นไปได้ให้เป็นที่คาดหวังในนโยบายทางการเมือง หรือสร้างภาพลักษณ์ของการตลาด หรือประยุกต์ใช้ในความบันเทิง จนกระทั่งความหมายเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติและผู้วิเศษยังคงยืนอยู่ตรงข้ามกับความเป็นวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้เสมอ

ภาพที่ 6.4 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นวิทยาการที่น่าเชื่อถือ

วิทยาการที่น่าเชื่อถือกลายเป็นคตินิยมที่คนทั่วโลกในยุคสมัยแห่งวิทยาศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญและเชื่อมโยงกับความรู้และความจริงที่ต้องพิสูจน์และวัดผลได้อย่างแน่นอน ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 มนุษยชาติได้มีการค้นคว้าแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธรรมชาติโลกและจักรวาล ทำให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เจริญรุ่งเรือง เป็นผลให้ชาติตะวันตกพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว อาทิ การฟื้นฟูศิลปวิทยาการและการพัฒนาเทคโนโลยี การสำรวจทางพื้นที่และการติดต่อกันในโลก และประเทศไทยก็รับวัฒนธรรมเหล่านี้มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา

ผลของวิทยาศาสตร์จึงมีส่วนสำคัญในการทำให้มนุษย์มีความเชื่อมั่นในสติปัญญาและความสามารถของตน และนำไปสู่การแสวงหาความรู้โดยไม่มีสิ้นสุด ก่อให้เกิดความรู้และความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการด้านต่างๆ จนทำให้วิทยาศาสตร์กลายเป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญ โดยเน้นศึกษาเรื่องราวของธรรมชาติ ที่มีการค้นคว้าทดลองและแสวงหาความรู้ใหม่ตลอดเวลา การปฏิบัติอุตสาหกรรมโดยชาวตะวันตก ที่มีทัศนคติเป็นนักคิดชอบสังเกต ชอบซักถาม ชอบค้นคว้าทดลอง เพื่อหาคำตอบและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตการปฏิบัติทางวิทยาศาสตร์ในยุคเริ่มต้น ให้เกิดการปฏิวัติวิทยาศาสตร์และการปฏิวัติอุตสาหกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 17 และประเทศต่างๆ ในยุโรปได้พัฒนาความเจริญก้าวหน้าในด้านการผลิตจนกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลก

ยุควิทยาศาสตร์ทำให้เกิด “ยุคภูมิธรรม” หรือ “ยุคแห่งการรู้แจ้ง” และทำให้ชาวตะวันตกเชื่อมั่นในเหตุผล ความสามารถและภูมิปัญญาของตนเชื่อมั่นว่าโลกจะก้าวหน้าพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งมีความมั่นใจว่าจะสามารถแสวงหาความรู้ต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด โดยอาศัยเหตุผลและสติปัญญาของตน (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543)

มายากลกับความเป็นวิทยาศาสตร์และวิทยาการ จึงเป็นแนวคิดที่ต้องหาจุดที่สอดคล้องกัน โดยมายากลพยายามปรับเปลี่ยนความหมายของตนให้เชื่อมโยงกับยุคแห่งวิทยาศาสตร์ ซึ่งแต่เดิมเคยถูกโจมตีจากความเชื่อทางศาสนาว่าเป็นความชั่วร้าย ซึ่งต่างจากวิทยาศาสตร์ที่ไม่ได้โจมตีมายากลอย่างแจ่มชัด แต่เข้าไปทำให้มายากล กลายเป็นความจริงในแบบอธิบายได้ และลดอำนาจของสิ่งเหนือธรรมชาติลง ให้อยู่ในสถานะที่วิทยาศาสตร์เป็นผู้ควบคุม

หากมีความหมายใดที่ มายากลได้สื่อความหมายเกินเลยไปกว่าวิทยาศาสตร์ ก็จะเกิดความขัดแย้งทันที และนี่จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้มายากล มีความหมายในสองแง่มุมเสมอ คือความจริงและความลวง และเมื่อยุคหนึ่งที่ศาสนาเป็นใหญ่ วิทยาศาสตร์และมายากลก็ถูกเหมารวมกันว่าเป็นพวกพวกนอกรีต และถูกต่อต้านจากพระเจ้า แต่เมื่อถึงยุคภูมิธรรมวิทยาศาสตร์เป็นใหญ่ ศาสนา

และเวทย์มนต์ก็กลายเป็นเรื่องไร้สาระไปด้วยกัน เพราะความหมายของมายากลมิได้ขึ้นอยู่กับหลักของเหตุ-ผล แต่เป็นความไร้เหตุผลที่อธิบายได้ยาก

ทั้งนี้ความหมายมายากลจึงยังไม่มีที่อยู่ชัดเจนทำได้เพียงลื่นไหลไปกับอำนาจทางสังคมเพื่อความอยู่รอด และต้องปรับตัวให้กับความถักถักของภาวะสมัยใหม่ เช่น การตั้งโรงเรียนสอนมายากลและอธิบายว่า "ทุกคนเล่นกลได้ขอแค่มาเรียน" หรือแม้กระทั่งการทำมายากลให้เป็นอาชีพเพื่อหาเงินดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่ที่ชัดเจนที่สุดคือการแปรรูปตนเองให้กลายเป็นศิลปะแทนที่พิธีกรรม

ดังนั้นสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลบางหลักฐาน จึงมีการนำความหมายของมายากลไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับสถาบันของตน เช่น เดียวกับการใช้ความหมายว่า มายากลเป็นวิทยาการ ซึ่งเป็นมายากลอย่างหนึ่งที่พยายามปรับเปลี่ยนบทบาทให้ มายากลอยู่ในมุมมองสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์และอยู่ได้ในสังคมไทยและสังคมโลกต่อไป

6.5 สัมพันธบทความความหมายของการหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็นสิ่งชั่วร้าย

ตารางที่ 6.5 แสดงสัมพันธบทความความหมายของการหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ

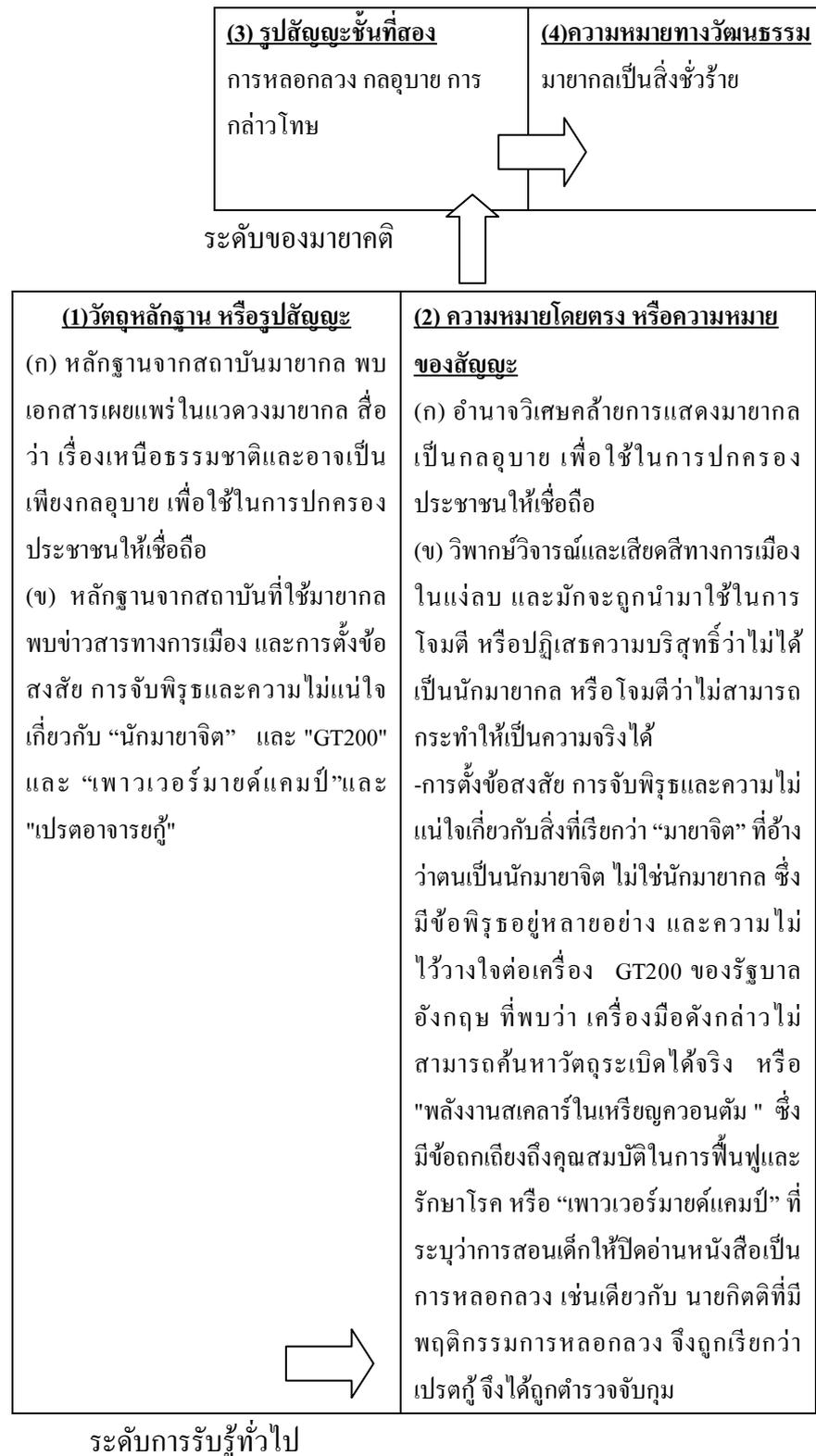
แสดงสัมพันธบทความความหมาย	การหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ
ขัดแย้ง	-พบความหมายโดยตรงจากสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล สื่อความหมายคู่ตรงข้าม ได้แก่ วิทยาศาสตร์ การเรียนรู้ ศิลปะการแสดง เทคโนโลยี ความทันสมัย สินค้าและธุรกิจ กลุ่มสมาชิกและการรวมตัว กฎระเบียบ จรรยาบรรณ ทัศนคติ
ต่อรอง	-ไม่พบความหมายเกี่ยวกับ การหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ ในสถาบันมายากล แต่พบเพียงตำนานเล่าขานที่มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความหมายของสถาบันมายากลในปัจจุบัน คือเรื่องราวเกี่ยวกับอำนาจวิเศษคล้ายการแสดงมายากล อาทิ การแปลง การล่องหนหายตัว คาถาพิฆั หูทิพย์ ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจเป็นเพียงกลอุบาย เพื่อใช้ในการปกครองประชาชนในสมัยนั้นเพื่อให้หน้าเชื่อถือจึงต้องบันทึกไว้เช่นนั้น
คล้ายตาม	-หลักฐานจากสถาบันมายากล พบเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย โดย อ.ชาติ ประจงกิจกุล เรียบเรียงครั้งแรก ปีพ.ศ. 2549 สื่อว่า เรื่องเหนือธรรมชาติอาจเป็นเพียงกลอุบาย เพื่อใช้ในการปกครองประชาชนให้เชื่อถือจึงต้องบันทึกไว้เช่นนั้น -หลักฐานจากสถาบันที่ใช้มายากล พบข่าวสารทางการเมืองใช้ความหมายในแบบเดียวกับมายากลในการวิพากษ์วิจารณ์และเสียดสีทางการเมืองในแง่ลบ โดยมายากลกลายเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจในความหมายทางการเมืองและถูกวางความหมายไว้ในทางลบ และเพื่อการกล่าวโทษต่อความโกหกหลอกลวง หรือกลอุบายผ่านบทความทางการเมืองของไทย และยังมี การตั้งข้อสงสัย การจับพิรุณและความไม่แน่ใจเกี่ยวกับ “นักมายาจิต” และ “GT200” และ “เพาเวอร์มายด์แคมป์” และ “ปรตออาจารย์”

ความหมายขัดแย้ง พบว่า ความหมายโดยตรงจากสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลบางส่วน ได้สื่อความหมายคู่ตรงข้ามกับความหมายของการหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ ได้แก่ ความหมายที่ระบุถึงวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้และศิลปะการแสดงและเทคโนโลยีและความทันสมัย และสินค้าและธุรกิจ และกลุ่มสมาชิกและการรวมตัว กลุ่มผู้สนใจ และกฎระเบียบ จรรยาบรรณ ทัศนคติ ซึ่งหลักฐานต่างเหล่านี้ได้สร้างความหมายของมายากลไปในทางชอบธรรม

แต่ทั้งนี้พบว่า มีการต่อรองความหมายในสถาบันมายากล ที่ว่าอำนาจวิเศษคล้ายการ แสดงมายากลอาจเป็นกลอุบายที่มีประโยชน์ในการปกครองประชาชนในสมัยอดีต ซึ่งการ หลอกลวง อาจกลายเป็นกลยุทธ์ในการปกครอง ดังที่ประวัติมายากลในประเทศไทย ที่เชื่อว่า อำนาจ วิเศษคล้ายการแสดงมายากล เป็นกลอุบายเพื่อใช้ในการปกครองประชาชนให้เชื่อถือนในสมัยอดีต แต่ถึงกระนั้นสถาบันที่ใช้มายากล อาทิ ข่าวสารทางการเมือง ที่เป็นวิจารณ์นักการเมืองของไทยก็ นำความหมายในแบบเดียวกับมายากลมาใช้ในการวิพากษ์วิจารณ์และเสียดสีทางการเมืองในแง่ลบ และมักจะถูกนำมาใช้ในการโจมตี หรือปฏิเสธความบริสุทธิ์ว่าไม่ได้เป็นนักมายากล

นอกจากนี้การจับพินิจและความไม่แน่ใจ ยังพบในหลักฐานต่างในสังคมไทย อาทิ คุณ วิน เอี่ยมอ่อง ที่อ้างว่าตนเป็นนักมายาจิต ไม่ใช่ นักมายากล ซึ่งมีข้อพิรุธอยู่หลายอย่าง บ้างระบุว่า เป็นการกระทำของนักมายากลที่ต้องการหลอกลวงให้คนดูเชื่อเพียงเพื่ออวดอ้างและต้องการโฆษณา ตนเองให้แก่สังคมในชื่อใหม่ และยังมีความไม่ไว้วางใจต่อเครื่อง GT200 ของรัฐบาลอังกฤษ ที่ระบุว่า เครื่องมือดังกล่าวไม่สามารถค้นหาวัตถุระเบิดได้จริง หรือ "พลังงานสเกลาร์ในเหรียญควอนตัม" ซึ่งมีคุณสมบัติในการฟื้นฟูและรักษาโรคต่างๆ ตั้งแต่โรคเอดส์ หรือแม้กระทั่งโรคปวดหลัง ทำให้ เกิดข้อถกเถียงและข้อสงสัยต่างๆ มากมาย หรือ “พาวเวอร์มายด์แคมป์” ที่อาจารย์และนักวิชาการ ไปได้ออกมาให้ข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่น่าจะเป็นความจริง โดยสถาบันที่ให้คามหมายนั้น ต่างอ้าง ศัพท์เชิงวิทยาศาสตร์ที่แปลกๆมาประกอบการให้เหตุผลคล้ายรูปแบบของมายากล และยังมีกรจับ พินิจของนายกิตติที่มีพฤติกรรมหลอกลวง โดยได้เคยแสดงเป็นปรตจึงถูกเรียกว่า "ปรตงู" ที่ ได้แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่างๆเพื่อหลอกลวงประชาชน จึงได้ถูกตำรวจจับกุมและถูกศาล พิพากษาให้จำคุกให้ข้อหาหลอกลวงประชาชน

ฉะนั้นหลักฐานต่างๆเหล่านี้จึงมีส่วนในการสร้างความหมายโดยตรงและความหมาย โดยนัยไปยังสังคมไทยว่ารูปแบบของมายากล คือการหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ ในที่สุด

ภาพที่ 6.5 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นสิ่งชั่วร้าย

ความหมายของการหลอกหลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ พบว่าในภาษาอังกฤษอาจใช้อยู่หลายคำจาก ไทยเป็นไทย ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2522 แบ่งความหมายเพื่อใช้ในแง่มุมที่แตกต่าง อย่างเช่น 1) กลอุบาย คือ การรบที่มีเล่ห์เหลี่ยม หรือวิธีการที่ต้องใช้กลอุบายต่าง ๆ หรือเล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้ 2) เกตุบาย คือ อุบายที่ทำให้เขาแตกกันหรือเล่ห์เหลี่ยมหรือ กลอุบาย 3) เล่ห์ คือ กลอุบายหรือเงื่อนไขอันอาจทำให้คนอื่นหลงผิด เข้าใจผิด 4) แสนกล คือมีเล่ห์เหลี่ยมกลอุบายมาก 5) หลงกล คือแพ้รู้ในกลอุบาย 6) เจ้าเล่ห์ คือผู้มีกลอุบายพลิกแพลงต่าง ๆ 7) ซ่อนกล คือ ใช้เล่ห์เหลี่ยมหรือกลอุบายที่เหนือกว่าแก้ฝ่ายตรงกันข้าม

ความหมายทั้งหมดจะมีคำว่า "กล" ซึ่งก่อให้เกิดชุดของรหัสความหมายที่สื่อถึงการหลอกหลวง กลอุบาย การกล่าวโทษที่พบอยู่ในสังคมทุกสมัย ดังเช่นในสถาบันด้านศาสนาได้ให้ความแก่การหลอกหลวงไปในแง่มุมต่างๆ อย่างในพระคัมภีร์มีคำพยากรณ์มากมายที่กล่าวเตือนไว้ถึงการล่อลวงให้คนหลงจากความจริงของพระเจ้า ซึ่งเบื้องหลังการล่อลวงก็คือ "มาร" เพราะในพระคัมภีร์บอกว่า มารคือเจ้าแห่งการล่อลวงและในศาสนาพุทธก็มีระบุว่า การโกหกหลอกหลวง เป็นการผิดศีล เป็นต้น

ในด้านการเมืองและการทหารตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะพบความหมายของการหลอกหลวง กลอุบาย การกล่าวโทษมาโดยตลอด ดังเช่น สงครามกรุงทรอย (Trojan War) ตามตำนานของกรีกที่เป็นสงครามระหว่างกองทัพของชาวกรีกและกรุงทรอย หลังจากสู้รบกันเป็นเวลาสิบปี กองทัพกรีกก็ได้คิดแผนการที่จะตีกรุงทรอยโดยการสร้างม้าไม้จำลองขนาดยักษ์ และทหารกรีกได้เข้าไปซ่อนตัวอยู่ในม้าโทรจัน แล้วก็ทำการเข็นไปไว้หน้ากรุงทรอย เหมือนเป็นของขวัญ และสัญลักษณ์ว่าชาวกรีกยอมแพ้สงคราม ชาวทรอยเมื่อเห็นม้าโทรจัน ก็ต่างยินดีว่ากองทัพกรีกได้ถอยทัพไปแล้วก็ทำการเข็นม้าโทรจันเข้ามาในเมือง แล้วทำการเฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ เมื่อชาวทรอยนอนหลับกันหมด ทหารกรีกที่ซ่อนตัวอยู่ก็ออกมาจากม้าโทรจัน แล้วทำการเปิดประตูเมืองให้กองทัพกรีกเข้ามาในเมือง แล้วก็สามารถยึดเมืองทรอยได้ก่อนที่จะทำการเผาเมืองทรอยทิ้ง (นายตำรา ณ เมืองใต้, 2547)

ในวรรณกรรมสามก๊กที่โด่งดัง ที่ระบุถึง "จริงในเท็จ เท็จในจริง" ในตอนที่ "ขุนเพ่ง" ยกทหารมาถึงเชิงสะพานเตียงป็น "จูล่ง" ก็ข้ามพ้นสะพานไปแล้ว เห็นแต่ "เตียวหุย" ยืนม้าเป็นสง่าอยู่ที่เชิงสะพานอีกฟากหนึ่งแต่ผู้เดียว แต่ในป่าด้านข้างนั้นเห็นฝูงนกลีฟุ้งตลบเป็นปริมณฑลกว้าง เพราะเหตุที่ทหารม้าซึ่ง "เตียวหุย" สั่งให้เอากิ่งไม้ผูกกับหางม้าแล้ววิ่งสลัดไปมาอยู่ในป่าก็สำคัญผิดคิดว่า "เตียวหุย" วางกลอุบายทำที่ว่าอยู่แต่ผู้เดียว และข่มทหารกองใหญ่ไว้ในป่า "ขุนเพ่ง" จึงสั่งให้กองทหารหยุดอยู่ที่เชิงสะพานอีกฟากหนึ่งและไม่กล้ายกทัพรุกไปข้างหน้า (ไพรัตน์ ยิ้มวิสัย, 2552)

ในสังคมไทยก็พบความหมายของการหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ ปะปนมาในสื่อต่างๆ เจกเช่นหลักฐานที่ปรากฏในสถาบันที่ใช้มายากลในสังคมไทย โดยความหมายของการหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ กลายเป็นสิ่งที่ถูกต่อต้านและถูกโจมตีจากสถาบันหลักๆ ในสังคมไทย จนทำให้กลายเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ หรือเป็นสิ่งชั่วร้าย

เมื่อความหมายของการหลอกลวงมีอยู่ในโครงสร้างความหมายของมายากลจึงทำให้มายากล กลายเป็นสิ่งชั่วร้ายไปตามด้วย และประกอบกับรูปแบบของมายากลเป็นการกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้ให้ดูเหมือนว่าเป็นไปได้ ซึ่งเป็นการกระทำในสิ่งที่ผิดปกติจากธรรมชาติที่คุ้นชิน จึงมักมีบางคนนำกลวิธีดังกล่าวไปหลอกลวงประชาชน หรือการใช้ความหมายโจมตีในทางการเมืองเพื่อหวังผลประโยชน์แบบขาดความรับผิดชอบจนเกิดการผลิตความหมายของมายากลไปในแง่ลบแก่สังคมและกลายเป็นคติความเชื่อที่คุ้นชินไปว่า มายากลเป็นสิ่งชั่วร้ายในที่สุด

6.6 สัมพันธบทความความหมายของศิลปะการแสดงและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็นความบันเทิง

ตารางที่ 6.6 แสดงสัมพันธบทความความหมายของศิลปะการแสดง

แสดงสัมพันธบทความความหมาย	ศิลปะการแสดง
ขัดแย้ง	-สถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล ได้สื่อความหมายเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติ ผ่านไปในหลักฐานบางส่วน อาทิ ข่าวสารมายากลจากสื่อมวลชนไทย ,เอกสารเผยแพร่แวดวงมายากล ,เอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ ,หนังสือสอนมายากล ,หนังสือประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนักมายากลไทย ,สื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ ,สื่อบันทึก รายการคนชอบกล ของ “คริส แองเจิล ,สื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทย ,สื่อจากสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล ,งานวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศ,ข่าวสารทางการเมือง,บทความทางการตลาด,เนื้อหาข่าวอาชญากรรมต่างๆ,เชื่อกศรัทธาเกี่ยวกับพญานาค ,ข่าวสารเกี่ยวกับ พระเครื่ององค์จตุครามรามเทพ,เนื้อเพลงไทย,ภาพยนตร์ไทย, การ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย และยังพบหลักฐานจากสถาบันมายากล พบเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย โดย อ.ชาติ ประจงกิจกุล เรียบเรียงครั้งแรก ปี พ.ศ. 2549
ต่อรอง	-การสื่อความหมายที่ไม่เชิงว่าเป็นศิลปะการแสดง แต่มุ่งเพื่อจินตนาการและความบันเทิงผ่านเพลงรักต่างๆ หรือการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์และสื่อการ์ตูนแนวแฟนตาซี
คล้อยตาม	-สถาบันมายากล พบข่าวสาร บันทึกทางประวัติศาสตร์ วารสารชมรมวิทยากลแห่งประเทศไทย หนังสือสอนมายากล สื่อบันทึกการแสดงมายากลที่ทำการแสดงมายากลเผยแพร่ ออกอากาศไปทั่วประเทศ ในช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2545-2554) และกิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน -สถาบันที่ใช้มายากล พบ งานวิจัยของนพดล วสินสุนทร. (2553) เรื่อง จิตวิทยาการสื่อสาร กับความต้องการเรียนรู้ในศิลปะการแสดงมายากล

ในด้านความขัดแย้งทางความหมาย พบว่า สถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล ได้สื่อความหมายเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติผ่านไปในหลักฐานบางส่วน อาทิ ข่าวสารมายากลจากสื่อมวลชนไทย และเอกสารเผยแพร่แวดวงมายากล และเอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ และหนังสือสอนมายากล และหนังสือประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนักมายากลไทย ,สื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และสื่อบันทึกรายการคนชอบกล ของ “คริส แองเจิล และสื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทย และสื่อจากสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล และ

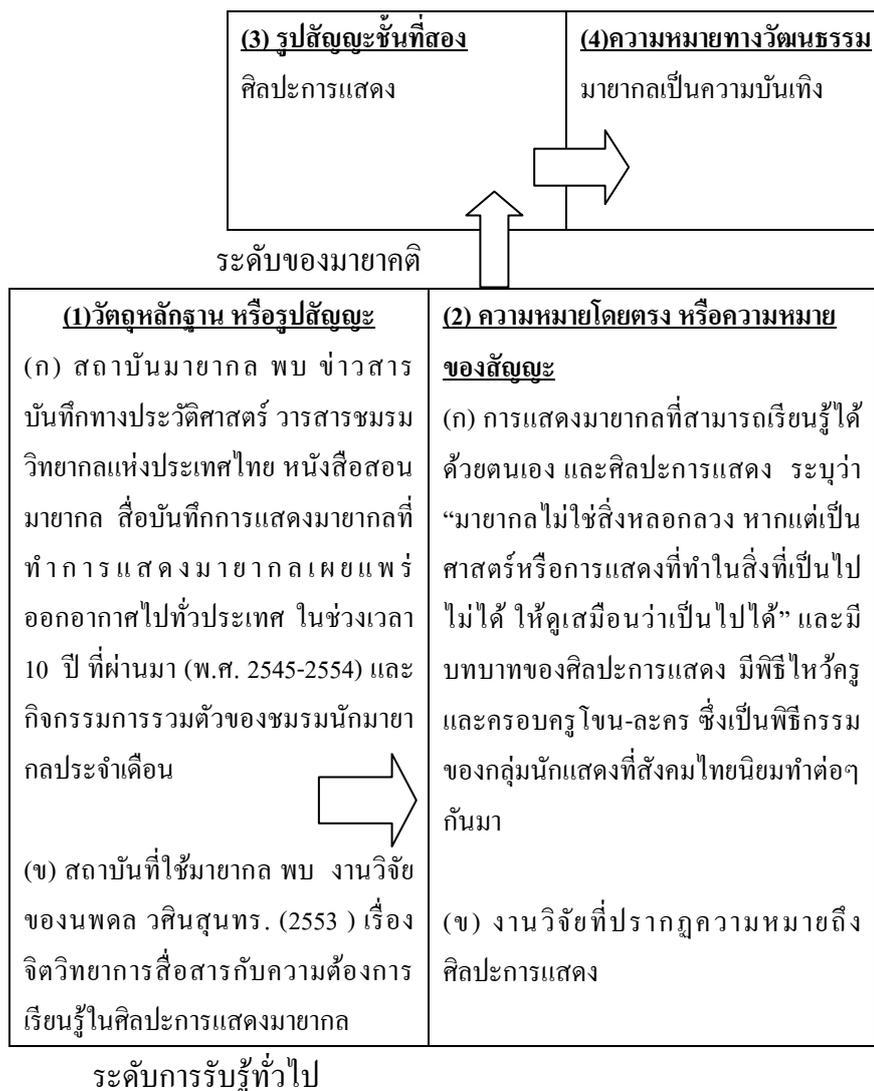
งานวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศ และข่าวสารทางการเมืองและบทความทางการตลาด และเนื้อหาข่าวอาชญากรรมต่างๆ และเชื่อความสัมพันธ์เกี่ยวกับพญานาค และข่าวสารเกี่ยวกับพระเครื่ององค์คุ้มครองรามเทพและเนื้อเพลงไทยและภาพยนตร์ไทยและการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย

ความหมายที่ระบุถึงความวิเศษเหนือธรรมชาติ ซึ่งมีได้เกิดจากความสามารถของมนุษย์ธรรมดา จึงเป็นความหมายที่ขัดแย้งกับความเป็นศิลปะการแสดงที่ยอมรับถึงความไม่เป็นจริง และยังพบหลักฐานจากเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย โดย อ.ชาติ ประจกกิจกุล เรียบเรียงครั้งแรกปี พ.ศ. 2549 ที่เชื่อว่า เรื่องเหนือธรรมชาติและอาจเป็นเพียงกลอุบาย เพื่อใช้ในการปกปิดประชาชนให้เชื่อถือ ทำให้เห็นว่า มายากลมิใช่สื่อความหมายเพื่อการแสดงเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นกลยุทธ์ในการปกปิดทางการเมืองประการหนึ่ง ทั้งนี้ยังพบข่าวสารทางการเมืองใช้ความหมายในแบบเดียวกับ มายากลในการวิพากษ์วิจารณ์และเสียดสีทางการเมืองในแง่ลบ โดยมายากลกลายเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจในความหมายทางการเมืองและถูกวางความหมายไว้ในทางลบ เพื่อการกล่าวโทษต่อความโกหกหลอกลวง หรือกลอุบายผ่านบทความทางการเมืองของไทย และยังมีกรณีตั้งข้อสงสัย การจับพินิจและความไม่แน่ใจเกี่ยวกับ “นักมายาจิต” และ “GT200” และ “พาวเวอร์มายด์แคมป์” และ “เปรตอาจารย์กู่”

ทั้งหมดนี้จึงทำให้มายากลเป็นสิ่งที่ไม่น่าชื่นชมเท่ากับความเป็นศิลปะการแสดง ทั้งนี้ความหมายของมายากลเป็นศิลปะการแสดง ยังถูกต่อรองความหมายผ่านการ การหลอกลวง กลอุบาย การกล่าวโทษ ในลักษณะของความบันเทิงที่ดูไม่จริงจัง ซึ่งอาจทำให้ความหมายของมายากลเป็นสิ่งสนุกและมีได้คุณค่าเกินกว่าแล้ว เท่ากับความหมายเชิงอำนาจเหนือธรรมชาติที่ดูจะมีความขัดแย้งมากกว่า ซึ่งจะพบความหมายเช่นนี้ปะปนไปในการสื่อความหมาย ผ่านเพลงรักต่างๆ เพื่อแสดงถึงความคาดหวังต่ออำนาจปาฏิหาริย์ เพื่อต้องการเปลี่ยนทุกสิ่งให้ได้สมหวังดังใจ หรือการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์และสื่อการ์ตูนแนวแฟนตาซี เพื่อสร้างความบันเทิงและจินตนาการเพื่อกลายเป็นสื่อความบันเทิงที่ได้รับความนิยมและแสดงให้เห็นถึงความนิยมของคนในสังคมที่มีความชื่นชอบต่อโครงเรื่องประเภท มายากล ที่รู้ว่าหลอกแต่เต็มใจให้หลอก

ในส่วนหลักฐานที่สื่อความหมายคล้ายตามกันจะปรากฏความหมายที่สื่อถึง การแสดงมายากลที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และคุณค่าของการแสดงมายากลและสื่อถึง มายากลและศิลปะการแสดง นอกจากนี้วารสารชมรมวิทยากลแห่งประเทศไทย จำนวน 3 รายการ ระบุว่า “มายากลไม่ใช่สิ่งหลอกลวง หากแต่เป็นศาสตร์หรือการแสดงที่ทำในสิ่งที่เป็นไปได้ ให้ดูเสมือนว่าเป็นไปได้” และหนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการมีการระบุถึงความรู้จากการแสดงมายากลและสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์และรายการคนชอบกล รวมถึงสื่อบันทึก

การแสดงของนักมายากลคนไทยถูกนำเสนอไปในบทบาทของศิลปะการแสดง และกิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน พบว่า มายากลในเมืองไทยจะผสมผสานกับศาสตร์การแสดงอื่นๆที่มีความใกล้เคียงหรือนำมาประยุกต์ในการแสดงมายากล นอกจากนี้พบว่าโรงเรียนสอนในสังคมไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงมายากลผ่านไปในหลักสูตร มายากลและยังมีการเชิญชวนพี่น้องชาวมายากลทุกท่านเข้าร่วมพิธีไหว้ครูและครอบครูโจน-ละคร ซึ่งเป็นพิธีกรรมของกลุ่มนักแสดงที่สังคมไทยนิยมทำต่อกันมา นอกจากนี้ยังมีหลักฐานจากสถาบันที่ใช้มายากลคืองานวิจัยของนพดล วศินสุนทร (2553) เรื่อง จิตวิทยาการสื่อสารกับความต้องการเรียนรู้ในการแสดงมายากลที่ผลการวิจัยระบุว่า รูปแบบมายากลมีความน่าตื่นเต้นเร้าใจซึ่งมีส่วนสำคัญให้ผู้คนเลือกรับชมศิลปะการแสดงมายากล อีกทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ศิลปะการแสดงมายากลที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งหลักฐานในสถาบันที่ใช้มายากลจะไม่ปรากฏความหมาย

ภาพที่ 6.6 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นความบันเทิง

ศิลปะการแสดง ตามที่อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีกให้ความหมายไว้ว่า "ศิลปะการแสดง คือ การเลียนแบบธรรมชาติ" และมนุษย์ได้ใช้ศิลปะการแสดงเป็นเครื่องมือในการสืบทอดและส่งต่อวัฒนธรรมผ่านความหมายและความเชื่อทางพิธีกรรมในประเพณีต่างๆ เช่น ในยุคโบราณมีการแสดงรอบกองไฟของชนเผ่า การแสดงการกินไฟ การร่ายรำ การทำลายตัวเองผ่านพิธีกรรมต่างๆ ของศาสนา สิ่งเหล่านี้ได้แฝงรูปแบบของศิลปะการแสดง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายในชุดที่เป็นเอกลักษณ์พิเศษของแต่ละชนเผ่า เพียงแต่ยังไม่เป็นรูปแบบที่เข้าใจกันอย่างชัดเจนอย่างเช่นปัจจุบัน และในปัจจุบันศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ ล้วนมีการสืบทอด ความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่มีการผสมผสานจนก่อกำเนิดรูปแบบการแสดงแขนงใหม่ๆ ออกมา ไม่ว่าจะเป็น

เป็นการละคร การเต้น การร่ายรำ เครื่องแบบการแต่งกายของนักแสดง ก็ได้มีการประยุกต์ให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น (บรรจง โกศลวัฒน์, 2550)

ทั้งนี้ศิลปะการแสดงบางอย่างจึงถูกกลืนกินด้วยวัฒนธรรมร่วมสมัยจนทำให้ศิลปะการแสดงแบบโบราณหลายแขนงได้สูญหายไปจากโลก ถึงแม้จะมีความพยายามสืบทอดศิลปะการแสดงของศิลปิน แต่นั่นก็เป็นกฎเกณฑ์ที่บอกว่าวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลและมีการผลิตซ้ำมากกว่าย่อมคงอยู่ได้ ตัวอย่างเช่น ศิลปะการแสดงที่ก่อกำเนิดขึ้นมาในโลกและมีความเก่าแก่หลายพันปี เป็นที่น่ายินดีของคนทุกเพศ ทุกวัย ทั่วโลก และศิลปะการแสดงดังกล่าวยังคงดำรงอยู่ผ่านรูปแบบการสืบทอดแบบส่งต่อความลับ มีพัฒนาการรูปแบบการแสดงที่ผสมผสานวัฒนธรรม ความเชื่อ ความคิดแบบโบราณ จนปรากฏ เป็นรูปแบบการแสดงที่ร่วมสมัยและสร้างความนิยมมาโดยตลอดโดยศิลปะการแสดงที่ว่านั่นได้แก่ มายากล

มายากล ถูกจัดเป็นหนึ่งในศิลปะการแสดงอย่างหนึ่งที่ได้ทำการเลียนแบบธรรมชาติ ในแบบคติความเชื่อตามตำนานปรัมปราที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ โดยระบุนการก่อกำเนิดมานานนับพันปี โดยมีผู้พบภาพบนผนังถ้ำที่เป็นการแสดงมายากลด้วยถ้วย 3 ใบ และยังพบบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับมายากลเป็นจำนวนมากกระจายตามประเทศต่างๆทั่วโลก สันนิษฐานโดยสรุปว่ามายากลน่าจะกำเนิดมาจากชาวกรีกโบราณ ค่อยๆเผยแผ่ไปในยุโรป และเอเชีย (ฟิลิป ไพบูลพันธ์, 2545) ทั้งนี้มายากลเป็นการแสดงที่สร้างการรับรู้ภาพลวง (illusions) ให้กับผู้รับชม จึงไม่แปลกที่ผู้รับชมมักจะต่อรองอำนาจในการคอยจ้องจับผิดการแสดงแต่ละครั้งมากกว่าจะดูเพื่อสุนทรีย์ หรือการคอยจ้องจับผิดการแสดงอาจเป็นสุนทรีย์ในอีกแบบหนึ่ง

ศิลปะการแสดงมายากล จึงเป็นวาทะตัวหนึ่งที่นักมายากลในฐานะผู้ส่งสารประดิษฐ์ขึ้น เพื่อแสดงอัตลักษณ์ (Identity) ให้แก่วงการมายาของตนเองเช่น ในอดีตอาจใช้คำว่าผู้วิเศษ แต่กลับถูกมองว่าเป็นพวกนอกจารีต นอกศาสนา นักมายากลจึงปรับเปลี่ยนวาทกรรมของตนเรื่อยมาไม่ว่าจะเป็น วิทยาการ มายากล มายาจิต คนเล่นกล คนชอบกล หรือศิลปะการแสดงมายากลที่ฟังดูแล้วเป็นวิทยาศาสตร์และเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ในการเรียนรู้แก่ผู้สนใจและศิลปะการแสดงมายากลยังทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารเพื่อบ่งบอกถึงพลังแห่งจิตนาการที่สะท้อนถึงการต่อต้านธรรมชาติ และการทำลายกำแพงแห่งความเป็นไปไม่ได้ผ่านศิลปะการแสดงมายากล จึงเป็นการเลียนแบบและเอาชนะกฎเกณฑ์บางอย่างของธรรมชาติผ่านรูปแบบที่สังคมรับรู้ได้นั้นคือ ความบันเทิง

ความบันเทิงในมายากล จึงเป็นบทบาทใหม่ในยุคสมัยแห่งปัญญา เพื่อหลีกหนีความมม ง่าย การหลอกลวง ไปสู่การหลอกล่อเพื่อความบันเทิงที่ชอบธรรมและมีเสน่ห์เป็นมิตรต่อผู้คน เฉกเช่นปัจจุบันที่พบจากหลักฐานต่างๆในสังคมได้สื่อว่า มายากลเป็นศิลปะการแสดงที่ถูกยอมรับ และสร้างความบันเทิงในแบบสากล และพบว่ามีอาชีพนักแสดงนักมายากลที่มีชื่อเสียงระดับโลก

เกิดขึ้นมากมายทั้งในและต่างประเทศ เช่น นักมายากล เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์ ที่สามารถแสดงความสามารถมหัศจรรย์ได้หลายอย่างเช่น การเดินทะลุกำแพงเมืองจีน การทำให้เทพีแห่งเสรีภาพที่อเมริกาหายไปชั่วขณะได้ การแสดงของเขาหลายอย่างสร้างความสนใจให้กับผู้ชมทั่วโลก

6.7 สัมพันธบทความหมายของจินตนาการและความเป็นไปได้และความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึงมายากลคือความหวังต่อความเป็นไปได้

ตารางที่ 6.7 แสดงสัมพันธบทความหมายของจินตนาการและความเป็นไปได้

แสดงสัมพันธบทความหมาย	จินตนาการและความเป็นไปได้
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-สื่อการแสดงมายากล ก็มักจะถูกผู้ชมนั่งจ้องจับผิดมากกว่าจะดูเพื่อเสพจินตนาการ หรือในทางการตลาดและการเมือง ก็ให้ความหมายถึงจินตนาการและอาจถูกโจมตีว่าเป็นการหลอกลวงหรือเป็นโฆษณาชวนเชื่อ และในสื่อความจินตนาการและความบันเทิง อาทิ โดรา เอมอน ฮีโร่ หรือนิยายแฟนตาซีเวทย์มนตร์ก็มักจะถูกโจมตีไปว่าเป็นสิ่งไร้สาระไร้ประโยชน์
คล้ายตาม	-สถาบันมายากล อาทิ สถาบันที่การแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์และสถาบันที่การแสดงมายากลของรายการคนชอบกตที่นำเสนอมายากลระดับโลกของ “คริส แองเจิล” และสถาบันที่การแสดงของนักมายากลคนไทย -สถาบันที่ใช้มายากล อาทิ ข้าราชการการเมืองที่ระบุถึงนโยบายทางการเมืองของรัฐบาล น.ส ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และข่าวสารทางการเมืองจาก นโยบาย 99 วัน ของนายอภิสิทธิ์ และบทความทางการเมืองตลาดจาก พอนด์ส ฟลอเลสไวท์ และข่าวสารทางการเมืองตลาดหัวข้อ แผ่นดินไทยใกล้จลาจลระยะ สิ้นค้าสร้างสมองท่วมตลาด ที่และความบันเทิงจากเนื้อเพลงไทย และจินตนาการและความบันเทิงจากการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย

จินตนาการและความเป็นไปได้ถูกท้าทายต่อรองความหมาย เนื่องจากเป็นเพียงความหมายที่สร้างขึ้นให้ในแง่มุมของความไม่จริง อาทิ ในสื่อการแสดงมายากล ก็มักจะถูกผู้ชมนั่งจ้องจับผิดมากกว่าจะดูเพื่อเสพจินตนาการ หรือในทางการตลาดและการเมือง ก็ให้ความหมายถึงจินตนาการและอาจถูกโจมตีว่าเป็นการหลอกลวงหรือเป็นโฆษณาชวนเชื่อ และในสื่อความจินตนาการและความบันเทิง อาทิ โดราเอมอน ฮีโร่ หรือนิยายแฟนตาซีเวทย์มนตร์ก็มักจะถูกโจมตีไปว่าเป็นสิ่งไร้สาระไร้ประโยชน์

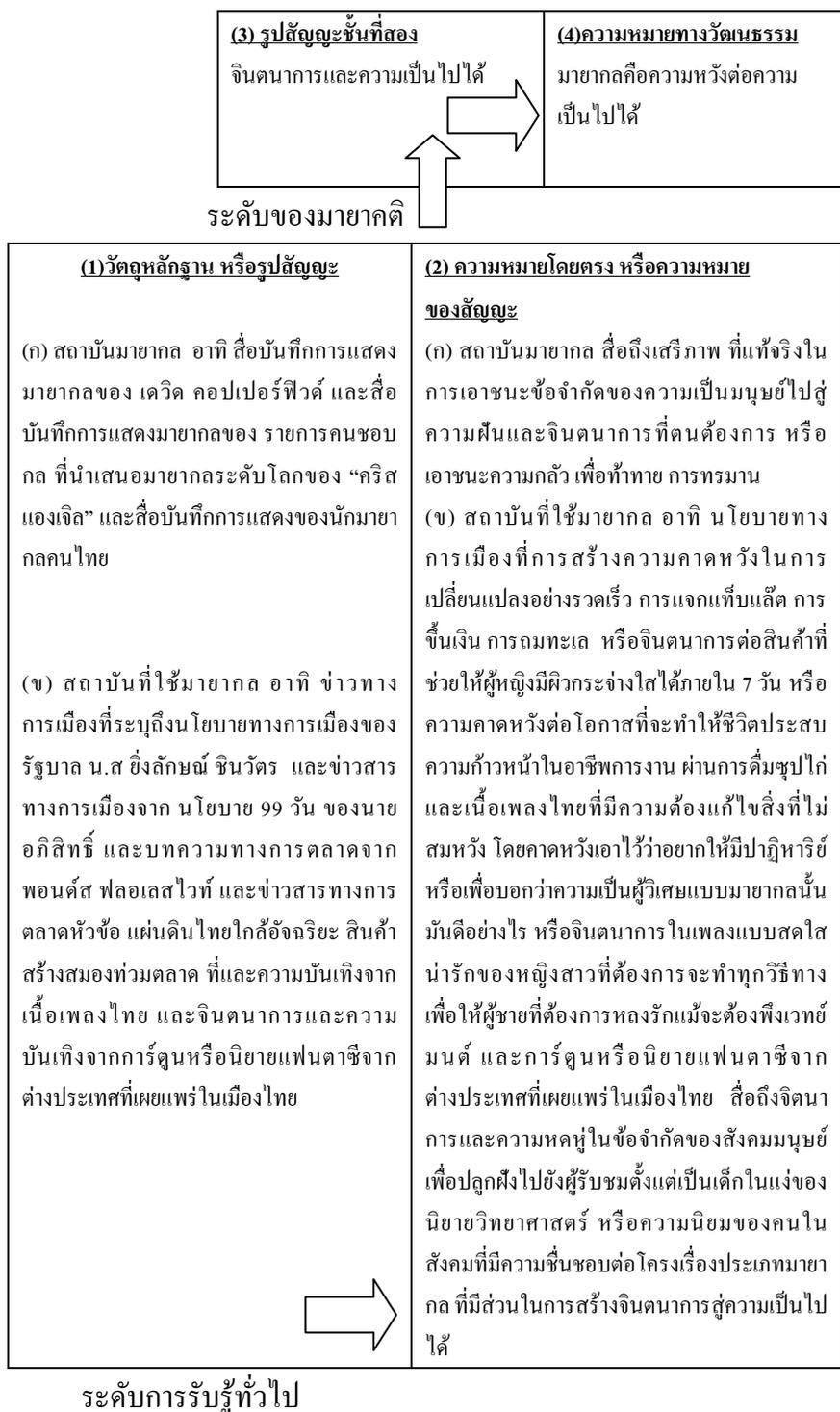
แต่ถึงกระนั้นความหมายที่สื่อถึง จินตนาการและความเป็นไปได้ มีปรากฏอยู่ในสื่อบันเทิงการแสดงเพื่อความบันเทิง อาทิ สื่อบันเทิงการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟิลด์ และสื่อบันเทิงการแสดงของ “คริส แองเจิล” ที่พบว่า การแสดงจะสื่อถึงเสรีภาพและการเอาชนะข้อจำกัดของความเป็นมนุษย์ไปสู่ความฝันและจินตนาการที่ตนต้องการ หรือจะนำเสนอความหมายเกี่ยวกับการเอาชนะความกลัวเพื่อท้าทาย การทรมานหรือการทำลายตัวเอง

ในส่วนของนักมายากลคนไทย พบว่า มายากลของนักมายากลชาวไทยจะสื่อถึงการทำลายล้างและการคืนสภาพให้คงเดิม หรือการหนีหายไปอย่างรวดเร็วซึ่งเป็นอุดมคติที่คนในสมัยปัจจุบันต่างมีความต้องการผ่านรูปแบบที่สื่อความหมายถึง การหายตัวไปแบบชั่วพริบตาและเป็นอำนาจของการทำให้สูญสิ้นไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ มายากลของนักมายากลไทยยังสื่อถึงการทำลายล้างและการเรียกคืนสภาพที่เพื่อแสดงถึงความท้าทายต่อการสูญเสียและเอาชนะการเวลา

ในส่วนของสถาบันที่ใช้มายากล ได้สื่อความหมายเกี่ยวกับจินตนาการและความเป็นไปได้ ผ่านไปในหลักฐานต่างๆของสังคมไทย อาทิ ข่าวดังทางการเมืองที่ระบุถึงนโยบายทางการเมืองของรัฐบาล น.ส ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งนโยบายเป็นรูปแบบความท้าทายต่อการสร้างความคาดหวังในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการแจกแท็บเล็ต การขึ้นเงิน การถมทะเลหรือข่าวดังทางการเมืองจาก นโยบาย 99 วัน ที่นายอภิสิทธิ์ระบุว่า เมื่อเป็นนายกรัฐมนตรีแล้วเขาจะริบผลัดกันนโยบายทุกอย่างให้เสร็จอย่างรวดเร็วและในบทความทางการเมืองตลาดจาก พอนด์ส ฟลอเรส ไวท์ ที่สร้างจินตนาการและความคาดหวังว่าสินค้าที่ช่วยให้ผู้หญิงมีผิวกระจ่างใสได้ภายใน 7 วัน หรือข่าวดังทางการเมืองตลาดหัวข้อ แผ่นดินไทยใกล้จมน้ำริบะ สินค้าสร้างสมองท่วมตลาดที่จูงใจถึงความคาดหวังต่อโอกาสที่จะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จในอาชีพการงานว่าดีแล้วช่วยให้ฉลาดขึ้น ความจำดีขึ้น หรือแม้แต่มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

ในส่วนของจินตนาการและความบันเทิงจาก เพลงปาฏิหาริย์ ที่ได้กล่าวถึงเรื่องราวของความรักที่มีความต้องการแก้ไขสิ่งที่ไม่สมหวัง โดยคาดหวังเอาไว้ว่าอยากให้มีปาฏิหาริย์เกิดขึ้นจริงๆ หรือเพลงเพียงชายคนนี้ไม่ใช่ผู้วิเศษ ใช้จินตนาการของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับผู้วิเศษที่มีอำนาจต่างๆ ต่อความรัก เพื่อบอกว่าความเป็นผู้วิเศษแบบมายากลนั้นมันคืออะไร หรือเพลงไม้

วิเศษ เป็นแรงบันดาลใจในการสื่อความหมายเพื่อสื่อสารกับคนรักเพื่อบอกถึงความรักและความปรารถนาดีที่อยากจะหาสิ่งที่ดีมามอบให้ทั้งที่รู้ว่าไม่มีวิเศษมีแค่ในนิทานเท่านั้น หรือเพลงแม่มดสื่อจินตนาการแบบสดใสน่ารักของหญิงสาวที่ต้องการจะทำทุกวิถีทางเพื่อให้ผู้ชายที่ต้องการหลงรัก แม้จะต้องฟังเวทย์มนต์หรือไสยศาสตร์ก็ตาม ซึ่งจะพบคติความเชื่อดังกล่าวบ่อยๆ ในสื่อละครหรือตำนานในสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีจินตนาการและความบันเทิงจากการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) เป็นแนวคิดของการสร้างตัวละครที่มีลักษณะพิเศษเหนือมนุษย์ทั่วไป เพื่อตอบสนองจินตนาการและความหุน่ในข้อจำกัดของมนุษย์ และการ์ตูนโดราเอมอน ที่สร้างจินตนาการต่อความเป็นไปได้ที่ปลุกฝังไปยังผู้รับชมตั้งแต่เป็นเด็กในแง่ของนิยายวิทยาศาสตร์ และนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่แฮร์รี่ พอตเตอร์ ซึ่งกลายเป็นหนังสือชุดนวนิยายแฟนตาซีที่ขายดีที่สุดในประวัติศาสตร์ ถูกตีพิมพ์ในหลายภาษาทั่วโลก จึงแสดงให้เห็นถึงความนิยมของคนในสังคมที่มีความชื่นชอบต่อ โครงเรื่องประเภทมายากล ที่มีส่วนในการสร้างจินตนาการสู่ความเป็นไปได้

ภาพที่ 6.7 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึง มายากลคือความหวังต่อความเป็นไปได้

จินตนาการสำคัญกว่าความรู้ "Imagination is more important than knowledge" เป็นคำกล่าวของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ที่พยายามจะอธิบายว่า การค้นพบสิ่งมหัศจรรย์ทุกอย่างของเขา มาจากจินตนาการและถ้าจะเทียบระหว่างความรู้กับจินตนาการ เขาบอกว่าจินตนาการสำคัญกว่าจินตนาการจึงเป็นเซาว์ปัญญาขั้นสูงสุดที่จะนำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่ๆ ได้อย่างไม่สิ้นสุด และในโครงสร้างความหมายของมายากลก็ได้สื่อถึง จินตนาการและการทำสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ให้เกิดขึ้นจนเป็นรูปแบบความมหัศจรรย์ต่างๆ ซึ่งเป็นข้อจำกัดของมนุษย์ทุกคน เช่น การฝืนความตาย การย้อนเวลา การเนรมิต การอันตราย การล่อง การล่องรู้ การทำนาย ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่มีและแต่ได้แสดงความหมายเหล่านี้ผ่านไปในสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล เพื่อสร้างความเป็นไปได้ผ่านการแสดงและเทคโนโลยีการตัดต่อหรือการเล่าเรื่อง

มายากลได้แสดงความหมายออกมาปะปนไปกับความเป็นจริงในสังคมและกลายเป็นเครื่องมือตัวหนึ่งในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในยุคทุนนิยมที่ล้วนแต่ใช้รูปแบบจินตนาการและความเป็นไปได้แบบมายากลทั้งสิ้นและความคาดหวังที่ซุกซ่อนอยู่โครงสร้างความหมายนี้ได้สร้างความหมายเพื่อบ่งบอกถึง ความหวังต่อความเป็นไปได้ที่สะท้อนผ่านการต่อต้านธรรมชาติ และการทำลายกำแพงแห่งความเป็นไปไม่ได้ผ่านศิลปะการแสดงมายากล เพื่อเลียนแบบและเอาชนะกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ อันเป็นการสนองความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์ต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ

โดยมนุษย์ได้แสดงความมุ่งหวังว่าจะทำลายกำแพงและข้อจำกัดต่างๆ ไปสู่ความฝืนฝืนและจินตนาการที่ต้องการผ่านไปในสารสื่อสารต่างๆ อาทิ ภาพยนตร์เรื่องซูเปอร์แมนที่สามารถแปรสภาพจากผู้แสนซื่อ บ๊อบ สู้ยอดคนอย่างฉับไวเพียงแค่วิ่งเข้าไปในตู้โทรศัพท์ ซึ่งเหมือนการแสดง เวทมนต์ที่ส่งต่อความหมายผ่านวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นอำนาจพิเศษแห่งการจับจ่ายที่ทุกคนต่างก็ต้องการของวิเศษที่เรียกว่าเงินตรา เพื่อเนรมิตสิ่งที่ตนต้องการหรือการสร้าง ความโดดเด่นแบบผู้วิเศษเหนือใครเพื่อการยอมรับในสังคม และสงครามวาทกรรมของนักการเมืองที่เน้นนโยบายแห่งความรวดเร็วในการเสกสรรจุดการเนรมิต

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการซุกซ่อนความคาดหวังต่อความเป็นไปได้ที่อยู่เบื้องหลังการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยอย่างกลบเกลื่อนให้มีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาและคิดว่าความคาดหวังเหล่านั้นเป็นหน้าที่ที่มนุษย์ควรจะต้องเอาชนะธรรมชาติเป็นปกติธรรมดาอยู่แล้ว

6.8 สัมพันธบทความหมายของเทคโนโลยีและความทันสมัยและความหมายเชิงมายาคติ ที่สื่อถึงมายากลเป็นสิ่งร่วมสมัย

ตารางที่ 6.8 แสดงสัมพันธบทความหมายของเทคโนโลยีและความทันสมัย

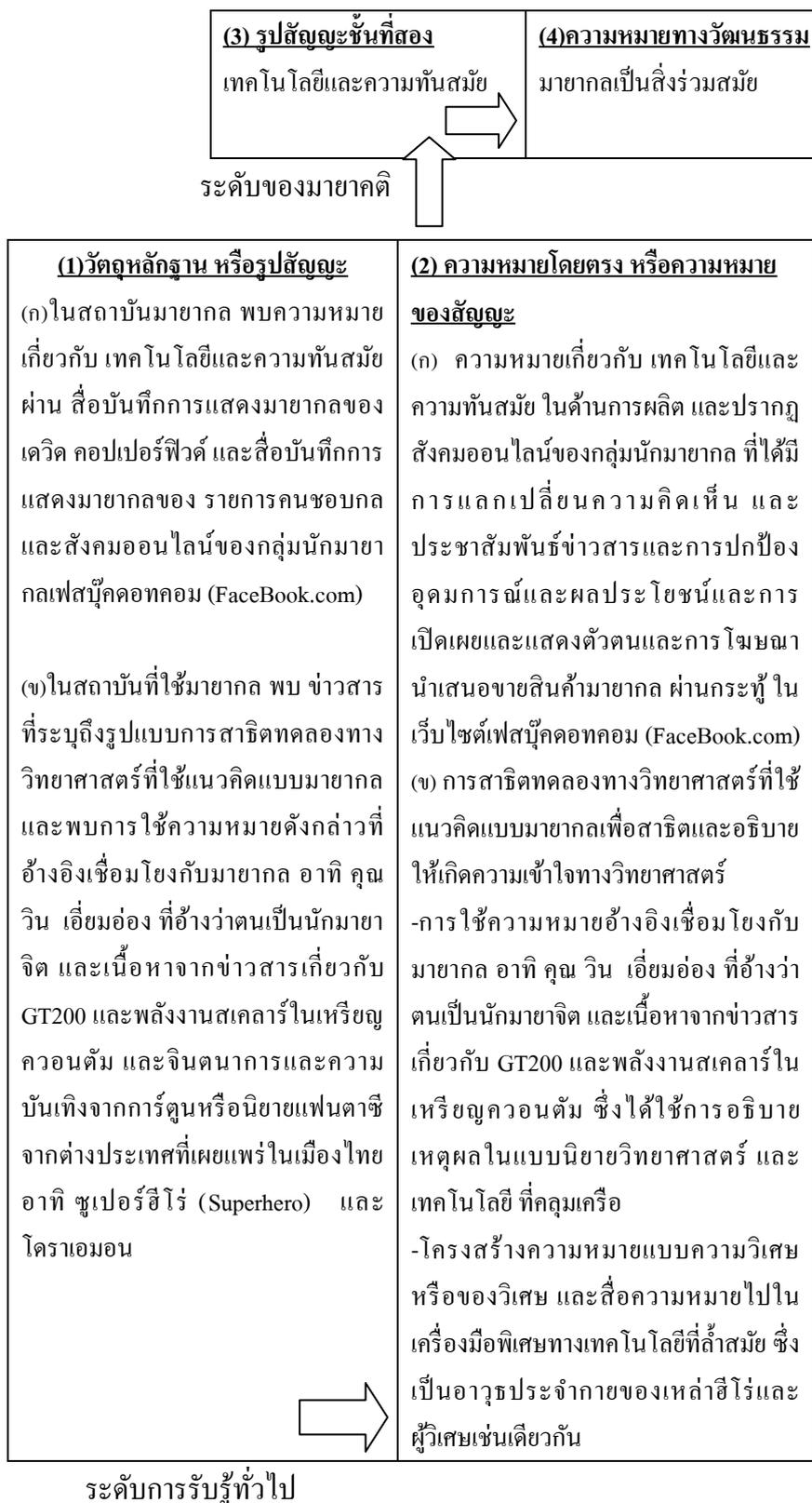
แสดงสัมพันธบทความหมาย	เทคโนโลยีและความทันสมัย
ขัดแย้ง	-ความหมายของการหลอกลวง ทำให้วาทะแบบนิยายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยและความทันสมัย ถูกโจมตีว่าไม่อาจเป็นจริง
ต่อรอง	-ความหมายของจินตนาการและความเป็นไปได้ วาทะแบบนิยายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและความทันสมัย เป็นจินตนาการที่อาจเป็นความเป็นจริงในอนาคต
คล้อยตาม	-ในสถาบันมายากล พบความหมายเกี่ยวกับ เทคโนโลยีและความทันสมัย ผ่าน สื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ รายการคนชอบกล และสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากลเฟซบุ๊กคอตคอม (FaceBook.com) -ในสถาบันที่ใช่มายากล พบ ข่าวสารที่ระบุถึงรูปแบบการสาธิตทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้แนวคิดแบบมายากล และพบการใช้ความหมายดังกล่าวที่อ้างอิงเชื่อมโยงกับมายากล อาทิ คุณ วิน เอี่ยมอ่อง ที่อ้างว่าตนเป็นนักมายาจิต และเนื้อหาจากข่าวสารเกี่ยวกับ GT200 และพลังงานสเกลาร์ในเหรียญควอนตัม และจินตนาการและความบันเทิงจากการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย อาทิ ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) และ โดราเอมอน

ความหมายของการหลอกลวง มีความข้องเกี่ยวกับกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือความเป็นไปได้ในวาทะแบบนิยายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยและความทันสมัย ซึ่งมักถูกโจมตีว่าไม่อาจเป็นจริง ทั้งนี้ความหมายของ เทคโนโลยีและความทันสมัย อาจถูกต่อรองความหมาย หากการใช้ความหมายเหล่านั้นยังเป็นที่คลุมเครือสงสัย เนื่องจากใช้ วาทะแบบนิยายวิทยาศาสตร์ ซึ่งอาจไม่มีจริงและยังมีความหมายเชื่อมโยงกับความวิเศษเชิงจินตนาการในแบบเดียวกับมายากล ทำให้คำว่าเทคโนโลยีและความทันสมัยยังคงเป็นเพียงจินตนาการมากกว่าความเป็นจริง

ในสถาบันมายากล พบความหมายเกี่ยวกับ เทคโนโลยีและความทันสมัย ผ่าน สื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ รายการคนชอบกล ที่นำเสนอมายากลระดับโลกของ “คริส แองเจิล” ในด้านการผลิต ทั้งนี้ยังปรากฏมีสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล ที่ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประชาสัมพันธข่าวสารและการปกป้องอุดมการณ์และผลประโยชน์และการเปิดเผยและ แสดงตัวตนและการโฆษณาแนะนำซื้อขายสินค้ามายากลผ่านกระทู้ในเว็บไซต์เฟซบุ๊กคอตคอม (Facebook.com)

ในสถาบันที่ใช้มายากล พบรูปแบบการสาธิตทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้แนวคิดแบบมายากลเพื่อสาธิตและอธิบายให้เกิดความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ หรือสื่อความหมายว่า แท้จริงแล้วมายากลก็คือวิทยาศาสตร์ และเป็นแนวคิดในการสร้างรูปแบบและวิธีการในการทดลองทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังพบการใช้ความหมายดังกล่าวที่อ้างอิงเชื่อมโยงกับมายากล อาทิ คุณ วิน เอี่ยมอ่อง ที่อ้างว่าตนเป็นนักมายาจิต และเนื้อหาจากข่าวสารเกี่ยวกับ GT200 และพลังงานสเคลาร์ในเหรียญควอนตัม ซึ่งได้ใช้การอธิบายเหตุผลในแบบนิยายวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่คลุมเครือซึ่งเป็นที่ไม่เข้าใจของประชาชน เพื่อหลีกเลี่ยงในการเฉลยความจริง แต่ปกปิดด้วยวาทกรรมวิทยาศาสตร์แทน

นอกจากนี้ยังมีจินตนาการและความบันเทิงจากการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทยได้ใช้โครงสร้างความหมายแบบความวิเศษ หรือของวิเศษ และสื่อความหมายไปในเครื่องมือพิเศษทางเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย ซึ่งเป็นอาวุธประจำกายของเหล่าฮีโร่ และผู้วิเศษเช่นเดียวกัน อาทิ ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) และ โดราเอมอน ทั้งหมดนี้จึงสื่อความหมายไปในเครื่องมือพิเศษทางเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย

ภาพที่ 6.8 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นสิ่งร่วมสมัย

เทคโนโลยีและความทันสมัยกลายเป็นความคุ้นชินและเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วน อาทิ รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่ต้องการกำหนดแผนพัฒนา ซึ่งมีลักษณะเป็นการวางแผนจากส่วนกลาง เพื่อจัดทำโครงสร้างพื้นฐานหรือการจัดตั้งสถาบันต่างๆ ทั้งสถาบันทางการเมือง สถาบันทางด้านสังคมและสถาบันทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนเร่งรัดการพัฒนาหรือการขยายตัวของตัวเมืองและบริการสาธารณะในเขตชุมชนเมือง จนกระทั่งความหมายของเทคโนโลยีและความทันสมัย กลายเป็นคติความเชื่อที่คอยผลักดันรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันและดูเหมือนว่าจะกลายเป็นสิ่งร่วมสมัยที่ต้องพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยีและความทันสมัยอย่างที่ตกยุคไม่ได้

เทคโนโลยีและความทันสมัยเป็นความหมายแห่งความเป็นไปได้ด้วยความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ที่ล้ำหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ และปรากฏมีโครงสร้าง ความหมายแบบ "มายากล" อาทิ ความฉลาดเหนือใคร การเอาชนะความกลัว การเอาชนะความแก่ชรา หรือการต้านกฎธรรมชาติต่างๆ ซึ่งความหมายดังกล่าวได้ปรากฏเป็นสินค้าและบริการ หรือนโยบายทางการเมืองในแบบที่จับต้องได้ในสังคมไทย

ดังนั้นความหมายเชิงมายาคติที่ว่า มายากลเป็นสิ่งร่วมสมัยจึงเป็นการเชื่อมโยงความหมายจากรูปแบบของมายากลที่ปรากฏในสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล ขยับไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบของเทคโนโลยีต่างๆ ดังที่ งานวิจัยเรื่อง *More on myth, magic and metaphor* ของ Michelle Lynn Kaarst-Brown, Daniel Robey. (1999) พบว่า เทคโนโลยีและความทันสมัยต่างๆ ถูกสร้างจากแนวคิดอำนาจวิเศษแบบมายากลที่เป็นคติความเชื่อของคนในสังคมต่อความต้องการเครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมในด้านความสะดวกสบายอย่างไม่มีที่สิ้นสุดของมนุษย์

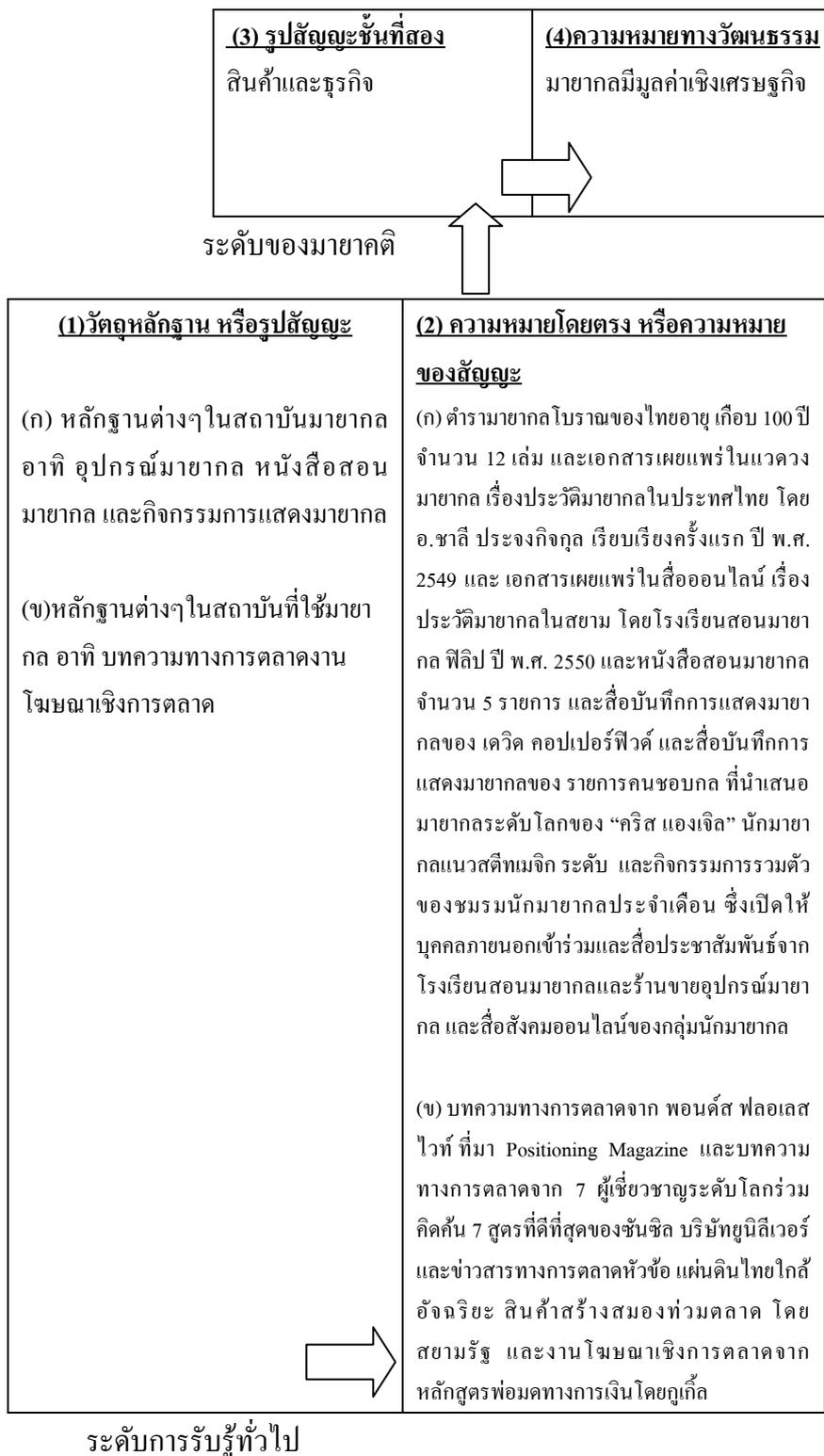
6.9 สัมพันธบทความหมายของสินค้าและธุรกิจและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลมีมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ

ตารางที่ 6.9 แสดงสัมพันธบทความหมายของสินค้าและธุรกิจ

แสดงสัมพันธบทความหมาย	สินค้าและธุรกิจ
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-
คล้อยตาม	หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล อาทิ อุปกรณ์มายากล หนังสือสอนมายากลและกิจกรรมการแสดงมายากล หลักฐานต่างๆในสถาบันที่ใช้มายากล อาทิ บทความทางการตลาดงานโฆษณาเชิงการตลาด

หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล พบว่าได้มีการนำเสนอความหมายเกี่ยวกับความเป็นสินค้าและธุรกิจ อาทิ อุปกรณ์มายากล หนังสือสอนมายากล และกิจกรรมการแสดงมายากลเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าในประเภทต่างๆ ซึ่งจะปรากฏความหมายผ่านไปหลักฐานต่างๆที่ประกอบสร้างความหมาย อาทิ ข่าวสารจากสื่อมวลชนไทย เรื่องตำรามายากลโบราณของไทยอายุเกือบ 100 ปีจำนวน 12 เล่ม และเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย และ เอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ เรื่องประวัติมายากลในสยาม และหนังสือสอนมายากลจำนวน 5 รายการ และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ รายการคนชอบกลที่นำเสนอมายากลระดับโลกของ “คริส แองเจิล” และสื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทย และกิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน ซึ่งเปิดให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมได้ นอกจากนี้ยังมีสื่อประชาสัมพันธ์จาก โรงเรียนสอนมายากล และร้านขายอุปกรณ์มายากล และสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล

หลักฐานต่างๆในสถาบันที่ใช้มายากล พบว่า ได้มีการนำเสนอความหมายเกี่ยวกับมายากลผ่านไปในการเป็นสินค้าและธุรกิจ หรือการส่งเสริมการตลาด อาทิ บทความทางการตลาดจาก พอนด์ส ฟลอเลสไวท์ และบทความทางการตลาดจาก 7 ผู้เชี่ยวชาญระดับโลก และข่าวสารทางการตลาดหัวข้อ แผ่นดินไทยใกล้จลาจล และงานโฆษณาเชิงการตลาดจากหลักสูตรฟอมดทางการเงิน โดยกูเกิ้ล

ภาพที่ 6.9 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลมีมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ

มายากลมีมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ พบว่าเศรษฐกิจ (Economy) ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 นิยามว่า "งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน" เศรษฐกิจจึงเป็นผลมาจากกระบวนการซึ่งเกี่ยวข้องทั้งวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และสถาบันสังคม

ดังนั้นการนำเสนอความหมายเกี่ยวกับความเป็นสินค้าและธุรกิจบันเทิง หรือการส่งเสริมการตลาดของมายากล อาทิ อุปกรณ์มายากล หนังสือสอนมายากล และกิจกรรมการแสดงมายากลเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าในประเภทต่างๆ แสดงให้เห็นถึงบทบาทของมายากลในสถาบันมายากลที่มีการผลิต การจำหน่าย การเผยแพร่ การเรียนรู้ และการแจกจ่ายจากกลุ่มผู้บริโภคทั้งผู้รับชม จนเกิดเป็นมูลค่าในรูปแบบของเล่น การแสดงเพื่อความบันเทิงและศิลปะความรู้ อาทิ หนังสือสอนมายากล สื่อบันทึกการแสดงมายากล และกิจกรรมชมรมนักมายากลประจำเดือน โรงเรียนสอนมายากลและร้านขายอุปกรณ์มายากล

นอกจากนี้ในสถาบันที่ใช้มายากลยังได้นำความหมายใช้ผ่านไปในหลักฐานอื่นๆ ในสังคมไทย อาทิ บทความทางการตลาดจาก แนวคิดการตลาด และงานโฆษณาเชิงการตลาดมาสร้างความหมายแก่สังคมไทยไปในแง่สินค้าและธุรกิจหรือการส่งเสริมการตลาดอย่างไม่ทันรู้เนื้อรู้ตัว โดยแนวคิดมายากลได้มีส่วนประกอบสร้างและขับเคลื่อนอุดมคติแห่งการบริโภคและการจับจ่ายใช้สอยให้เร็วให้ด่วนให้มากและให้เกินจริง ดังนั้นมายากลจึงมีคุณค่าและมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจของยุคทุนนิยมได้เป็นอย่างดี

6.10 สัมพันธบทความความหมายของกลุ่มสมาชิกและการรวมตัวและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึงมายากลมีตัวตนและมีสังคม

ตารางที่ 6.10 แสดงสัมพันธบทความความหมายของกลุ่มสมาชิกและการรวมตัว

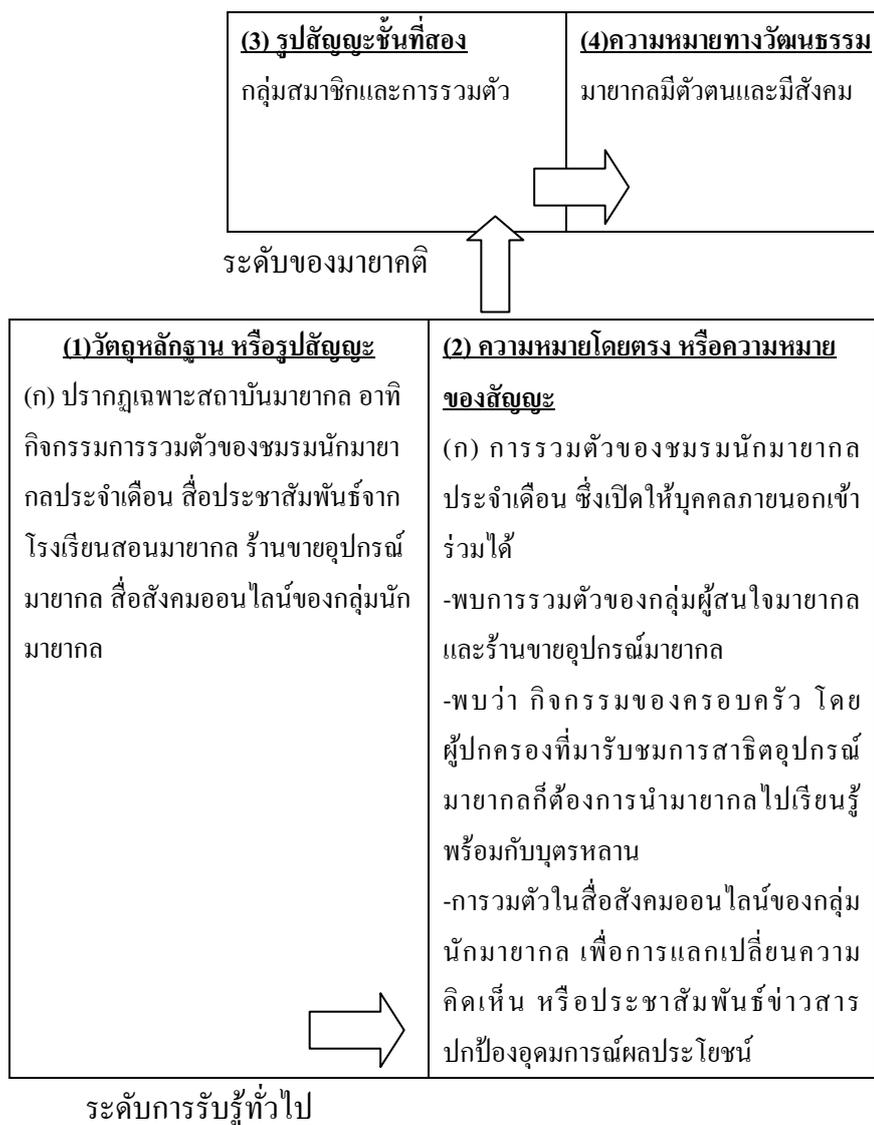
แสดงสัมพันธบทความความหมาย	กลุ่มสมาชิกและการรวมตัว
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	ปรากฏเฉพาะสถาบันมายากลที่เป็นผู้สร้างความหมาย ผ่านไปในหลักฐาน อาทิ กิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน สื่อประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนสอนมายากล ร้านขายอุปกรณ์มายากล สื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล
คล้อยตาม	-

สถาบันที่ใช้มายากล ได้เลือกประชากรของหลักฐานในการวิเคราะห์โดยไม่ได้คำนึงถึงหลักการเชิงปริมาณจึงยังไม่สามารถสรุปเชิงประมาณได้ว่า ไม่พบหรือไม่มี แต่สามารถสรุปได้เพียงว่าเป็นความหมายที่ยังไม่ปรากฏร่องรอยจากการสำรวจเอกสารที่มีการเผยแพร่ทั่วไปในสังคมไทย

ดังนั้นความหมายของกลุ่มสมาชิกและการรวมตัวจะพบเฉพาะสถาบันมายากลเท่านั้น อาทิ กิจกรรมการรวมตัวของชมรมนักมายากลประจำเดือน ซึ่งเปิดให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมได้ มีการจัดมาอย่างต่อเนื่องและสื่อประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนสอนมายากลฟิลิปปินส์และโรงเรียนสอนมายากลคนชอบกล กรุงเทพฯและโรงเรียนสอนมายากลของชมรมคนชอบกลเชียงใหม่ ที่พบว่ามี

การรวมตัวของกลุ่มผู้สนใจมายากลและร้านขายอุปกรณ์มายากล ได้แก่ ร้านขายอุปกรณ์มายากลที่ตลาดนัดจตุจักร กรุงเทพฯและร้านขายอุปกรณ์มายากลย่านตลาดคลองถม กรุงเทพฯและร้านมายากลหน้าโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ที่พบว่าเมื่อเด็กๆเลิกเรียน และอยู่ในระหว่างรอผู้ปกครองก็จะมาแะมาดูและให้ความสนใจ จึงแสดงให้เห็นถึงวงจรแห่งการสืบทอดมายากลที่ไม่รู้จบ

ทั้งนี้ มายากลก่อให้เกิดกิจกรรมของครอบครัวโดยผู้ปกครองที่มารับชมการสาธิตอุปกรณ์มายากลก็ต้องนำไปเรียนรู้พร้อมกับบุตรหลาน อีกทั้งพบความหมายว่า คุณครูก็มีความสนใจและสั่งซื้อเพื่อนำไปเล่นให้ลูกศิษย์ดูอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการรวมตัวในสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากล เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ปกป้องอุดมการณ์ผลประโยชน์ เป็นพื้นที่เปิดเผยแสดงตัวตน เป็นพื้นที่ในการโฆษณาแนะนำเสนอขายสินค้ามายากล จึงแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการรวมตัวที่อยู่เหนือพื้นที่และเวลา

ภาพที่ 6.10 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมหายากลมีตัวตนและมีสังคม

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ผู้คิดค้นทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ได้มีการเสนอแนะว่า เมื่อมนุษย์ได้รับความต้องการขั้นพื้นฐานจนเป็นที่พึงพอใจแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในลำดับขั้นที่สูงต่อไป (อับราฮัม มาสโลว์-วิกิพีเดีย, 2554)

ในแวดวงมหายากลก็เช่นเดียวกัน เมื่อกลุ่มนัكمายากลเริ่มมีบทบาทในสังคมมากขึ้น สถาบันมหายากลก็พยายามสร้างความหมายของมหายากลให้ปรากฏสู่สังคมในแง่บวก และเพื่อต้องการให้วาทะแห่งมหายากล มีตัวตนอยู่ในสังคมอย่างน่าภาคภูมิใจ ตั้งแต่การจัดกิจกรรมการรวมตัวของชมรมนัكمายากลประจำเดือนที่เปิดให้บุคคลภายนอกเข้าร่วม หรือการประชาสัมพันธ์

หลักสูตรมายากลต่างๆให้เป็นที่ยอมรับแก่สังคมของโรงเรียนสอนมายากล หรือการรวมตัวในสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักมายากลเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ปกป้องอุดมการณ์ผลประโยชน์และเป็นพื้นที่เปิดเผยแสดงตัวตน จึงแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการรวมตัวที่อยู่เหนือพื้นที่และเวลา ทั้งนี้ยังพบความหมายที่ปรากฏผ่านงานวิจัยเรื่อง จิตวิทยาการสื่อสารกับความต้องการเรียนรู้ในการแสดงมายากล ของ นพดล วคินสุนทร (2553) ที่ระบุถึงการเรียนรู้ศิลปะการแสดงมายากลเป็นความต้องการทางสังคม (Social Needs) อย่างหนึ่งที่สามารถใช้ผูกมิตรภาพ ความต้องการเพื่อน หรือความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ที่จะสร้างความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเองรวมไปถึงความต้องการด้านปัญญา ความต้องการเชิงอารมณ์ ความต้องการสร้างอัตลักษณ์

โดยข้อสังเกตจากหลักฐานที่ค้นพบว่า งานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับมายากล คือ ผู้วิจัยเป็นกลุ่มนักมายากลทั้งมือสมัครเล่นและมืออาชีพ ซึ่งเป็นไปได้ว่านักมายากลต่างๆ เมื่ออยู่ในสังคมแห่งความรู้ก็พยายามใช้วาทะแห่งการวิจัย มาสร้างบทบาทและความสำคัญของมายากลต่อสังคมในแง่ต่างๆ อาทิ การบำบัด การพัฒนา หรือเพียงแค่ต้องการให้มายากลเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในทุกวงการ

เพราะฉะนั้นมายาคติในสังคมไทยจึงประกอบสร้างไปว่า มายากลมีตัวตนและมีสังคมได้กลายเป็นคติความเชื่อที่ทำให้คนในสังคมไทยยอมรับมายากลในฐานะที่เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของสังคม เป็นกลุ่มของความบันเทิง เป็นกลุ่มของการเรียนรู้และเป็นกลุ่มของความรู้ที่ใช้พัฒนาสังคม ซึ่งสถาบันมายากลยังคงผลิตซ้ำความหมายเช่นนี้ออกไปเรื่อยๆ จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่า ทำไมความหมายแบบมายากล ซึ่งมีประวัติศาสตร์หลายพันปียังคงสามารถสืบทอดความหมายให้แก่คนในสังคมรุ่นหลังได้อย่างต่อเนื่องและไม่เคยสูญหาย

6.11 สัมพันธบทความความหมายของกฎระเบียบ จรรยาบรรณ และการสร้างทัศนคติและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าและมีเกียรติ

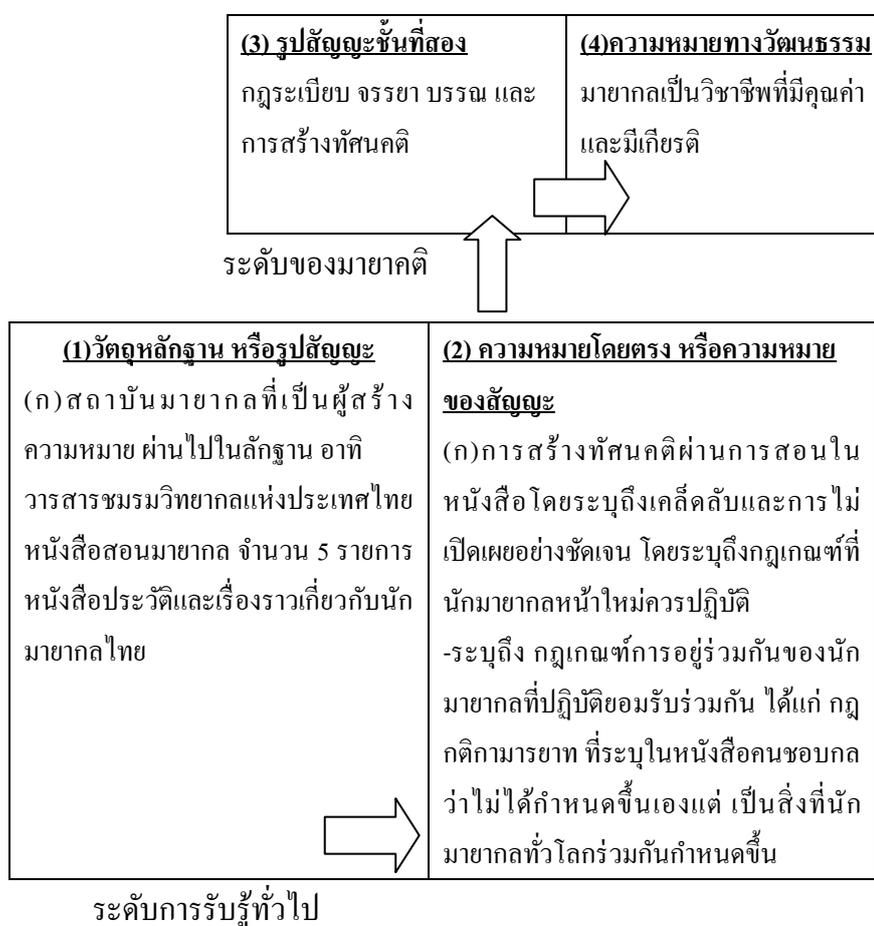
ตารางที่ 6.11 แสดงสัมพันธบทความความหมายของกฎระเบียบ จรรยาบรรณ และการสร้างทัศนคติ

แสดงสัมพันธบท ความหมาย	กฎระเบียบ จรรยา บรรณ และการสร้างทัศนคติ
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	ปรากฏเฉพาะสถาบันมายากลที่เป็นผู้สร้างความหมาย ผ่านไปในหลักฐาน อาทิ วารสารชมรมวิทยากลแห่งประเทศไทย หนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ หนังสือประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนักมายากลไทย
คล้อยตาม	-

สถาบันที่ใช้มายากลได้เลือกประชากรของหลักฐานในการวิเคราะห์โดยไม่ได้คำนึงถึงหลักการเชิงปริมาณจึงยังไม่สามารถสรุปเชิงประมาณได้ว่า ไม่พบหรือไม่มี แต่สามารถสรุปได้เพียงว่า มายากลเป็นความหมายที่ยังไม่ปรากฏร่องรอยจากการสำรวจเอกสารที่มีการเผยแพร่ทั่วไปในสังคมไทย

ความหมายของกฎระเบียบ จรรยาบรรณ และการสร้างทัศนคติจะพบได้เฉพาะสถาบันมายากลเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อต้องการรักษาเอกลักษณ์และผลประโยชน์ของกลุ่มสถาบันมายากลไว้ซึ่งปรากฏในหลักฐานต่างๆ อาทิ วารสารชมรมวิทยากลแห่งประเทศไทย จำนวน 3 รายการ โดยพบว่า มีการระบุถึงกฎและจรรยาบรรณของนักมายากลที่ทุกคนต้องยึดถือ โดยระบุว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมนักมายากลส่วนรวม และในหนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ จะระบุถึงเคล็ดลับและการไม่เปิดเผยอย่างชัดเจน หรือระบุถึงกฎเกณฑ์ที่นักมายากลหน้าใหม่ควรปฏิบัติอันได้แก่ ความเป็นธรรมชาติในการแสดง การระมัดระวัง มุมมองในการใช้มือ การหมั่นฝึกฝนฝ่ามืออยู่เสมอ และการวางแผนการนำเสนอ โดยมีข้อห้ามว่าอย่าแสดงมายากลซ้ำในคราวเดียวกัน และจงพูดให้เป็นประโยชน์ต่อการแสดง ควรหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ และไม่แสดงกลเม็ดที่ไม่สมบูรณ์ เป็นต้น และในหนังสือประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนักมายากลไทยจำนวน 3 เล่ม ยังระบุถึงการไม่เปิดเผยความลับ และไม่แสดงซ้ำในวาระเดียวกันและควรฝึกให้ชำนาญก่อนการแสดง และรักษามารยาทโดยการไม่จับผิดการแสดงของผู้อื่นๆ หรือในหนังสือคิดมายาจิต ที่ระบุเพิ่มเติมว่า ความลับ หรือเคล็ดลับเป็นสิ่งที่มิควรเปิดเผยโดยเด็ดขาด

นอกจากนี้นักมายากลยังได้พยายามถ่ายทอดทัศนคติในเชิงบวกต่อการเป็นนักมายากล ผ่านไปในสื่อหนังสือเพื่อสร้างความฝันและแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เริ่มต้นใหม่ในการเรียนรู้มายากล เพื่อพัฒนาศักยภาพต่อวงการมายากลไทย ว่าสามารถเป็นอาชีพที่ดีได้อาชีพหนึ่ง ดังจะพบการปกป้องอุดมการณ์และผลประโยชน์ของสมาคมนักมายากล ผ่านกระทู้ ในเว็บไซต์เฟซบุ๊กคอตคอม (Facebook.com) อันแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือและความสามัคคีกันในกลุ่มสมาคมนักมายากลไทยในการต่อต้านผู้ไม่หวังดี หรือนักมายากลนอกแถว เพื่อที่จะปกป้องอุดมการณ์และผลประโยชน์ส่วนรวมของนักมายากลไทย จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักมายากลจะยังคงยึดจรรยาบรรณในวิชาชีพที่เคร่งครัดไม่แพ้สถาบันวิชาชีพอื่นๆ

ภาพที่ 6.11 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าและมีเกียรติ

คำว่า “จรรยา” มาจากภาษาสันสกฤต ถ้าเป็นบาลีก็ใช้ “จริยา” หมายถึง “ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ” ส่วนคำว่า “บรรณ” ในรูปสันสกฤตอยู่หลายคำ อาทิคำว่า “บรรณาธิการ” โดยในกฎหมายการพิมพ์จะกำหนดไว้ว่าเป็น “บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำ ตรวจ แก้ คัดเลือก หรือควบคุมบทประพันธ์หรือสิ่งอื่นในหนังสือพิมพ์” แต่หากคำว่า “จรรยา” บวกคำว่า “บรรณ” จะแปลความหมายตามความเข้าใจของสังคมไทยได้คือ สิ่งที่สร้างความสง่างามในวิชาชีพให้แก่ผู้ประพฤติปฏิบัติ (จรวพร ธรณินทร์, 2555)

ดังนั้นจึงสังเกตได้ว่าวิชาชีพที่มีบทบาทและความสำคัญของสังคมล้วนจะต้องมีการกำหนดจรรยาบรรณของวิชาชีพนั้นให้ปรากฏและเป็นที่ยึดถือ อาทิ หมอ ครู ข้าราชการ เป็นต้น จรรยาบรรณจึงเป็นแนวปฏิบัติที่ทำให้เกิดการรักษาภาพลักษณ์และผลประโยชน์ของคนในวิชาชีพเดียวกัน เพื่อผดุงไว้ซึ่งเกียรติและความภาคภูมิใจของส่วนรวมในด้านคติความเชื่อที่เกิดขึ้นคือ เกียรติและศักดิ์ศรีในวิชาชีพ

ในส่วนของสถาบันมายากล พบการให้ความหมายเกี่ยวกับ กฎระเบียบ จรรยา บรรณ และการสร้างทัศนคติ โดยระบุถึงกฎและจรรยาบรรณของนักมายากลที่ทุกคนต้องยึดถือ ได้แก่ การไม่เปิดเผยความลับและไม่ควรแสดงซ้ำในวาระเดียวกัน แต่ควรฝึกให้ชำนาญก่อนการแสดงและรักษามารยาทโดยการไม่จับผิดการแสดงของผู้อื่นๆ ซึ่งจรรยาบรรณดังกล่าวถูกประกอบสร้างเป็นคติความเชื่อไปยังกลุ่มนักมายากลว่านี่คือสิ่งที่ถูกต้องเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งมายากล นั่นคือ เคล็ดลับที่เป็นหัวใจหลักของมายากล

ทั้งนี้จรรยาบรรณของกลุ่มนักมายากลยังประกอบสร้างความหมายไปอีกว่า มายากลเป็นอาชีพที่มีการปกป้องอุดมการณ์และผลประโยชน์ หรือแสดงให้เห็นว่านักมายากลมีจรรยาบรรณในวิชาชีพที่เคร่งครัดและสำคัญ ไม่แพ้สถาบันวิชาชีพอื่นๆ เพราะฉะนั้นมายาคติในสังคมไทยจึงประกอบสร้างความหมายไปว่า มายากลเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าและมีเกียรติ ซึ่งสถาบันมายากลยังคงผลิตซ้ำความหมายเช่นนี้ออกไปเรื่อยๆ

6.12 สัมพันธภาพความหมายของความเร็วและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็น อุดมการณ์ความเร่งรีบ

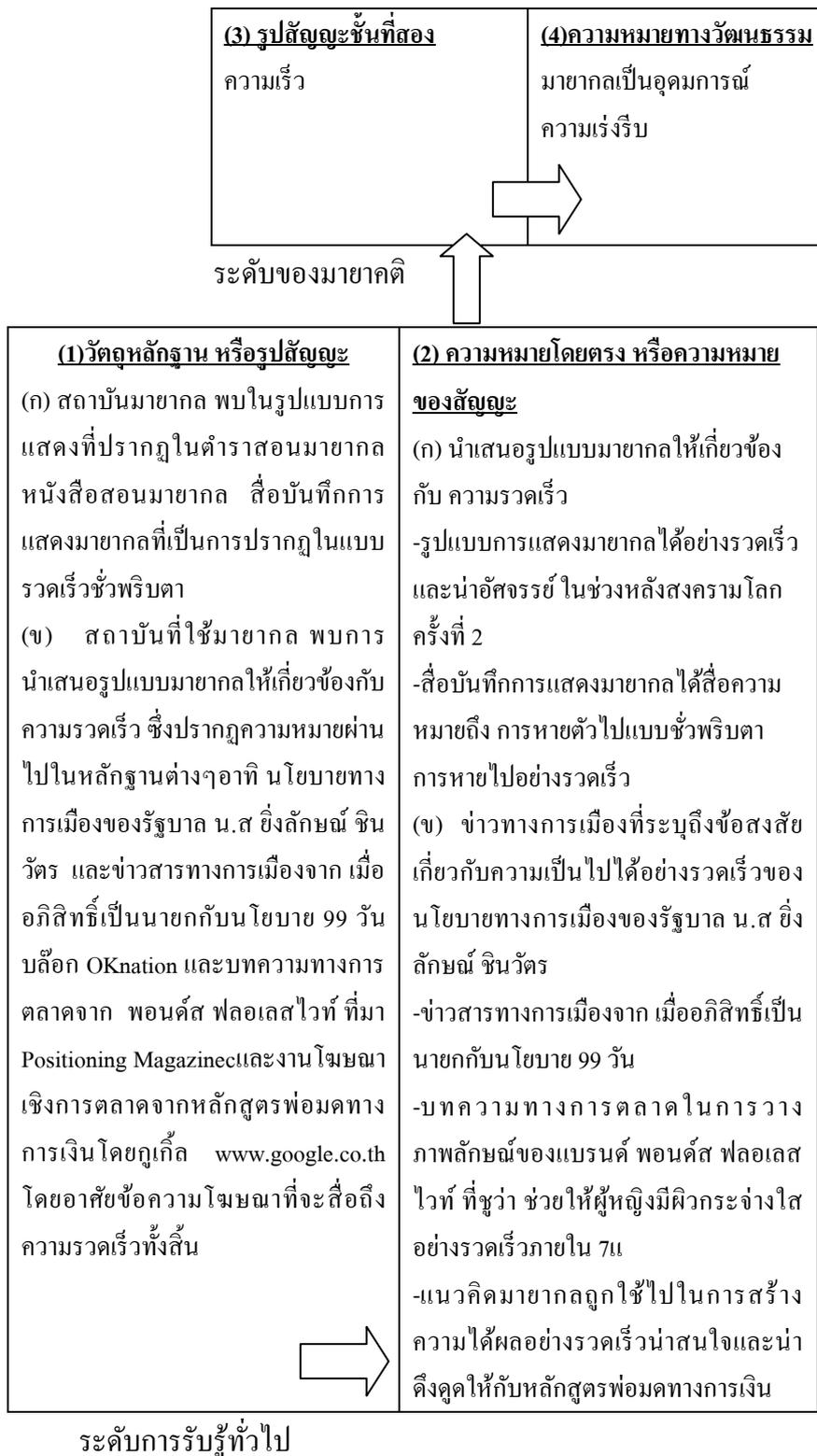
ตารางที่ 6.12 แสดงสัมพันธภาพความหมายของความเร็ว

แสดงสัมพันธภาพ ความหมาย	ความเร็ว
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-
คล้อยตาม	-ในสถาบันมายากล พบในรูปแบบการแสดงที่ปรากฏในตำราสอนมายากล หนังสือสอนมายากล สื่อบันทึกการแสดงมายากลที่เป็นการปรากฏในแบบรวดเร็วชั่วพริบตา -ในสถาบันที่ใช้มายากล พบการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับ ความรวดเร็ว ซึ่งปรากฏความหมายผ่านไปในหลักฐานต่างๆ อาทิ นโยบายทางการเมืองของรัฐบาล น.ส ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และข่าวสารทางการเมืองจาก เมื่ออภิสิทธิ์เป็นนายกกับนโยบาย 99 วัน บล็อก OKnation และบทความทางการเมืองจาก ฟอนด์ส ฟลอเลสไวท์ ที่มา Positioning Magazinec และงาน โฆษณาเชิงการตลาดจากหลักสูตรพอมดทางการเงิน โดยกูเกิ้ล www.google.co.th โดยอาศัยข้อความโฆษณาที่จะสื่อถึงความรวดเร็วทั้งสิ้น

หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล พบว่ามีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับ ความรวดเร็วซึ่งปรากฏผ่านหลักฐานต่างๆ อาทิ ตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี โดย ไทยรัฐออนไลน์ ที่เสนอรูปแบบการแสดงมายากลได้อย่างรวดเร็วและน่าอัศจรรย์ โดยพบว่าในช่วง หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เริ่มมีนักแสดงจากต่างประเทศเข้ามาแสดงในเมืองไทยมากขึ้น และ หนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ ระบุถึงรูปแบบการแสดง อาทิ เสกนก เสกกระต่าย เสกคน ลอย เสกช้างหาย เสกเครื่องบิน ที่เป็นการปรากฏในแบบรวดเร็วชั่วพริบตา พบรูปแบบการแสดง มายากล และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และ คริส แองเจิล และนักมายา กลคนไทยได้สื่อความหมายถึง การหายตัวไปแบบชั่วพริบตา การหายไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน

ในส่วนสถาบันที่ใช้มายากล พบว่า ได้มีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับ ความรวดเร็ว ซึ่งปรากฏผ่านไปในหลักฐานต่างๆ อาทิ ข่าวทางการเมืองที่ระบุถึงข้อสงสัยเกี่ยวกับ ความเป็นไปได้อย่างรวดเร็วของนโยบายทางการเมืองของรัฐบาล น.ส ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และ ข่าวสารทางการเมืองจาก เมื่ออภิสิทธิ์เป็นนายกกับนโยบาย 99 วัน และบทความทางการเมืองในตลาดใน การวางภาพลักษณ์ของแบรนค์ ฟอนด์ส ฟลอเลสไวท์ ที่ระบุว่า ช่วยให้ผู้หญิงมีผิวกระจ่างใสอย่าง รวดเร็วภายใน 7 วัน และงาน โฆษณาเชิงการตลาดที่มีแนวคิดมายากลถูกใช้ไปในการสร้างความ

ได้ผลอย่างรวดเร็ว น่าสนใจและน่าดึงดูดให้กับหลักสูตรพอมดทางการเงิน โดยยูทูป (google.com)

ภาพที่ 6.12 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นอุดมการณ์ความเร่งรีบ

ในทางฟิสิกส์ ความเร็ว คืออัตราการเปลี่ยนแปลงของตำแหน่งต่อหน่วยเวลาที่มีหน่วยเป็นเมตรต่อวินาที ความเร็วจึงประกอบด้วยอัตราเร็วและทิศทาง ซึ่งความเร็วกลายเป็นวาทะที่สร้างความหมายไปในส่วนต่างๆของสังคมเทคโนโลยี อาทิ ความเร็วในการส่งข้อมูล และความเร็วในการรับข้อมูล เป็นต้น

ในทางสังคมความหมายของความเร็วจะขึ้นอยู่กับว่าถูกใช้ไปในทิศทางใด บวกหรือลบ อาทิ การบริโภคอาหารจานด่วนที่บางคนมองว่าเป็นสิ่งสะดวกสบายไม่ยุ่งยาก แต่ก็มี ความหมายทางลบไปว่าเป็นการบริโภคที่เร่งรีบไม่มีคุณค่าทางอาหารและอาจถูกกล่าวโทษว่าไม่มีศิลปะในการใช้ชีวิต เป็นต้น ทั้งนี้สถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลได้ผลิตความหมายเกี่ยวกับความเร็วผ่านไปในรูปแบบของมายากล อาทิ ความรวดเร็วอย่างฉับพลันในการนมรมิต โดยมีข้อน่าสังเกตที่ว่า ความเร็วในแบบมายากลมักจะถูกนำเสนอไปในทางสร้างสรรค์มากกว่า นั้นแสดงให้เห็นว่ามายากลไม่สามารถสลัดความหมายของความเร็วออกไปจากรูปแบบมายากลได้ แต่จะทำให้ความรวดเร็วปรากฏความหมายในแง่บวกเพื่อการยอมรับหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางสังคม

แม้ว่าสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลจะนำความหมายของความเร็วไปใช้ในทางดีงามเท่านั้น แต่ในการวิเคราะห์ความหมายเชิงมายากลกลับพบคู่ตรงข้ามของความหมายนั้นคือ อุดมการณ์ความเร่งรีบ ที่สื่อไปว่าความเร็วเป็นสิ่งบ่อนทำลาย โดยอุดมการณ์ความเร่งรีบ ถูกเคลือบมากับความเคยชินในการใช้ชีวิตที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการเพิ่มทุนให้มากขึ้นให้เร็วและให้เหนือใคร จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจว่า การใช้ชีวิตประชาชนคนไทยจะยังคงชื่นชอบและศรัทธาอุดมการณ์ของความเร็วจนมองไปว่างานวิจัยที่ตั้งคำถามต่อสิ่งนี้อาจเป็นสิ่งไม่ปกติ

ฉะนั้นคติความเชื่อในสังคมจึงถูกสร้างไปว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มันทำให้ตื่นเต้น มันทำให้มีความหวัง และทั้งหมดนี้จึงเป็นเพียงมายากลที่อำพรางให้เห็นเป็นความชอบธรรมของความรวดเร็ว จนกลายเป็นความต้องการอย่างสุดโต่ง แม้ว่าในบางครั้งจินตนาการดังกล่าวจะเป็นที่มาของการพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยและรวดเร็วก็ตาม แต่คติความเชื่อที่เกิดขึ้นมันคือการยอมรับความเร่งรีบและตอกย้ำว่าเป็นเรื่องปกติที่มนุษย์ทุกคนต้องเผชิญ ทั้งที่สิ่งนั้นเป็นเพียงมายากลที่สถาบันต่างๆร่วมกันประกอบสร้างเท่านั้นเอง

6.13 สัมพันธบทความความหมายของการเปลี่ยนแปลงและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็น อุดมการณ์การพัฒนา

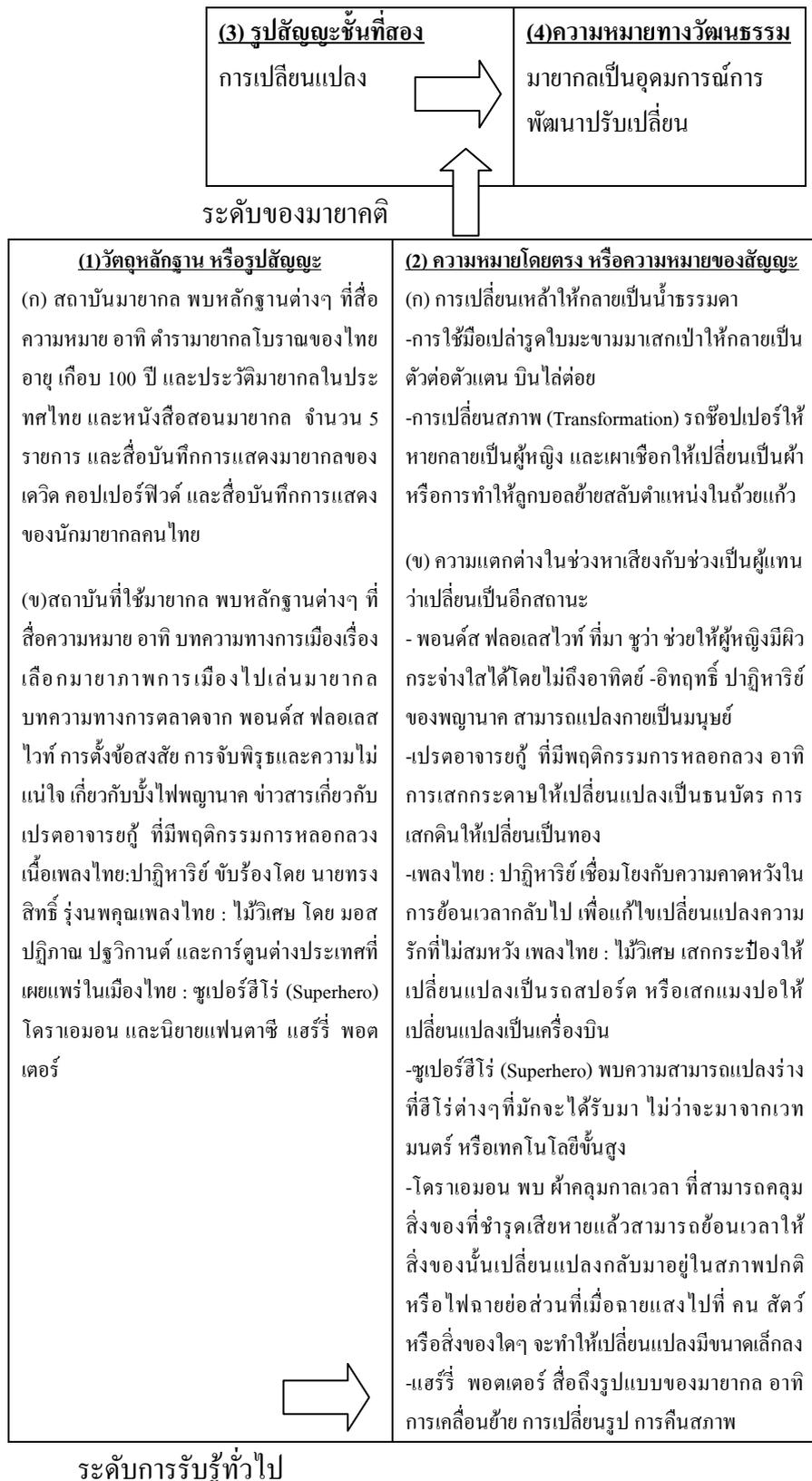
ตารางที่ 6.13 แสดงสัมพันธบทความความหมายของการเปลี่ยนแปลง

แสดงสัมพันธ บทความความหมาย	การเปลี่ยนแปลง
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-
คล้ายตาม	-สถาบันมายากล พบหลักฐานต่างๆ ที่สื่อความหมาย อาทิ ตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี และประวัติมายากลในประเทศไทย และหนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และสื่อบันทึกการแสดงของนัก มายากลคนไทย -สถาบันที่ใช้มายากล พบหลักฐานต่างๆ ที่สื่อความหมาย อาทิ บทความทางการเมืองเรื่อง เลือกมายาภาพการเมืองไปเล่นมายากล บทความทางการเมืองตลาดจาก พอนด์ส ฟลอเรสไวท์ การตั้งข้อสงสัย การจับพิรุณและความไม่แน่ใจ เกี่ยวกับบั้งไฟพญานาค ข่าวสารเกี่ยวกับเปรต อาจารย์ที่มีพฤติกรรมหลอกลวง เนื้อเพลงไทย : ปาฏิหาริย์ ขับร้องโดย นายทรงสิทธิ์ รุ่งนพคุณ เพลงไทย : ไม้วิเศษ โดย มอส ปฏิภาณ ปฐวิกันต์ และการ์ตูนต่างประเทศที่ เผยแพร่ในเมืองไทย : ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) โดราเอมอน และนิยายแฟนตาซี แฮร์รี่ พอต เตอร์

มีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปรากฏความหมาย
ผ่านไปหลักฐานในสถาบันมายากล อาทิ ตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี ได้แก่
การเปลี่ยนเหล่าให้กลายเป็นน้ำธรรมดา หรือประวัติมายากลในประเทศไทยที่ระบุเรื่องราวเกี่ยวกับ
การใช้มือเปล่ารูดใบมะขามมาเสกเป่าให้กลายเป็นตัวต่อตัวแดนบิ้นไล่ต่อยชาวฝรั่งเศสจนกระจัด
กระเจิงในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และหนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ ระบุถึงการ
เปลี่ยนสภาพ (Transformation) และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ การเสก
รถซูปเปอร์ให้หายกลายเป็นผู้หญิง และสื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทย พบการเผา
เชือกให้เปลี่ยนอย่างรวดเร็วกลายเป็นผ้าหรือการทำให้ลูกบอลย้ายสลับตำแหน่งในถั่วแก้วได้อย่าง
ฉับพลัน หรือการเปลี่ยนกระดาษทิชชูให้เป็นไฟได้โดยทันที

ส่วนสถาบันที่ใช้มายากล พบว่ามีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งปรากฏหลักฐานต่างๆที่ประกอบสร้างความหมายดังนี้ บทความทางการเมืองเรื่อง เลื่อนมายาภาพการเมืองไปเล่นมายากล พบการเปรียบเทียบการเมืองที่สร้างภาพคล้ายกับเล่นมายากลให้ประชาชนดู ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างในช่วงหาเสียงกับช่วงเป็นผู้แทนว่าเปลี่ยนเป็นอีกสถานะหนึ่ง และบทความทางการเมืองตลาดจาก พอนด์ส ฟลอเลสไวท์ ที่ชูจุดเด่นว่า ช่วยให้ผู้หญิงมีผิวกระจ่างใสได้ไม่ถึงสัปดาห์และเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกินกว่าปกติที่ธรรมชาติของสีผิวจะกลับมามีผิวใสได้เอง

ทั้งนี้ยังพบการใช้ความหมายของมายากล (Magic-Trick) ไปในการตั้งข้อสงสัยได้แก่ การจับพิรุณและความไม่แน่ใจเกี่ยวกับบั้งไฟพญานาคที่สื่อถึงรูปแบบอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ของพญานาคตามความเชื่อที่ว่าเป็นสัตว์มหัศจรรย์ที่สามารถแปลงกายเป็นมนุษย์ อาศัยใต้บาดาลซึ่งมีความสามารถของผู้วิเศษในการเปลี่ยนแปลงร่างกายที่มนุษย์ปกติธรรมดาไม่สามารถทำได้ และข่าวสารเกี่ยวกับปรตอาจารย์กู่ที่มีพฤติกรรมการหลอกลวงได้แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่างๆเพื่อหลอกลวงประชาชน และความบันเทิงจากเนื้อเพลงไทย ปาฏิหาริย์ ขับร้องโดย นายทรงสิทธิ์ รุ่งนพคุณฯ ได้กล่าวถึงเรื่องราวของความรักที่เชื่อมโยงกับความคาดหวังในการย้อนเวลากลับไป เพื่อแก้ไขความรักที่ไม่สมหวัง โดยมีจินตนาการว่าน่าจะมีปาฏิหาริย์ในการย้อนเวลา เพื่อไปแก้ไขให้ได้สมหวังตั้งใจ และเพลงไทยไม่วิเศษของ มอส ปฏิภาณ ปฐวีกานต์ ได้กล่าวถึงการเสกเวทย์มนตร์หรือคาถาเพื่อให้ได้คนรักได้ในสิ่งที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการเสกกระป๋องให้เป็นรถสปอร์ต หรือเสกแมงป่องให้เป็นเครื่องบิน และการ์ตูนต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทยเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) ที่พบความสามารถแปลงร่างที่มักจะได้รับมาจากเวทย์มนตร์หรือเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งมีผลทำให้ร่างกายเปลี่ยนไปเป็นผู้ทรงพลัง และการ์ตูนจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย เรื่อง โดราเอมอน พบของผ้าคลุมกาลเวลาวิเศษที่มีคุณสมบัติในการเปลี่ยนแปลง หรือไฟฉายย่อส่วนที่เมื่อฉายแสงไปที่ คน สัตว์ หรือสิ่งของใดๆ จะทำให้เปลี่ยนแปลงมีขนาดเล็กลง และนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย เรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ สื่อถึงรูปแบบของมายากลที่เคลื่อนย้ายและเปลี่ยนรูปคืนสภาพ

ภาพที่ 6.13 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นอุดมการณ์การพัฒนา

การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เพื่อเพิ่ม หรือลดให้เกิดความแตกต่างไปจากเดิมโดยความตั้งใจและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะทุกสิ่งทุกอย่างจะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของน้ำมีอมนุษย์ หรืออาจมีปัจจัยจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และกฎหมายใหม่ๆ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงจึงก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นในสิ่งต่างๆ และเป็นคติความเชื่อของความก้าวหน้าในสมัยปัจจุบันที่ความเจริญรุ่งเรืองในสังคมเกิดขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่นักวิชาการในสาขาวิชาต่างๆ ได้ศึกษาวิจัยประดิษฐ์คิดค้นผลงานต่างๆ และอาศัยเทคโนโลยีของการพิมพ์การเผยแพร่ผ่านทางสื่อมวลชน จนกลายเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงและทำให้คนในสังคมจะต้องปรับตัวเพื่อการอยู่รอดในสังคมที่มีการแข่งขัน

ทั้งนี้แนวคิดแบบมายากล กลายเป็นความหมายที่ประกอบสร้างการเปลี่ยนแปลงในลักษณะผู้มีศิลปะแห่งอำนาจวิเศษเหมือนมีเวทมนตร์อันน่าอัศจรรย์ เป็นตัวแทนของพลังแห่งการเปลี่ยนแปลง (Power of Change) และการแปรเปลี่ยนรูป การแปลงตัว การเปลี่ยนสภาพ การเปลี่ยนแปลงตัวเอง (Self-Transformation) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของการปฏิวัติ (Revolutionary Change) ที่อาศัยความรวดเร็วและความน่าทึ่งใจ เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแบบแตกหัก (Frame breading Change) อาทิ การเปลี่ยนสภาพ (Transformation) รถซ้อปเปอร์ให้หายกลายเป็นผู้หญิง และเผาเชือกให้เปลี่ยนเป็นผ้า หรือการทำให้ลูกบอลย้ายสลับตำแหน่งในถ้วยแก้ว หรือพอนด์ส ฟลอยด์ไวท์ ที่มา ซูว่า ช่วยให้ผู้หญิงมีผิวกระจ่างใสได้โดยไม่ถึงอาทิตย์ หรืออิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ของพญานาคที่สามารถแปลงกายเป็นมนุษย์ หรือเพลงไม่วิเศษที่ต้องการเสกกระป๋องให้เปลี่ยนแปลงเป็นรถสปอร์ต หรือเสกแมงป่องให้เปลี่ยนแปลงเป็นเครื่องบิน หรือความสามารถแปลงร่างของฮีโร่ต่างๆที่ และมายากลยังประกอบสร้างความหมายของผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agents) ในรูปแบบการสื่อสารตามแนวคิดมายากลจนเกิดคติความเชื่อไปในสังคมว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างมหัศจรรย์เป็นสิ่งที่ดีและเป็นการก้าวไปข้างหน้า

ทั้งหมดนี้จึงเป็นเพียงมายาคติที่อำพรางให้เห็นเป็นความชอบธรรมของการเปลี่ยนแปลง แบบมายากลที่กลายเป็นการยอมรับในการปรับตัวและต้องบริโภคนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ ซึ่งสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลได้ใช้ความหมายดังกล่าวมาสร้างคติความเชื่อ ไปได้ว่า มายากลเป็นอุดมการณ์แห่งการพัฒนาปรับเปลี่ยนอย่างหนึ่งไปด้วย

6.14 สัมพันธภาพความหมายของการปกป้องคุ้มครองและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึงมายากล เป็นอุดมการณ์ความปลอดภัย

ตารางที่ 6.14 แสดงสัมพันธภาพความหมายของการปกป้องคุ้มครอง

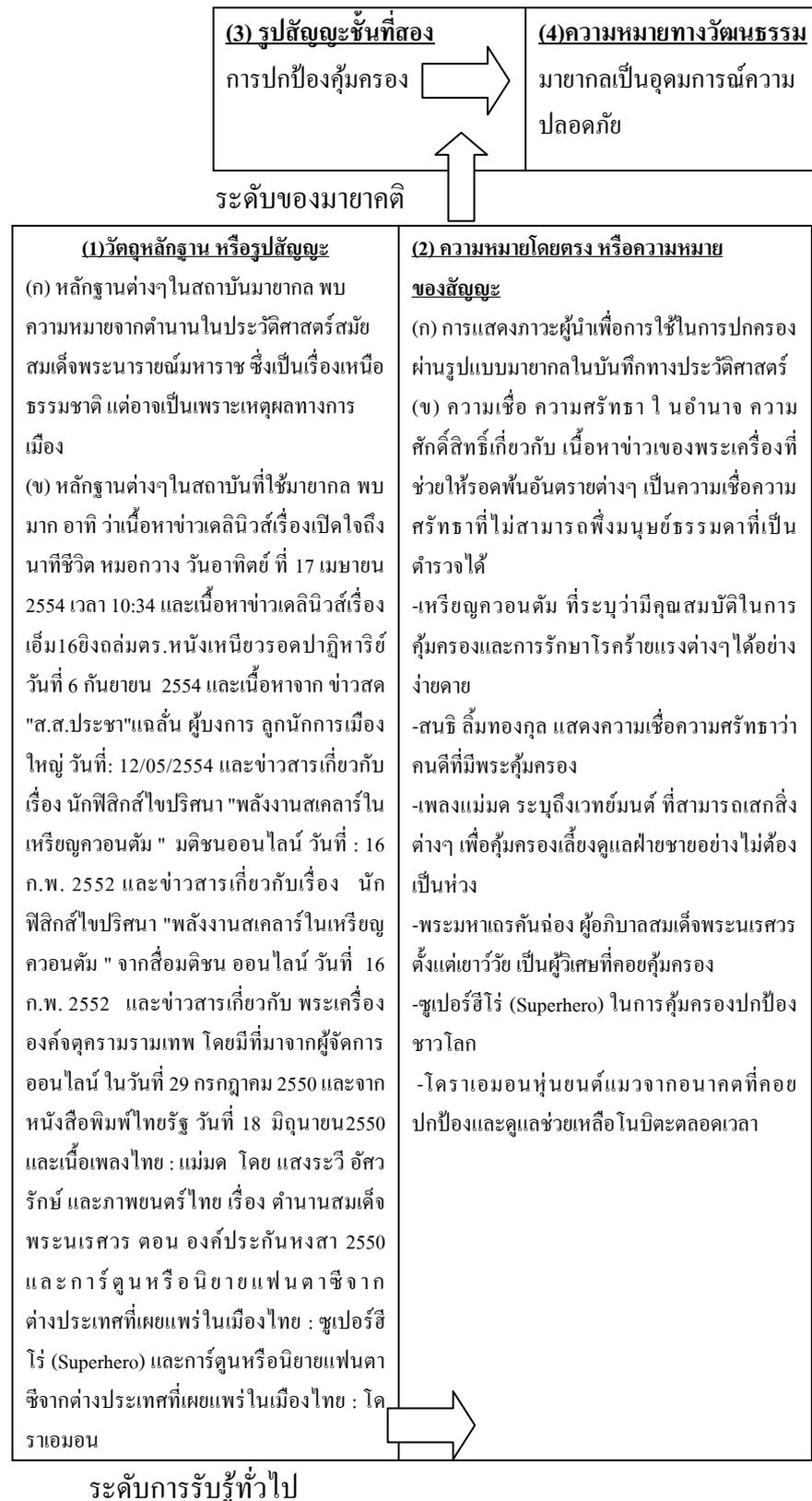
แสดงสัมพันธภาพ ความหมาย	การปกป้องคุ้มครอง
ขัดแย้ง	พบความขัดแย้งจากอุดมการณ์เกี่ยวกับการทำลายล้าง
ต่อรอง	พบว่าในสถาบันมายากลมีความหมายเพียงส่วนน้อย
คล้อยตาม	-หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล พบความหมายจากตำนานในประวัติศาสตร์สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งเป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ แต่อาจเป็นเพราะเหตุผลทางการเมือง -หลักฐานต่างๆในสถาบันที่ใช้มายากล พบมาก อาทิ เนื้อหาข่าวเดลินิวส์เรื่องเปิดใจถึงนาทิจีวิต หมอกวาง วันอาทิตย์ ที่ 17 เมษายน 2554 เวลา 10:34 และเนื้อหาข่าวเดลินิวส์เรื่อง เอ็ม16ยิงถล่มตร.หนังเหนียวรอดปาฏิหาริย์ วันที่ 6 กันยายน 2554 และเนื้อหาจาก ข่าวสด "ส.ส.ประชา"แจลั่น ผู้บงการ ลูกนักการเมืองใหญ่ วันที่: 12/05/2554 และข่าวสารเกี่ยวกับเรื่อง นักฟิสิกส์ใจปริศนา "พลังงานสเกลาร์ในเหรียญควอนตัม " มติชนออนไลน์ วันที่ : 16 ก.พ. 2552 และข่าวสารเกี่ยวกับเรื่อง นักฟิสิกส์ใจปริศนา "พลังงานสเกลาร์ในเหรียญควอนตัม " จากสื่อมติชน ออนไลน์ วันที่ 16 ก.พ. 2552 และข่าวสารเกี่ยวกับพระเครื่ององค์จตุครามรามเทพ โดยมีที่มาจากผู้จัดการ ออนไลน์ ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2550 และจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 18 มิถุนายน 2550 และเนื้อเพลงไทย : แม่มด โดย แสงระวี อัครวิทย์ และภาพยนตร์ไทย เรื่อง ตำนานสมเด็จพระนเรศวร ตอน องค์ประกันหงสา 2550 และการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย : ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) และการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย : โดราเอมอน

ความขัดแย้งจากอุดมการณ์เกี่ยวกับการทำลายล้าง ซึ่งปรากฏในสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากล อันเป็นแนวคิดและรูปแบบของมายากลที่สามารถสื่อความหมายถึงการคุ้มครองและความหมายตรงกันข้าม คือการทำลายล้างได้ทั้งสองแบบ หรืออาจเป็นความหมายที่เป็นรหัสความหมายแบบผสมผสานกัน คือการทำลายเพื่อการป้องกันคุ้มครองอีกด้วย

สถาบันมายากล พบว่ามีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับกรปกป้องคุ้มครอง เพียงเล็กน้อย คือเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย โดย อ.ชาติ ประจงกิจกุล เรียบเรียงครั้งแรก ปี พ.ศ. 2549 ระบุถึงเหตุผลทางการเมืองที่ต้องการแสดงภาวะผู้นำเพื่อการใช้ในการปกครองผ่านรูปแบบมายากลในบันทึกทางประวัติศาสตร์

ในสถาบันที่ใช้มายากล พบความหมายของการคุ้มครองจะปรากฏอยู่ในแง่มุมของความเชื่อความศรัทธาและความไม่แน่ใจ ซึ่งมีพื้นที่ในการให้ความหมายที่ไม่ต้องการพิสูจน์ความเป็นจริง แต่ใช้ได้ตามความศรัทธา อาทิ การนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครอง ของความเชื่อความศรัทธาในอำนาจความศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวกับเนื้อหาข่าวเคลิโนวส์ เรื่องเปิดใจถึงนาที่ชีวิตของหมอกวางในการบูชา “องค์นาจาซาไท้จื่อ” เพื่อช่วยให้รอดพ้นอันตรายต่างๆอันเป็นความเชื่อความศรัทธาที่ไม่สามารถพึ่งมนุษย์ธรรมดาที่เป็นตำรวจได้ หรือข่าวเคลิโนวส์เรื่อง เอ็ม16 ยิงถล่มตำรวจหนั่งเหนียวรอดปาฏิหาริย์ ที่ระบุดึงสิบตำรวจโทหนั่งเหนียวถูกโจรได้ใช้เอ็ม 16 ดักยิงถล่ม ขณะขี้อักรยานยนตร์กลับบ้านพัก และกระสุนเข้าหน้าอก 5 นัดเลือดขาดเป็นรูโหว่ แต่ในความศักดิ์สิทธิ์ของพระเครื่องที่ห้อยคออยู่ทำให้แคล้วคลาด หรือข่าวสด "ส.ส.ประชา" ที่สื่อถึงความศรัทธาเกี่ยวกับปาฏิหาริย์ของพระสมเด็จพระเจ้าวัดบางขุนพรหมพิมพ์เส้นด้ายที่ห้อยแขวนคออยู่เพียงองค์ว่าสามารถปกป้องคุ้มครองชีวิตได้ หรือข่าวสารเกี่ยวกับ "พลังงานสเคลาร์ในเหรียญควอนตัม" ที่ระบุว่ามิถุนสมบัติในการคุ้มครองและการรักษาโรคร้ายแรงต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย หรือสนธิ ลิ้มทองกุล ที่ได้แสดงความเชื่อความศรัทธาไปว่า เมื่อตนเดินทางไปที่ไหนก็จะมีกรบอกกล่าวองค์ตุคามรามเทพให้รับรู้และอัญเชิญ ไปด้วยเสมอเสมือนว่าองค์ตุคามจะรับฟังและคอยปกป้องตนให้พ้นอันตรายต่างๆ เป็นการเปรียบว่าคนดีที่มีพระคุ้มครอง

ทั้งนี้ยังพบความหมายในจินตนาการและความบันเทิงจากเนื้อเพลงไทยเม้มด โดยแสงระวี อัครวิทย์ ที่สื่อถึงเม้มดผู้ซึ่งมีเวทย์มนต์อันสามารถเสกสิ่งต่างๆ เพื่อให้ฝ่ายชายเชื่อฟังและคุ้มครองเลี้ยงดูดูแลฝ่ายชาย หรือภาพยนตร์ไทย เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวร ตอน องค์ประกันหงสา 2550 โดยกล่าวถึงพระมหาเถรคันฉ่องผู้อภิบาลสมเด็จพระนเรศวรตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งเป็นโครงสร้างเดียวกับการสร้างความเป็นฮีโร่ที่มักจะมีผู้วิเศษหรือพ่อมดเป็นคุ้มครอง หรือการ์ตูนจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทยเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) ในการคุ้มครองปกป้องชาวโลก หรือ โดราเอมอนที่ระบุดึงปัญหาของโนบิตะเด็กชายชั้น ป.4 ที่มักถูกเพื่อนๆ แกล้งแต่มีหุ่นยนต์แมวจากอนาคตที่คอยปกป้องและดูแลช่วยเหลือโนบิตะตลอดเวลา

ภาพที่ 6.14 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นอุดมการณ์ความปลอดภัย

อับราฮัม มาสโลว์ กล่าวถึงลำดับความต้องการของมนุษย์ เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจแล้วบุคคลก็จะพัฒนาการไปสู่ขั้นใหม่ต่อไป คือความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) ซึ่งขั้นนี้เรียกว่าความต้องการความปลอดภัยหรือความรู้สึกมั่นคง (safety or security) และพลังความต้องการความปลอดภัยจะ เห็น ได้ชัดเจนเมื่อเกิดความเจ็บป่วย หรือรู้สึกกลัวและต้องการการปกป้องคุ้มครองหรือการให้กำลังใจ (อับราฮัม มาสโลว์-วิกิพีเดีย, 2554) ทั้งนี้ ความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติและอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ที่มนุษย์ยึดถือมาตั้งแต่โบราณก็มีส่วนช่วยทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคงได้เช่นกัน เพราะบุคคลจะมีมีเหตุผลและวิถีทางที่ทำให้ตนเองรู้สึกปลอดภัย

ดังนั้นแนวคิดและรูปแบบของมายากลจึงได้ถูกนำมาใช้เป็น โครงสร้างความหมายเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครอง ซึ่งกลายเป็นคติความเชื่อที่สืบทอดกันมาและมีบันทึกเรื่องเล่ามาอย่างช้านาน แม้แต่ในปัจจุบันก็ยังคงได้รับความนิยมนอยู่ ทั้งที่บริบทของพื้นที่และเวลาจะมีการเปลี่ยนแปลง แต่คติความเชื่อของคนในปัจจุบันยังคงเต็มไปด้วยความหวังในการปกป้องคุ้มครองอย่างมหัศจรรย์ อาทิ ความเชื่อความศรัทธาในอำนาจความศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวกับ เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับพระเครื่องที่ช่วยโรดพ้นอันตรายต่างๆ หรือสินค้าเหรียญควอนตัมที่ระบุว่า มีคุณสมบัติในการคุ้มครองและการรักษาโรคร้ายแรงต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย หรือสื่อบันเทิงที่สื่อความหมายถึงการเสกสิ่งต่างๆ เพื่อคุ้มครองอย่างไม่ต้องเป็นห่วง หรือในภาพยนตร์ที่มีฉากพระมหาเถรคันฉ่องผู้อภิบาลสมเด็จพระนเรศวรตั้งแต่เยาว์วัยเป็นผู้วิเศษที่คอยคุ้มครอง และการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) ที่สื่อความหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองปกป้องชาวโลกและโดราเอมอนหุ่นยนต์แมวจากอนาคตที่คอยปกป้องและดูแลช่วยเหลือโนบิตะตลอดเวลา

ทั้งหมดนี้จึงเป็นความหมายแห่งการปกป้องเพื่อความปลอดภัยในแบบมหัศจรรย์ และกลายเป็นมายาคติที่อำพรางให้เห็นเป็นความชอบธรรมของอุดมการณ์ความปลอดภัยที่ซุกซ่อนอยู่ในโครงสร้างความหมายของมายากลในสังคมไทย จนกลายเป็นการยอมรับการปกป้องคุ้มครองจากผู้มีอำนาจเหนือธรรมชาติและการพึ่งอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รวมไปถึงอำนาจจากดวงชะตาฟ้าลิขิตที่คนในสังคมไทยมักจะใช้แก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความอุ่นใจอยู่เสมอ โดยสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลในสังคมไทยได้มีส่วนนำความหมายของมายากลมาสร้างคติความเชื่อผ่านไปยังสื่อสารมวลชนในแง่มุมต่างๆ เพื่อสร้างความหมายไปว่า มายากลเป็นอุดมการณ์ความปลอดภัยอย่างหนึ่ง

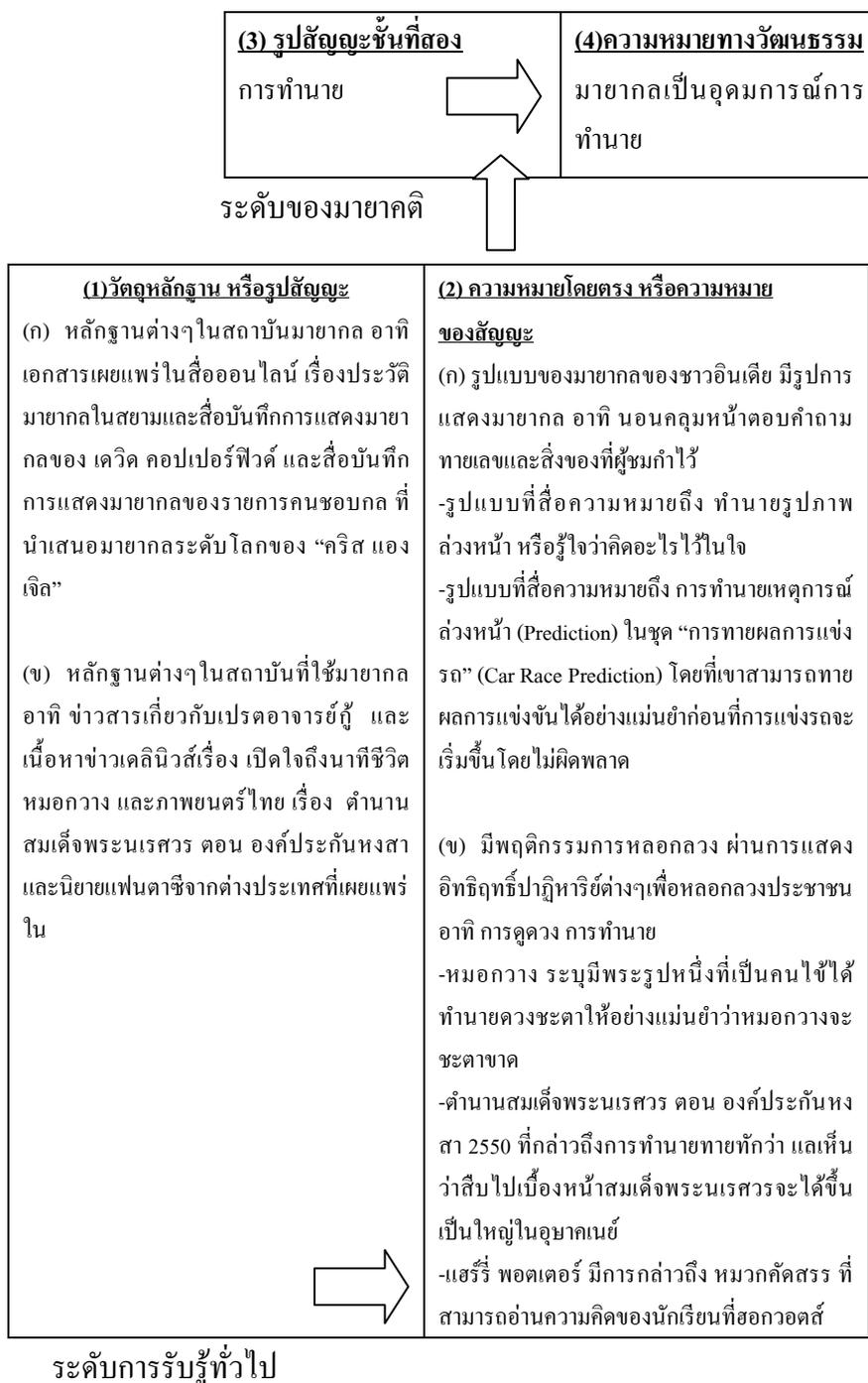
6.15 สัมพันธบทความความหมายของการทำนายและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็น อุดมการณ์การทำนาย

ตารางที่ 6.15 แสดงสัมพันธบทความความหมายของการทำนาย

แสดงสัมพันธบท ความหมาย	การทำนาย
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-
คล้อยตาม	-หลักฐานต่างๆ ในสถาบันมายากล อาทิ เอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ เรื่องประวัติมายากล ในสยามและสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และสื่อบันทึกการแสดง มายากลของรายการคนชอบกล ที่นำเสนอมายากลระดับโลกของ “คริส แองเจิล” -หลักฐานต่างๆ ในสถาบันที่ใช้มายากล อาทิ ข่าวสารเกี่ยวกับปรตอาจารย์กู๋ และเนื้อหาข่าว เดลินิวส์เรื่อง เปิดใจถึงนาทีชีวิต หมอกวาง และภาพยนตร์ไทย เรื่อง ดำนันทสมเด็จพระ นเรศวร ตอน องค์ประกันหงสาและนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ใน

ในสถาบันมายากล พบว่า มายากลได้มีการนำเสนอรูปแบบให้เกี่ยวข้องกับการทำนาย ซึ่งปรากฏในเอกสารเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ เรื่องประวัติมายากลในสยาม ที่ระบุถึงรูปแบบการแสดงมายากลของชาวอินเดียที่มีการนอนคลุมหน้าตอบคำถาม และการทายเลข หรือสิ่งของผู้ชม ในสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ ก็พบเช่นกันว่ามายากลเกี่ยวกับการทำนายรูปภาพที่จะปรากฏล่วงหน้า ในสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ “คริส แองเจิล” ก็พบว่ามีการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า (Prediction) ในชุด “การทายผลการแข่งรถ” (Car Race Prediction) โดยที่เขาสามารถทายผลการแข่งขันได้อย่างแม่นยำก่อนที่การแข่งขันจะเริ่มขึ้นโดยไม่ผิดพลาด

ในสถาบันที่ใช้มายากล พบว่ามีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับการทำนาย ซึ่งปรากฏความหมายผ่านไปในหลักฐานต่างๆ ได้แก่ การจับพริฐและความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเนื้อหาจากข่าวสารเกี่ยวกับปรตอาจารย์กู๋ อาทิ การดูดวง การทำนาย ในเนื้อหาข่าวเดลินิวส์ เรื่องเปิดใจถึงนาทีชีวิตหมอกวาง ระบุมีพระผู้ทำนายดวงชะตาให้อย่างแม่นยำว่าหมอกวางจะชะตาขาด ในภาพยนตร์ไทย เรื่องดำนันทสมเด็จพระนเรศวร ตอนองค์ประกันหงสา 2550 ที่กล่าวถึงการทำนายทายทักว่า “แลเห็นว่าสืบไปเบื้องหน้าสมเด็จพระนเรศวรจะได้ขึ้นเป็นใหญ่ในอุษาคเนย์” ในนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย เรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ ก็มีการกล่าวถึงหมวกศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถอ่านทำนายความคิดของนักเรียนที่ฮอกวอตส์ให้เลือกบ้านได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 6.15 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นอุดมการณ์การทำงานาย

การทำนาย หรือการพยากรณ์ศาสตร์เป็นการใช้กรรมวิธี หรือขั้นตอนปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการบอกกล่าวถึงเรื่องราวและเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยในสังคมวิทยาศาสตร์จะใช้วิธีการวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่ เพื่อสร้างทฤษฎีที่สามารถใช้อธิบายหรือทำนายปรากฏการณ์ทางสังคมได้ นอกจากนี้ในสังคมดั้งเดิมมนุษย์ยังคงใช้ศาสตร์เก่าแก่ที่อาจไม่สอดคล้องกับหลักวิทยาศาสตร์มาใช้ทำนายทายทักต่างๆ อาทิ โหราศาสตร์ต่างๆ

การทำนายทายทักแบบโหราศาสตร์มีอยู่ทั่วโลกและมีการสืบทอดมาอย่างยาวนาน คือโหราศาสตร์ (Astrology) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการทำนายอนาคต หรือ โชคชะตาของมนุษย์เพื่ออธิบายถึงปรากฏการณ์ต่างๆ ของบ้านเมืองและของโลก โดยอาศัย วัน เวลา ตำแหน่งต่างๆ ของดวงดาว บนท้องฟ้า มาอธิบายสัมพันธ์กับปรากฏการณ์ที่ทำนาย แล้วบันทึกไว้เป็นสถิติ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านมองว่ามันคือ วิทยาศาสตร์เทียม หรือการทำนายทายทักแบบอำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ ก็ปรากฏอยู่มากในสังคมไทยมาอย่างช้านาน ไม่ว่าจะเป็นการทำนายทายทักของหมอผี หมอดู หรือการดูดวงต่างๆ

นอกจากการทำนายทายทักที่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของสังคมมนุษย์แล้ว ยังพบว่ามีการทำนายทายทักที่ยอดนิยมตลอดกาลและถูกใช้เป็นเงื่อนไขในการยอมรับของศาสนาหรือลัทธิความเชื่อต่างๆ นั่นคือ "วันสิ้นโลก" ซึ่งกลายเป็นวาทกรรมที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในแง่อื่นๆ อาทิ การรณรงค์องค์กรสิ่งแวดล้อม ภาพยนตร์เพื่อความบันเทิง หรือแม้แต่ข้ออ้างในการวางแผนนโยบายอภิมหาโครงการที่ยิ่งใหญ่ อาทิ การสร้างเขื่อนกั้นทะเล หรือข่าวลือการสร้างโครงการเรือโนอาร์ เป็นต้น การทำนายดังกล่าวเป็นสิ่งที่ใครก็มีความรู้ได้เลยว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับว่า คติความเชื่อแบบศาสนา ลัทธิ หรือแบบวิทยาศาสตร์ที่จะนำเหตุผลมาอธิบายและทำนายให้เกิดความเชื่อและเกิดกิจกรรมสนับสนุนต่อไปในสังคมมนุษย์

ในยุคสมัยปัจจุบันการทำนายทายทักในแบบลึกลับ หรือใช้อำนาจเหนือธรรมชาติ มักจะถูกวางไว้ในกลุ่มของการหลอกลวง ดังคำว่า "หมอดูคู่หม้อเตา" ซึ่งมองว่าพลังในการอธิบายของการทำนายทายทักไม่มีความแม่นยำและไม่เที่ยงตรง ซึ่งต่างกับทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีความเที่ยงตรงสูงกว่า

ดังนั้นการทำนายในรูปแบบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ยังคงได้รับการยอมรับในกระแสหลัก แต่ถึงกระนั้นวิทยาศาสตร์ก็ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เนื่องจากมีพลังในการอธิบายไม่เพียงพอต่อความต้องการในความรู้หรืออยากเห็นของมนุษย์ เพราะคนในสังคมยังคงอยากรู้ล่วงหน้าอนาคตมากมายที่ยังมาไม่ถึง ไม่ว่าจะเป็น โชคลาภ ความรัก โอกาสต่างๆ และนั่นจึงเป็นคำตอบว่าทำไม การทำนายในรูปแบบอำนาจเหนือธรรมชาติยังคงได้รับความนิยมอยู่เสมอในยุควิทยาศาสตร์

การทำนายในแบบอำนาจเหนือธรรมชาติ จึงเป็นโครงสร้างความหมายส่วนหนึ่งของมายากลที่สื่อถึงการคาดเดาได้อย่างชัดเจนและน่าเหลือเชื่อ เป็นการทำนายในรูปแบบที่สร้างความประหลาดใจเพื่อท้าทายสติปัญญาของผู้มีความรู้มากมาย ซึ่งมายากลได้เข้ามามีส่วนเติมเต็มในความต้องการและความอยากรู้อยากเห็นของคนในสังคม ประกอบกับมายากลมีรูปแบบที่จับต้องได้ และยังท้าทายให้พิสูจน์ได้ว่าเป็นรูปธรรมกว่าการทำนายในโหราศาสตร์อื่นๆ จนบางครั้งมายากลก็ถูกนำไปใช้ในการโกหกหลอกลวงตามมา

ทั้งหมดนี้จึงแสดงให้เห็นถึงความหมายของการทำนายในแบบมหัศจรรย์ และกลายเป็นมายาคติที่อำพรางให้เห็นเป็นความชอบธรรมของอุดมการณ์การทำนายที่ซุกซ่อนอยู่ในโครงสร้างความหมายของมายากลในสังคมไทย จนกลายเป็นการยอมรับและเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ในการพึ่งอำนาจความศักดิ์สิทธิ์เพื่อที่อยากจะล่วงรู้หน้าและทำนายอนาคต โดยสถาบันต่างๆ ในสังคมไทยได้มีส่วนนำความหมายของมายากลมาสร้างคติความเชื่อผ่านไปยังสื่อสารมวลชนในแง่มุมต่างๆ ทั้งความเชื่อความศรัทธา ความบันเทิง การตลาด เพื่อสร้างความหมายไปว่านักมายากลและมายากลเป็นอุดมการณ์การทำนายอย่างหนึ่งไปด้วย

6.16 สัมพันธบทความความหมายของการต้านกฎธรรมชาติและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากล เป็นอุดมการณ์การทำลายธรรมชาติ

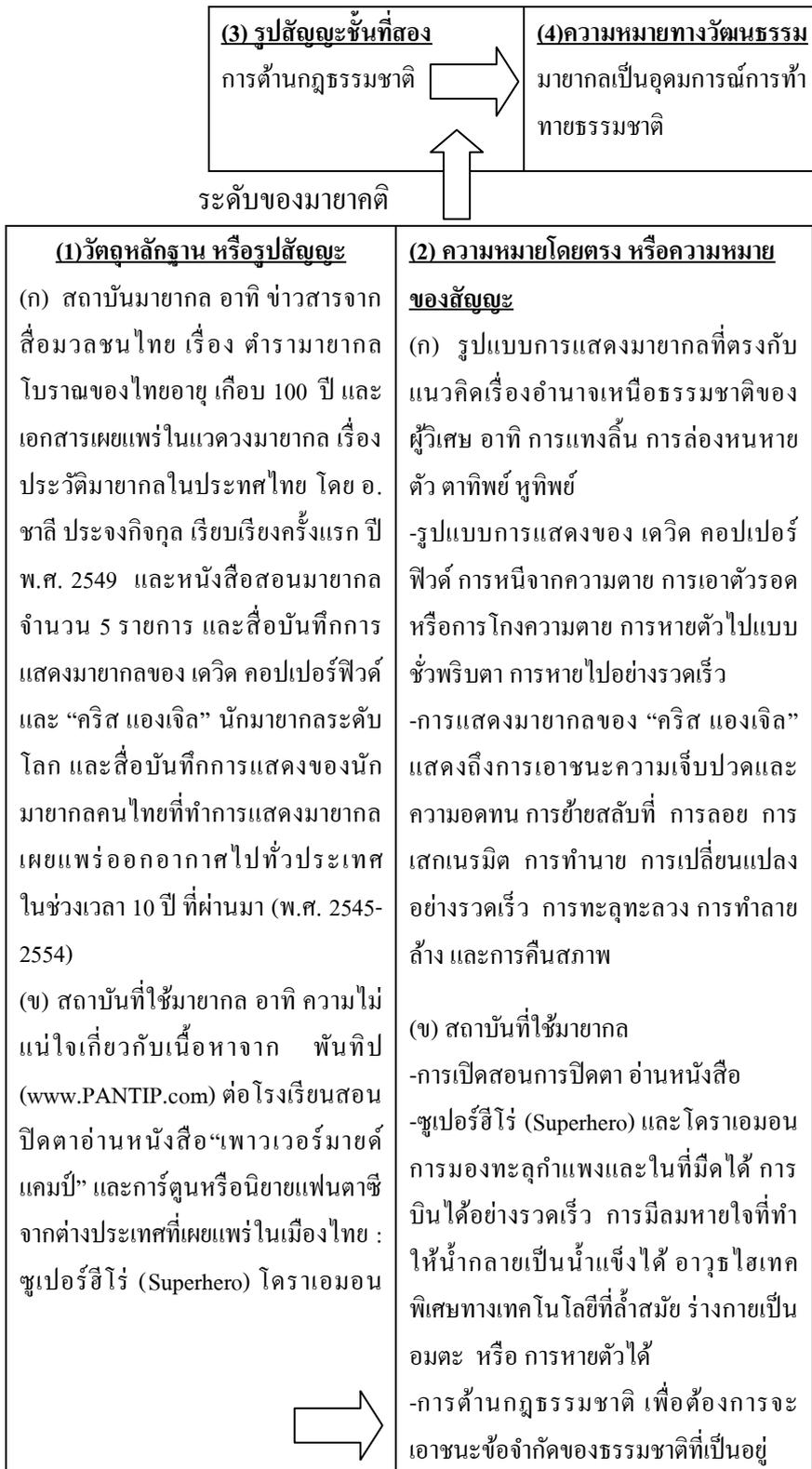
ตารางที่ 6.16 แสดงสัมพันธบทความความหมายของการต้านกฎธรรมชาติ

แสดงสัมพันธบท ความหมาย	การต้านกฎธรรมชาติ
ขัดแย้ง	-
ต่อรอง	-เป็นการต่อต้านในแง่มุมมองของจินตนาการและแนวคิด เพราะเบื่องลึกลงยังไม่สามารถต่อต้านอำนาจของธรรมชาติได้ทั้งหมด
คล้ายตาม	-หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล อาทิ ข่าวสารจากสื่อมวลชนไทย เรื่อง ตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี และเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทย โดย อ.ชาติ ประจงกิจกุล เรียบเรียงครั้งแรก ปี พ.ศ. 2549 และหนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ และ “คริส แองเจิล” นักมายากลระดับโลก และสื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทยที่ทำการแสดงมายากลเผยแพร่ออกอากาศไปทั่วประเทศ ในช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2545-2554) -หลักฐานต่างๆในสถาบันที่ใช้มายากล อาทิ ความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเนื้อหาจาก พันทิป (www.PANTIP.com) ต่อ โรงเรียนสอนปิดตาอ่านหนังสือ “เพาเวอร์มายด์แคมป์” และการตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย : ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) โดราเอมอน

หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล พบว่ามายากลได้มีการนำเสนอรูปที่เกี่ยวข้องกับการต้านกฎธรรมชาติ อาทิ ตำรามายากลโบราณของไทยอายุเกือบ 100 ปี ซึ่งใช้รูปแบบการแสดงมายากลที่ตรงกับแนวคิดเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติของผู้วิเศษ และในเอกสารเผยแพร่ในแวดวงมายากล เรื่องประวัติมายากลในประเทศไทยยังระบุเรื่องราวเกี่ยวกับอำนาจวิเศษคล้ายการแสดงมายากล อาทิ การแทงลึน การล่องหนหายตัว ตาทิพย์ หูทิพย์ และในหนังสือสอนมายากล จำนวน 5 รายการ รูปแบบการแสดงในแบบการต่อต้านกฎธรรมชาติ และในสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ พบรูปแบบที่สื่อความหมายถึง การหนีจากความตาย การเอาตัวรอด หรือการโกงความตาย การหายตัวไปแบบชั่วพริบตา การหายไปอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างความหมายในแบบการต่อต้านธรรมชาติ และในสื่อบันทึกการแสดงมายากลของรายการคนชอบกลที่นำเสนอมายากลระดับโลกของ “คริส แองเจิล” พบว่า สื่อถึงการทำลายธรรมชาติที่เป็นแรงบันดาลใจในการ

แสดงถึงการเอาชนะความเจ็บปวดและความอดทน เพื่อการแสดงถึงอำนาจเหนือธรรมชาติผ่านความกล้าและพลังแห่งร่างกายที่พิเศษ และในสื่อบันทึกการแสดงของนักมายากลคนไทยที่ทำการแสดงมายากลเผยแพร่ออกอากาศไปทั่วประเทศ ในช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2545-2554) พบการแสดงถึงการเอาชนะด้วยรูปแบบความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติในแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความมหัศจรรย์การหายไปอย่างรวดเร็ว การย้ายสลับที่การลอย การเสกเนรมิต การทำนาย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การทะลุทะลวง การทำลายล้าง และการคืนสภาพ

หลักฐานต่างๆ ในสถาบันที่ใช้มายากล พบว่ามีการนำเสนอรูปแบบมายากลให้เกี่ยวข้องกับ การต้านกฎธรรมชาติ ซึ่งปรากฏความหมายผ่านไป ในหลักฐานต่างๆ ที่ประกอบสร้างความหมาย อาทิ โรงเรียนสอนปิดตาอ่านหนังสือ “เพาเวอร์มายด์แคมป์” ที่เสนอรูปแบบที่เหนือธรรมชาติ ในการเปิดสอนการปิดตาอ่านหนังสือ และในการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทยเกี่ยวกับ ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) และโคราเอมอนที่มีรูปแบบ อาทิ การมองทะลุกำแพง และในที่มีดได้การบินได้อย่างรวดเร็ว การมีลมหายใจที่ทำให้น้ำกลายเป็นน้ำแข็งได้ อาวุธไฮเทค พิเศษทางเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย ร่างกายเป็นอมตะหรือการหายตัวได้ความพิเศษของกระเป๋านขนาดเล็ก แต่สามารถจุของได้มากกว่าขนาดที่เห็นและจะเชื่อมโยงกับมิติที่ 4 ทำให้ใส่สิ่งของได้ หรือความพิเศษของคอปเตอร์ไม้ไผ่ ชิ้นเล็กๆ ที่มีความสามารถเกินตัวในการยกตัวคนให้ลอยและบินได้อย่างง่ายดาย หรือไม้ไผ่จะทำให้ผู้ใช้ลอยขึ้นไปในอากาศ หรือการเดินทางข้ามเวลาด้วยของวิเศษอย่าง ไทม์แมชชีน หรือการพูดชื่อว่าจะไปที่ไหนประตูก็จะเปิดออกไปยังสถานที่นั้นทันที หรือไฟฉายวิเศษที่เมื่อฉายแสงไปที่ คน สัตว์ หรือสิ่งของใดๆ จะทำให้มีขนาดเล็กลงซึ่งเป็นการต้านกฎธรรมชาติ เพื่อต้องการจะเอาชนะข้อจำกัดของธรรมชาติที่เป็นอยู่

ภาพที่ 6.16 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึงมายากลเป็นอุดมการณ์การทำทายธรรมชาติ

ธรรมชาติ คือทุกสิ่งทุกอย่างในโลกและจักรวาล โดยทุกสิ่งทุกอย่างจะดำเนินไปตามกฎของไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา และสัตว์ทั้งปวงย่อมต้องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ทั้งสิ้น ซึ่งเกี่ยวกับลักษณะสถานะต่างๆของธาตุทั้ง 5 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ และอากาศ โดยความหมายของมายากล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมชาติดังกล่าว เพื่อนำเสนอผ่านรูปแบบที่สวนทางหรือไม่น่าจะเป็นไปได้ให้เกิดขึ้น อาทิ สถาบันมายากลได้เสนอรูปแบบมายากลเกี่ยวกับการแทงเส้น การล่องหนหายตัว ตาทิพย์ หูทิพย์ การหนีจากความตาย การเอาตัวรอด หรือการโกงความตาย การหายตัวไปแบบชั่วพริบตา การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การทะลุทะลวง การทำลายล้าง และการคืนสภาพ

ส่วนในสถาบันที่ใช้มายากลได้นำเสนอความหมายของการต้านกฎธรรมชาติผ่านทาง การเมือง การตลาด ซึ่งเป็นการผลิตซ้ำความเชื่อหรือจินตนาการของมนุษย์ที่ต้องการจะเอาชนะธรรมชาติจนกระทั่งความหมายของมายากลในสถาบันต่างๆของสังคมไทยถูกนำเสนอไปในเรื่องของ การต่อต้านและการท้าทายกฎธรรมชาติ

ในงานวิจัยของ คมกริช ลิปะภานนท์ (2551) เรื่องการสื่อสารเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติในศิลปะการแสดงมายากล พบว่าเนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติได้รับการถ่ายทอดผ่านศิลปะการแสดงมายากล มี 6 ประเภท ได้แก่ 1) ความเชื่อปรัมปราเกี่ยวกับพระเจ้าและเทพเจ้า 2) ไสยศาสตร์ 3) ความเป็นอมตะและการฟื้นคืนชีพ 4) การควบคุมธาตุสี่ 5) การเล่นแร่แปรธาตุ 6) พลังจิต จึงแสดงให้เห็นว่ามายากลได้อาศัยความหมายคู่ตรงข้ามของธรรมชาติให้เป็นการท้าทายและเอาชนะ หรือฝืนกฎธรรมชาติ

เพราะฉะนั้นความหมายของการต่อต้านธรรมชาติในรูปแบบมายากล จึงเป็นมายาคติที่อำพรางให้เห็นความชอบธรรมของอุดมการณ์การทำลายธรรมชาติ จนกลายวัฒนธรรมของการเอาชนะและฝืนกฎของธรรมชาติ ซึ่งคนในสังคมต่างมีความผูกพันกับเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติ โดยมีจินตนาการที่ต้องการหลุดพ้นจากข้อจำกัดและหลีกเลี่ยง (Escapism) ไปจากเรื่องปกติที่ซ้ำซาก โดยในสังคมตะวันตกนั้นถือว่าธรรมชาตินั้นเป็นสิ่งท้าทายที่ต้องการจะควบคุม หรือ เข้าไปจัดการ แต่สำหรับคนไทยที่ได้รับอิทธิบบางส่วนจากจีนและอินเดียจะถือว่า เรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติ เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติและกลมกลืนกับวิถีชีวิตในการดำรงอยู่

6.17 สัมพันธภาพความหมายของการทำลายล้างและความหมายเชิงมายาคติที่สื่อถึง มายากลเป็น อุดมการณ์การทำลายล้าง

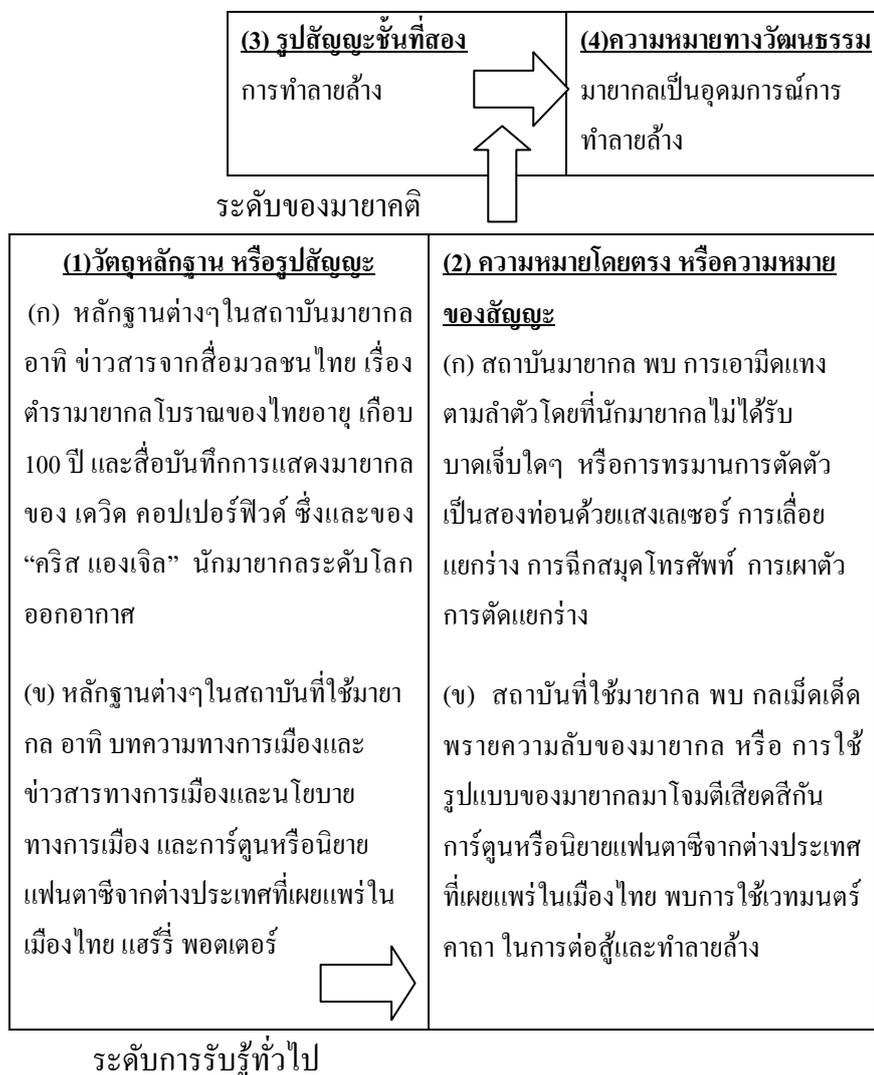
ตารางที่ 6.17 แสดงสัมพันธภาพความหมายของการทำลายล้าง

แสดงสัมพันธภาพ ความหมาย	การทำลายล้าง
ขัดแย้ง	พบความขัดแย้งจากอุดมการณ์เกี่ยวกับการคุ้มครอง
ต่อรอง	-
คล้อยตาม	-หลักฐานต่างๆในสถาบันมายากล อาทิ ข่าวสารจากสื่อมวลชนไทย เรื่อง ตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี และสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ ชั่งและของ “คริส แองเจิล” นักมายากลระดับโลกออกอากาศ -หลักฐานต่างๆในสถาบันที่ใช้มายากล อาทิ บทความทางการเมืองและข่าวสารทางการเมือง และนโยบายทางการเมือง และการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย : แฮร์รี่ พอตเตอร์

สถาบันมายากล พบการให้ความหมายผ่านข่าวสารจากสื่อมวลชนไทย เรื่องตำรามายากลโบราณของไทยอายุ เกือบ 100 ปี ได้แก่ การเอาמידแทงตามลำตัว โดยที่นักมายากลไม่ได้รับบาดเจ็บใดๆ หรือสื่อบันทึกการแสดงมายากลของ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ ที่ทำการทรมาน การตัดตัวเป็นสองท่อนด้วยแสงเลเซอร์และ “คริส แองเจิล” นักมายากลแนวสตีทเมจิกระดับโลกได้สื่อความหมายถึงการทำลายล้าง ได้แก่ เลื่อยแยกร่าง (Sawing In Half) การฉีกสมุดโทรศัพท์ การเผาตัว (Burn Alive) การเอาชีวิตรอดจากไฟ การตัดแยกร่าง

ในส่วนสถาบันที่ใช้มายากล พบบทความทางการเมือง เรื่องเลือกมายาภาพการเมืองไปเล่นมายากล สื่อถึงนักการเมืองที่ใช้จิตวิทยาข่มขวัญคู่ต่อสู้และสร้างกระแสผ่านสื่อให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ลึกลับที่อาศัยกลเม็ดเด็ดพราย ซึ่งเป็นการซ่อนเร้นปิดบังความจริงเหมือนความลับของมายากล (Secret of Magic Trick) หรือ ข่าวสารทางการเมืองในโพสต์ทูเดย์ ที่ใช้ นักการเมืองมักจะใช้รูปแบบของมายากลมาโจมตีเสียดสีกัน อาทิ ความเป็นไปได้ของนโยบายทางการเมืองว่าเป็นนโยบายมายากลที่มีความหวาดเสียว มีความอันตรายและมักมีผู้ชมคอยนั่งจับผิดหรือวิพากษ์วิจารณ์อยู่มาก นอกจากนี้ยังมีการ์ตูนหรือนิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย เรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ที่พบการใช้เวทมนตร์คาถาในการต่อสู้และทำลายล้างโดยมีท่าทางประกอบการใช้ไม้กายสิทธิ์ของตัวละคร และยังปรากฏความหมายของการทำลายล้างที่ถูกขัดแย้งความหมายจาก

อุดมการณ์การคุ้มครอง ซึ่งการทำลายล้างอาจใช้ทั้งแนวคิดของมายากลในด้านลบ หรือใช้รูปแบบมายากลเป็นกลวิธีในการทำลายล้างอย่างเฉียบพลันทันที

ภาพที่ 6.17 แสดงระดับความหมายที่สื่อถึง มายากลเป็นอุดมการณ์การทำลายล้าง

ตั้งแต่โบราณกาลมา มักปรากฏเรื่องราวของการทำลายล้างอย่างน่าเหลือเชื่อในการทำนายนของศาสนาหรือลัทธิความเชื่อต่างๆ จนเกิดเป็นเรื่องเล่านิทานปรัมปราและอุดมการณ์ของการทำลายล้างได้สืบทอดมาอย่างยาวนาน ดังเช่นในพระธรรมปฐมกาลของศาสนาคริสต์ที่ระบุถึงการล้างโลกครั้งแรก โดยมีหลักฐานของซากเรือ โนอาห์เป็นพยานวัตถุเพียงชิ้นเดียว หรือในพระคัมภีร์อัลกุรอานที่ได้ระบุถึงเหตุการณ์น้ำท่วมโลกและการล้างโลกของพระเจ้าที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังมีผู้อ้างตนว่ามีญาณทิพย์พิเศษในการทำนายน เช่น นอสตราดามุสที่ออกมาทำนายถึงการทำลายล้างโลกเช่นกัน หรือในพุทธทำนายก็ได้บ่งบอกถึงวันล้างโลกที่จะเกิดขึ้นก่อนเปลี่ยนผ่านไปเป็นยุคของพระศรีอารยห์ ทั้งนี้การทำลายล้างล้วนปรากฏความหมายในรูปแบบของมายากลทั้งสิ้น นั่นคือการทำลายล้างในแบบน่าเหลือเชื่อ

เนื้อหาและรูปแบบของการทำลายล้างในสถาบันมายากล จึงเป็นการให้ความหมายผ่านรูปแบบการแสดง อาทิ การเอาไม้คแทงตามลำตัวโดยที่นักมายากลไม่ได้รับบาดเจ็บใดๆ หรือการตัดตัวเป็นสองท่อนด้วยแสงเลเซอร์ หรือการเผาตัว

ในส่วนของสถาบันที่ใช้มายากล พบนักการเมืองมักจะใช้รูปแบบของมายากลมาใช้ในการโจมตีเสียดสีกันทางการเมือง อาทิ ความเป็นไปได้ของนโยบายทางการเมืองว่า เป็นนโยบายในการโกหกหลอกลวงแบบมายากล ที่มีความหวาดเสียว มีความอันตรายและอาจทำไม่ได้จริง หรือการดูแคลานิยายแฟนตาซีจากต่างประเทศที่เผยแพร่ในเมืองไทย เรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ ที่พบการใช้เวทมนตร์คาถาในการต่อสู้และทำลายล้างอย่างเหลือเชื่อในแบบเวทมนตร์

เพราะฉะนั้นรูปแบบของมายากลจึงกลายเป็นคติความเชื่อที่ว่า มายากลเป็นอุดมการณ์ของการทำลายล้างอย่างน่าเหลือเชื่อและมหัศจรรย์ ซึ่งเป็นมายาคติอย่างหนึ่งที่อำพรางคติความเชื่อเกี่ยวกับการทำลายล้าง การต่อสู้ การแย่งชิง การใช้อำนาจพิเศษที่เหนือกว่า หรือสื่อถึงวันสิ้นโลก อันเป็นอุดมคติที่สถาบันต่างๆ ในสังคมได้นำไปใช้ประกอบสร้างความหมายเพื่อสร้างความเชื่อ ความศรัทธาในแง่มุมต่างๆ อาทิ การทำลายศัตรู การแก่งแย่งด้วยอำนาจพิเศษหรือในมุมนวนก็คือการรักษาสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูคุณธรรมในจิตใจของมนุษย์ก่อนจะถูกกลโกงและทำลายล้างจนหมดสิ้น